

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is

II. év. Budapest, 1898, vasárnap, május 29-én. 148. szám.

A kormánybiztos.

Tisztelettel jelentettük már az olvasónak több ízben, hogy Huszár Kálmán volt miniszteri hivatalnoknak, aki tehetségeit, nem valami nagy tehetségeket, egy napon belügyminiszteri engedéllyel átváltoztatta művészeti szakértelemmé, sikerült aránylag rövid idő alatt a két legelőkelőbb színházat teljesen dekomponálni.

Midőn ezt ujolag konstatáljuk, nem az a szándék vezet, hogy Huszár Kálmánt megbuktassuk. Nem fog egy hajszála se meggörbülni. Ismerjük Perczelt. Ő nem ejti el Huszárt. Mert Huszár alázatos fölfelé. És mert Perczel gavallér mindenfelé. Neki az az elve: „tartani az embert rogyásig”. Hadd ordítsanak a skriblerék. És hadd menjen tönkre a Nemzeti Színház. De maradjon meg a Perczel gavallérsága.

Mi is szeretjük a gavallérságot és méltányoljuk a nagy urak nobel passzióit a maguk dominiumain, ahol márványvályuból etetik a lovaikat és szamaraikat — de az ország egy kissé a másoké is még a miniszter uron kívül. S azért csak egy kis szeretet kellene a Nemzeti Színház iránt — hogy azt a Huszár urat vigye vissza a minisztériumba, ahol még tán hasznót is tehet.

Itt nem tehet, csak kárt.

De nem is Perczel a hibás ebben, hanem a praecedensek. Tisza Kálmán hozta be azt az elvet, nem ejteni el soha senkit. Ez egy nagy embernek egyik hibája volt. A kis emberek erényeit el nem sajátíthatják, hát a hibáit utánozzák, azt

gondolván, hogy azok államférfiai tulajdonok s így lőn, hogy a különben igen rokonszenves és becsületes Perczel olyan a kabinetben, mint a ruhák közt a hozentrager — melynek nincs más rendeltetése: csak tartani.

Igen, ő tart, és örökké tart; hát tartani fogja Huszár Kálmánt is, amíg lehet, sőt tartani fogja egy darabig, amikor már nem is lehet. Tudjuk mi jól, hogy nem fogjuk megbuktatni Huszár urat — és csak a kritika kedvéért, olvasóink iránti kötelességből mondjuk el nézeteinket.

Főleg szeretnénk eloszlatni a közvéleményben azt a balhítet, mely a politikai körök levegőjéből burjánzott fel az intendánsi állás felől.

A politikai körökben régóta úgy traktálják az intendánságot, mint valami léha sine curát; egy-egy mágnás kerül oda:

a) aki főispánnak nem elég komoly;

b) vagy akinek szép hangja van

és a fehér asztalnál eltudott énekelni fiatal korában egy-egy duhaj nótát (van érzeke a művészet iránt — mondják);
c) aki sokáig udvarolt valamikor szíznésznőknek.

Körülbelül úgy tekintik, mint a bankóeletési bizottsági tagságot, hogy valakinek oda kell adni, mint egy kivételesen kellemes helyet azok közül, amiket az államélet tarkabarkasága nyújt. Mintha szétrézne a gazda a legényei között és kiosztaná a munkakört: te kaszálsz, te kapálsz, te zsákot hordasz és így szólna az egyikhez, aki vagy kedvence, vagy a válla nem bír komoly terhet: „te pedig öntözöd a virágokat.”

Valóságosan úgy képzelik a politikai körökben, hogy az intendáns azt jelenti, hogy megkapja keze alá a balletet. Dévaj mosolylyal gratulálnak neki. Igen a ballet. A kurta szoknyák és az ingerlő lábikrák.

Efajta ledér fogalmak népesítik be az elmékben az intendánsi állás mezejét. Sőt egy idő óta ebben a fogalmakban buktak is meg az intendánsok. Még a közvélemény is ezeken a pontokon mozgatta meg az állásaikat. Nem azért kellett távoznia egyiknek másiknak, mert rosszul vezette a színházat (a színház az valami mellékes), hanem a balettel szemben tanúsított óvatossági hiány volt a megölő betű.

A színházzal nem törődnek. Az megy magától, úgy gondolják. S még jó, ha egyáltalában gondolnak a színházra is, ha eszébe jut valakinek, hogy egy országnak a műveltségben való pozícióját annak első színháza jelzi a legjobban.

A hatás, melyet egy ilyen első műintézet elhanyaglása vagy emelkedése gyakorol egy országnak irodalmára, izlésére, gondolkodásmódjára, önértékre, értékben kiszámíthatatlan. Hát még az idegeneknél mennyit nyom a megítélésnél a színház, az egyetem és az akadémia niveauja! A Burgtheater büszkesége Bécsnek. A parlamentje komiszabb, durvább, mint a szkuptsina Belgrádban, de mert egyeteme világhírű s a Burgtheater kiállja a versenyt a Theatre-Francaise-val is, Bécs a legműveltebb nyugat-európai városok közé számít.

Mi nem vagyunk se nagyon szegények, se nagyon gazdagok. A parlamen-

Bácsmegeinek gyötreime.

— Száz éves levelek. —

Írta: Papp Dániel.

I.

Tar Dávid az édes anyjának.

Sp. ac Gnsae Dnae

Optiliae Tar de Militias natuae Mándics de Sáponya viduae Judicis Nobilium

in

Pacsér.

(Bajától a királyi kamarai extra-posta által Zomborig, ahíne denuo tzigány legény által expédiáltván.)

Buda, 20-a Septembris 1795.

Édes aszszonyanyám!

A búcsu eránt megértvén leveléből azon állapotot, hogy éjjelig tartott a vacsora, pedig addig még nem is „ittak”, szívesen sajnálom, hogy ezen Kis Aszszony napján itt kéntelenitetem várni Cenzurámat. Melynek terminusa ugyan nem tudatik. Pro primo nempe az Illustr. Personalis Ürményi Bécsben vagyon s a királyi Táblán levő praesidialis actuaris pesti purger Maygruber uram nem merészeli a Neo Censurandusok nevét kiakasztani a Curia

kapujára, mondván: „Nincs akasztás sententzia nélkül.” Pro secundo, Édes Aszszonyanyám, ha a Personalis itt vagyon, a Censurával akkor is baj vagyon: mivel a Just még nem végzettem el, csupán a Violatiókig. Azonban pro tertio, itt ezen Arany Lud nevezetű szálló korszomában jobb kéz felől esik a Numero 7., balkéz felől ismét a Numero 9. Holott én középütt lévén a Numero 8-ban, eminnen igen kiáltoz nekem bizonyos Czemetey Mór nevezetű dévai Sárosi fiu. Ki palatinális cancellista Budán; mondatik is a Sárosiak parádés lovának lenni. Többször vágynak nála testvérei, a palatinus francz italjai mellett tótul énekeztvén éjjel után egy-két fertályig. Ismét, ha a Sárosiak már megették a szurkot, jön ám amonnan a német szomszéd a 9. Numeróban. Vig csalafinta ezen német báró Bibra Joachim Krisztián nevezetű Al-Hadnagy a Herzog von Teschen kúrazéroknál; több hadi emberekkal reggelig kiáltozván: „Beszzer Puntsch, als Wasser.” No, Aszszonyanyám, ezért vagyok még csupán a Violatiókig. Vagyon is már eszemben, hogy által hurezolkodnám Pestre a 7. Électeur Fürst-höz, mely végett leszen itt könyörgésem Aszszonyanyámhoz 50. rh. forintokért. Sokkal finomabb ezen 7. Électeur Fürst az Arany

madárnál, de a csöndes tanulmányos munka eránt kívánatosabb.

Melyek után még megírnám Aszszonyanyámnak a Consiliariusné Dévayné többszöri látogatását. Igen drága egy anyós; Aszszonyanyámhoz való barátságáért 4-szer hitt már kávé-ozsonnára több Istent féltő komor Aszszonyaságok közé. De asztalánál a magyar nyelv nem kedveltetvén becsesebb állapotban, az én beszédem vala csak „Ja”, „Nein”. Azért itt Budán — Aszszonyanyám nyugalmára mondom is — fiatalabb aszszonyaságokkal sem igen beszélhet a magyar ifju. De a Vizi Városi Kapuczinus Atyáknál igen erős magyar Prédikációk tarttatván, azt gyakorta hallgatom Szent Vecsernyékkal együtt. Sétám tanulás után arra vagyon, mivel is ha azon öreg mormitzoló Tabularis Praelatus kanonok Carolus Szucsics a teméntelen sok zsinatok eránt kérdezend, tehát csak az Isten Ó Felsége segíthet Cenzurámon. Továbbat még könyörögvén a praedictis 50. rh. forintokért, mellyeket hasznosan költök, magamat Édes Aszszonyanyámnak szülei kegyelmeibe rekommandálván, maradok kézcsokolással engedelmes kisebbik fia:

Dávid

tünk meglehetősen, az egyetemünk egy kicsit gyenge, az Akadémiánk egy kicsit primitív, de a Nemzeti Színházzal bátran oda lehetett volna állni, csak még Podmaniczky Frigyes és gróf Keglevich István alatt is a világ legkülönb publikuma elé. Isten különös kedvezésből csak úgy hajigálta le nekünk a nagy művészeket.

És most ez az egyetlen büszkeségünk megy tönkre e szerencsétlen Huszár alatt. Mert bár a nagyuri intendások se tettek sokat a művészetért (kivéve talán Keglevichet), de legalább bizonyos non chalance-szal vették, hagyván dolgozni alantasabb közegeiket, akik értették. Ők tudták, hogy nem tudnak hozzá. Nem voltak bürokrata. Költöttek néha ok nélkül, intézkedtek néha rosszul — de nem forgattak fel semmit, mert lusták is voltak hozzá.

De e szerencsétlen bürokrata, aki megszokta, hogy kilenczétől kettőig intézkedjék, végezzen, igazítson, rendeleteket kitaláljon, szekirozzon, akinek az esze diétienklasszisokon jár, aki kétrésze osztja az emberiséget: kegyelmes urakra és nem kegyelmes urakra, aki egész életét meggörnyedt díjnokok és felfuvalkodott hivatalchefekek közt töltötte s most egyszerre chefek nélkül találván magát, mint a kertészszé avanszírozott kecske, artikulatlan ugrádozásaival összetapossa a virágpadokat.

Nem megyünk bele a részletekbe. Arra nincs tér. Csak egyszerűen kiemeljük, hogy a Nemzeti színház üres volt a télen; hogy az előadott silány külföldi darabok egytől-egyig megbuktak, hogy a hazai produktumok, az egy Dóczy darabját kivéve, melyet rossz előadással tettek tönkre, a Szigligeti előtti kor gyermekes gagyogásaira emlékeztek s ami még ennél is figyelemreméltóbb, hogy a legjobb művészek is elvesztvén ambíciójukat, ez értelmetlen vezetésben elkedveltenedve, hanyatlást mutattak s egyéniségük vesztett vonzóerejéből s ez által, magától értetődik, az intézet is.

Az Operáról nem is szólunk: az egy galimathias, nem opera. De az legalább sohase volt jó. S nem sokat sirunkozunk afölött, hogy sohase volt rosszabb, mint most. Az Operát, melyet a külföldiek számára kell fentartani az eddigi miniszteri indokolások szerint, épen csak a külföldieknek nem is volna szabad megmutogatni. Jó volna azt valami bérlore rászózni és levenni róla a magyar királyi jelleget, mely egy dohánytrafikon sincs annyira megviselve, mint itt. A mi Operánk, amelyben az egyik énekes németül gargarizálja a torkát, a másik francziául, a harmadik olaszul, valóságosan „a hangok alkonyának” nevezhető — mint a kontinens divatból kijött nevezetességeinek tápintézete.

De a Nemzeti Színházért kár. Több, bűn. Az a szegény beamter talán nem is tehet róla. Hiszen az meglehet, hogy ő jót akarna. De nem ért hozzá. És azt ő nem képes megérteni, hogy a tanulatlan orvos kész hóhér és hogy a tanulatlan intendásnak csak egy erénye lehet, ha csibukozik és nem avatkozik semmibe. De ő avatkozik. Ő tesz-vesz mindent, csak épen hogy nem énekel. De ha benn volna a szolgálati pragmatikában, még talán énekelne is.

Folytatja az ő beamteri játékeit. Vannak kedvencei és vannak nem kedvencei. A kedvenceket szerepelteti és igen csodálkozik rajta, hogy azok kedvencei neki és még sincs hangjuk. A miniszteriumban ha valakit kineveznek titkárnak, hát az mingyárt titkár, míg ellenben ha itt kinevez valakit első énekesnek — hát még sincs hangja. Különös. Nagy keserűségeken megy keresztül. A színészek látják félszeg intézkedéseit, kínos vergődését, hát lenézik.

De a szemébe alázatosak. Mert tudják, hogy az intendáns üldözi, akiket nem szeret. Az intendáns pedig csak a hízélgőket szereti. Ennélfogva hízélgőnek. És mert a hízélgőnek édes testvére az intrika, intrikálnak is. Azt is tudják, hogy nem a művészi sikerek tartják meg őket

pozíciójukon, hanem az intendáns jóakarata. Tehát nem keresik a művészi sikereket, hanem az intendáns nyájas szemhunyorításait. A szerzőkkel úgy bánik, mintha az irnokai volnának, tehát nem irnak. A kritikusokkal úgy bánik, mintha azok nem az ügyet szolgálnák, hanem mint valami végzetes ellenség, irtandók és megvetendők volnának. Néha még bosszuálló is a kis kedves. Ha valamelyik lap lebirálja elviszi tőle a jegyét. Ha valamelyik író nem veszi le előtte elég mélyen a kalapját, nem adatja a darabjait. Nagy szerenuse, hogy nem nyakaztathat. Szóval, úgy viselkedik, mintha ő árendálná a színházakat, a színészeket és az egész országot és senkinek semmi köze ahhoz, hogy mit csinál velök. Odáig megy az önértetben, hogy komolyan veszi magát.

A bohém-világ roppant hibái közé beültette még a beamter-világ hibáit is, a stréberséget, léhaságot, besugást, a vas-kalaposságot, — a talentumok fumigálását s ezzel dekomponált mindent. Olyan levegőt teremtett, melyben a muzsa nem élhet meg, akinek a karjára ráhuzta azt a vitorlavászon vendégujjat, amit a beamterek szoktak viselni a jobb karjukon.

Ugy bánik e gögös színpadi királyokkal és vezérekkel, mint a díjnokokkal. S e féktelen szellemek lenézik azért; elvesztette a tekintélyét, ők pedig elvesztették a kedvüket. Mind a két színház forr, lázadzik, méltatlankodik, gunyolódik és nevetkérez — a közönség pedig bosszankodik és szivszorongva látja elsatnyulni a Nemzeti Színházat, az ország gyöngyét és nem tudja kitalálni, mi a baja.

A művészi niveau megy lejjebb-lejjebb, a deficit megy feljebb feljebb. Eddig számokban hetvenezer forintra tehető. Az erkölcsi deficitet pedig nem is lehet számokban kifejezni. A kritika napról-napra követeli, hogy tegyenek végre a színházak élére egy arra való értelmes embert.

II.

Ugyanaz a testvérbátyjának.

Sp. ac Gnso Dno

Jacobus Tar de Militibus

Incl. Cttus Bacsiensis Supremo Notario

Zomborini

Buda, 20. Septembris 1796.

Édes Bátyám Uram!

No, Kegyelmed is szerethetne ide fenn lenni, édes Uram bátyám. Van vidámságom komerádjaimmal; bizonyos Czemény Mórral és Al-Hadnagy báró Bibra Joachim Krisztiánnal az Arany Lud-ban; még a Jus-ban is én igen elől a Primae Nonusnál lévén. De is édes Bátyám, ha felhuzom kék spenczeletemet és csikorog sárga csizmám, mint a taliga a tömősvári sánczon, meg néznek ezen budai lányok. Nagy tzepe sváb lányok a budai lányok, da sem nékik, akar a Jusnak. Mert szerelem is vagyon itten, melyről írak kegyelmednek mostan.

Elunván ugyan Aeszonyanyánk játszó barátneját, Consiliariusné Dévayné, ki is egy éktelen hanya (orra nagy, mint a német retek), többször jobb mulatozásunk van nekünk. Előbbet is kántor — bőjtjén bemenvén a Vízi

Városi Kapuczinusok Szent Egyházába, Vecsernye után kijön egy kopasz barát a Prédikációs Székre, ki így kezdi:

— Az Atyának, Fiunak, Szentlélek Istennek nevében. Mai beszédem léssen kilencz részre osztva . . .

Kinek viszont kiálta Czemény Mór a prédikációs székre:

— No, akkor megyünk mindjárt párnáért, hogy itt hálhassunk.

Tehát innen ki is üzettünk, igen szaladván valamennyien; jó, hogy a Joachim Krisztián nem volt velünk nehéz pallosával. Továbbat egyéb bolondságaink között vagyon bizonyos Schneider Fáni leányasszony széke actrix piros selyem szoknyában, a Theater in der Josefstadtól. Ezen színjátszók most itt vagynak a 7. Ellecteur Fürst szállájában és oda mi igen eljárunk a Schneider Fáni végett. Mert a „Ludwig XI”-ben nem hosszú ugyan rolleja, de aztat mondván: „Durchlaucht, die Kutsche ist vorgefahren”, sohasem néz a Montmorency herczegasszonyra, hanem hármunkra, hátul a Joachim Krisztiánal. Egy maga hányó vető Amadé komtesse mondta is tegnapi hangos szóval: „Dreht sich wie ein Kuchelmensch”, de ez bizonyosság az ő gráciá-

járól. Mert ha förtelmes volna avagy piszkafa forma, ama komtesse sine dubio így beszéllett volna: „Ezen Schneider Fáni szebb az Értz-Angyalnál.”

Szebb is, mondom. Négyünk elsétálunk többször az Istenhegy felé és tulnan a Generális réten, a sűrű szakában tévedezünk a dutzi kegyessel. S szerelmes udvarló szóink után, hogy félig téve ne legyen, amit teszünk, minap is egy hársfa tövére a Fáni betűjét, egy rhusra a Czeményét, egy kanádai nyárra a Joachim Krisztiánét s egy alacsony tuskótölgyre a magamét metszettem fel. Crescetit amores! mondám, de csupán kettőre gondolván, a Czeményé s a Joachim Krisztiáné nélkül.

Hej, édes Bátyám, kell, hogy ezen szerelem tovább is menjen a fa avatásnál. Melyért is szeretettel kérek 50. rh. forintokat, hogy által hurcolkodván Pestre a 7. Ellecteur Fürst-höz, a kettőket a nyeregéből kivethessem. A szerelem lobogása nagyobb a közelségből és Fáni — akkép nézem — szerelmét a legerősb gavallérnak szánja. Nem kívánok bátyám uramtól sokat, csak olytat, melynek maga is tudja szükségességét a szerelemben. De melyről Aszszonyanyánk előtt szó ne essék.

Ha pedig ez lehetetlen, — akkor inkább adják vissza a léha, cigarettázó magnás-intendánsunkat!

De hasztalan. Perezet tartja Huszárt, mert a mi közéletünk e szomorú deklarációba van beleegőzve: Én tartok. Te tartasz. Ő tart.

POLITIKAI HIREK.

Wlassics a nunciusznál. Bécsből táv-íratozzák, hogy dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter ma hosszabb látogatást tett Talliani nunciuszánál. A nunciusz a látogatást azonnal viszonzta.

A polgári törvénykönyv. A magyar általános polgári törvénykönyv szerkesztő-bizottsága pénteki ülésében befejezte a személyjogból a cselekvőképesség alapelveivel összefüggő kérdések tárgyalását. Ezután a kötelmi jogból a szerződés-kötés alapelveivel kapcsolatos kérdéseket tárgyalta. A legközelebbi ülésen folytatják e kérdések felett a tanácskozást.

A pápai választás. Pápán, mint onnan táv-íratozzák, ma dr. Hegedűs Lorántot, a szabad-élvü párt jelöltjét, egyhangulag képviselőnek választották. Ellenjelöltje nem volt. A választás után száz tagu küldöttség kereste fel az új képviselőt, aki Fenyvessy Ferencz főispán lakásán időzött. Hegedűs Loránt a küldöttség üdvözlésére kijelentette, hogy életében a haza és Pépa város felvirágoztatására fog törekedni.

A magyar czimer.

A hivatalos lapban, a „Budapesti Köz-
löny”-ben, nevezetes rendelete jelent meg a belügyminiszternek. Összes kollegáival (csak a honvédelmi miniszter nincs közöttük) megállapította, hogy nemzeti ünnepek alkalmával mely állami középületek használhatják díszül az állam czimerével ékesített nemzeti lobogót. Hivatalos nemzeti ünnepek eddig: Szent István király napja, az államalkotás ünnepe, április 11-ike, az 1848. évi törvények szentesítésének napja, ő felsége a király születésnapja. A ren-
delethez terjedelmes melléklet van csatolva, amely az állami vagy államnak tekinthető középületeket névszerint sorolja föl.

Ehhez a ren-
delethez nem kell bő kom-
mentár, beszél az magáért. Főléseges magya-
rázgatnunk azt is, hogy a ren-
delethez szükség volt, a rendelkezés visszaéléseket fog meg-
gá-

tolni és lehetetlenné teszi, hogy a jövendőben akár a rosszhiszeműség, akár a figyelmetlenség mulasztásokat kövessen el. Hisz tudjuk, hogy az államtól direkt függésben álló intézmények sem voltak mindig tisztában, hogy mikor ölt-
senek lobogó-dísz. annál kevésbé lehettek tisztában az állammal direkt kapcsolatban nem álló intézetek és testületek. Az ötlet, néha csu-
pán a jóakarattal dolga volt, hogy nemzeti ün-
nepeinket az állam épületein a nemzeti lobogó jelezzék.

Ezzel a rendelkezéssel ismét egy panasz válik tárgyalánna, az ellenzéknek, amely a tudatlanságot, figyelmetlenséget mindig rossz-
akarattal, hazafiatlanságnak kvalifikálta egy fegyverével ismét kevesebbje van. Hogy ezzel az intézkedéssel az elégtelenség forrását a kormány még nem dugta el örökre, azzal tisztában lehetünk előre. A panaszra mindig akad ok bőven, ha keressük az okot s ha nem is a sérelem a fő, a lényeg, de az igazság a kor-
mány ellen, diskreditálása a kormány tetteinek és szándékának. De meg fog szünni jöv-
vöben az a vád, hogy a kormány ne törődnék hogy a nemzet ünnepein a hivatalos magyar állam nem manifesztálja magát.

A belügyminiszter rendeletének ennyiben látjuk praktikus hasznát. Minthogy a törvényho-
zás részben a régebbi usz alapján részben pedig történelmi momentumok emlékeztetere ünnepeket dezretált, illet gondoskodnia arról is, hogy az állam e nemzeti ünnepeket miként ülje meg szemmel látható módon. A belügyminiszter rendelkezését, ismételjük, megnyugvással fogadhatjuk. Eddig nem fedeztük föl benne a nemzet praejudiciumát semmi részében. Hogy mennyit fog érni a valóság, azt a használat mutatja meg; mert bármi intézkedésnek egyetlen igaz, csálhatatlan próbaköve még mindig az élet.

A miniszteri rendelet egyébiránt így szól:

A belügyminiszter körrendelete,
valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez.

B u d a p e s t, május 28.

Az 1848. évi XXI. törvényczik 2. szakaszában foglalt s a középületek és közintézeteknek nyilvános ünnepek alkalmával a czimeres nemzeti lobogóval leendő földszítéséről szóló rendelkezés akadálytalan végrehajtása, illetőleg az idézett törvényi rendelkezés végrehajtása tárgyában 1895. évi október hó 11-én 88.155. szám alatt kiadott itteni körrendelet foganatosítása közben fölmerülhet szükségesek és tévedések elhárítása érdekében szükségesnek mutatkozik mindazon középületeknek tüzetes megjelölése, melyek a szóban forgó alkalmakkor a jelzett módon díszítendők.

Ennélfogva annak előrebocsátása mellett, hogy „középületek”-nek tekintendők az állam, törvény-
hatóság vagy község tulajdonát képező és közgaz-
gatási, illetve bírósági, közoktatási, közművelődési,
illetve közjótékonyági vagy közgazdasági célokra szolgáló épületek,

valamint a más közjogi és magánjogi ala-
nyok tulajdonát képező azon épületek is, melyeket a fentebb felsorolt középületek szolgáltatásban álló intézetek a maguk egészében elfoglalnak, feltőve, hogy ezen intézetek közhatósági, jogilag körvona-
lozott felügyelet alatt állanak;

hogy továbbá „nyilvános ünnepek” alatt ez
esetben Szent István napja (augusztus 20-iki ró-
mai naptár szerint), nemkülönben az 1848-iki tör-
vények szentesítés napjának évfordulója (április
11-ike római naptár szerint), továbbá a mindenkori
uralkodó születése napja, s végül a törvényhozás
által a jövőben netán kijelölendő nemzeti ünnepek értendők;

egyetértőleg a magyar királyi miniszterelnök,
pénzügyi, kereskedelemügyi, földmívelésügyi, vallás-
és közoktatásügyi és igazságügyi miniszter urakkal,
a nyilvános ünnepek alkalmával czimeres nemzeti
lobogóval díszítendő középületek névsorát meg-
állapítottam.

Közelebbi tájékozás kedvéért kiemelendők
mutatkozik még, hogy a magyar korona országai-
nak egyesített czimerét a lobogón csupán azon
főkormányhatóságok (miniszteriumok) alkalmazzák,
melyeknek hatásköre az 1868. évi XXX. törvény-
czikk értelmében Horvát-Szlavonországokra is ki-
terjed, továbbá szintén az egyesített czimerrel ellá-
tott lobogót alkalmazzák azon közép és alsó ható-
ságok, melyek a jelzett főhatóságok alá rendelve,
tehát az idézett törvény által közőseknak kijelentett
közigazgatási ágakban — Horvát-Szlavonországok
területén működnek; míg ellenben minden többi
— bár közös közigazgatási ágban, — de kizá-
rolag, csak a szorosán vett Magyarország terü-
letére szorítókozó működést kifejtő hatóságok vala-
mennyien az ugynevezett külön czimerrel ellátott
nemzeti lobogót használják, illetve kötelesek a
fentérintett nyilvános ünnepek alkalmával épüle-
teikre kitűzni.

Megjegyzem, hogy Fiumében a flumei és ma-
gyar-horvát tengerpartiri királyi kormányzó palotája,
a kormányzósági hivatal és a tengerészeti hatóság
épülete az egyesített, a többi középületek ellenben
a külön czimeret feltűntető lobogóval díszítendők.

Megjegyzem továbbá, hogy amennyiben a
fennebbi fogalom meghatározás második részében
érintett épületek a szóban forgó intézetek által nem

Magamat atyafiságos szeretetében ajánl-
ván, vagyok hiv testvéröcsese

D á v i d.

N. B. A Censurával annyiban vagyok, hogy
nincsen is bátorságom a kikérdézetésre a Personalis
Ürmenyi keze alatt. Királyi táblai praesidialis
actuarius Májgruber uram 10. rh. forintokért meg-
teendi, hogy akkor irand ki, ha a Personalis ur
Bácsben utaz és censorok a legszuszogósabb Asses-
sorok lesznek. Kik ugyan nem többet tudnak az
indebite fizetésekről bács megyei Tar Dávidnál.

III.

Ugyanaz ugyanannak.

Buda, 10-a októbris 1795.

Édes Bátyám!

No, ismét itt ülök az Arany Ludban, a
Numero 8-ban. Környül szomorkodó a ház. A
Numero 7. üres Czemeteytől, a Numero 8-ban
hasonlatosan nem kiáltoz már Joachim Krisz-
tiánom. És híves pára borítja bé a hegyeket.
Fáink hervadoznak, busul Flóra is, mint Pest-
Buda ifjainak legjobbjai. Hirünk van, hogy hal-
dokol már Kufstein tömlőczében ama Martino-
vics fáján Hajnóczy ágából kihajtott szentjőbi
Szabó László! Ime ki hóhérszínig vitézett éle-
tében, halálában sem olyan sirhalom alá ke-
rül, mint énekelé:

„Piros rózsaboltzatok!
Légyen sírom alattatok,
Ha elértem halálom.
Hullott rózsák levelével
Nyugtassa porom békével
Ama jöltéví álom.”

Ah, Szabó! Senki sem fog neked ró-
zskákat kötözgetni hémohozott keresztredre...
De mely okok nemzék ezen komorságot, kér-
dező most kegyelmed, édes bányám?!...
Miért a könnyük Fáni és a vidámságok mel-
lett hiv öcsese szempilláján?!... Uram,
édes bányám, azért, mert a kegyelmed hiv
öcsésének is a gonosz Németh János pöre
vitte el Fánit és a vidámságot, Czemeteyt és
Joachim Krisztiánot! Sőt a Cenzurát is. Im-
hol hát a következendőkért ülök én ismét az
Arany Ludban.

Száz kódis forintjaimat két részről meg-
kapván, a kettők tudtok nélkül szobát vettem
a 7. Ellecteur Fürst-ben és ur valék, mig
Czemetey Mór (haj! Fáninak legkedvesbje)
derékomat le töréssel nem fenyegette. Ettől
fogva aiább hagyott bátorságom és kedvem
egészen most negyed napig fel nem virágozott.
Akkor (7-a Oktobris, szombaton reggel) hallám
a kávéházban a báró Bibra Joachim Krisztián-
tól, hogy ama keserü pörben Czemetey Mór

is ma katonaság által fog keresztetni, ki már
az éjtszaka kiszökött az Arany Ludból.

— Fáni végezetül mégis az enyém —
gondolám mostan öröm csillogással, kihez
mindjárt elisieték a Szálla mögött, a hátulsó
grádicsonyhoz, ahol a Muzsa kipróbáltatására
vala a színjászoknak délelőtti gyülekezésük.
Holott referálván Schneider Fáninak a Cze-
metey Mórcez csillagáról, azonban ekkép felelt
a leánya:

— Bestimmt um neune.

(A Joachim Krisztián is oda jött való
ekkor, beszédünk vigyázván, ki kender szakál-
lában igen mérgeskedett.)

Mely után este kilenczre czéklaszinü na-
rágomban és két spenczelemben be is állítottam
vala a második kontignációba Schneider Fáni-
hoz. Kinél örömet szálltak a minutumok és
ő (be nem szólítván a szobaszolgálót) az am-
bituson megparancsolta hozni a vacsorát, ugy
mint Cotelettes á la Soubise-t és vol-au-vent-
puncsot és franz butellákkal. De már az első
fertályban kopogtattak.

— Bitte Einlass. Herr von Czemetey wird
hier auf Befehl des Fiscii regii gesucht. (Kéretik
bebocsátás. Czemetey ur itt magas parancsra
keresztetik.)

Mire iszonytató ijedése lön Schneider

a maguk egészükben foglaltatnának le, az egész épület középületnek nem minősíthető ugyan, az illető intézet által elfoglalt lakosztályban azonban a czimeres lobogó kitűzhető.

Miről a czimet tudomás és a saját hatáskörbe eső intézkedések megtétele végett azzal a hozzáadással értesitem, hogy az általam e részben felkért szakminiszter urak a vezetésük alatt álló közigazgatási ágban szükséges megfelelő intézkedéseket legközelebb meg fogják tenni.

Budapesten, 1898. évi május hó 15-én.

Ferczel, s. k.

KÜLFÖLD.

A francia Maczedóniában. A maczedóniai bolgár propaganda közlönye, a „Glas Bugarski” — mint Sofiából jelentik — Maczedóniában a Franciaország által való megszállását helyezi kilátásba. Keleti Európában — ugymond — van egy sötét pont. Ott nemsokára zavarok fognak keletkezni. E zavarok kényszeríteni fogják az európai hatalmakat, hogy közbenjárjanak a portánál, hogy Maczedonia szlav népeit a fanatikusok meg ne semmisíték. Minthogy azonban a török kormánynak e fanatikusok fölött semmi hatalma sincs, mint érdekeletlen nagyhatalmat, Franciaországot bizák meg azzal, hogy Maczedóniát és a drinápolyi vilajetetszállja meg a szükséges reformokat vigye keresztül.

A gráci forrongás.

(Távirati tudósítás.)

A „Grazer Zeitung” mai száma közli a gráci községtanácsnak a községi rendtartás 29. szakasza értelmében való feloszlását. Grác város ügyeinek vezetésével báró Hammer-Purgstall, volt feldbachi kerületi főnököket jelenleg helytartósági tanácsost bízták meg.

Grác, május 28.

A polgármesternek megtiltották, hogy a községtanács tagjait összehívja avégből, hogy a feloszlást tudtukra adja. Az értesítést írásban küldték meg a tanácsosoknak. A sajtóval ezen írásbeli értesítés szövegét nem akarják közölni.

Stájerország egyéb vidékeiről és Karinthiából 200 csendőr érkezett ma ide. Valamennyit a rendőrkapitány parancsnoksága alá helyezték.

A csendőrség azt az utasítást kapta, hogy csoportosulás esetére azonnal használjon fegyvert.

A községtanács legutóbbi ülésén, amelyen a feloszlásról még semmit sem tudtak, elhatározták, hogy részvénytulajdonosokat juttatnak a trón zsámolyához Lipót herceg halála miatt. Ma délelőtt a két polgármester, a két helyettes polgármester, akik a feloszlásról még nem értesültek, elmentek a helytartóhoz, hogy a községtanács határozatát átadják és felkérjék, hogy a trón elé juttassa azt. A helytartó a polgármestert nem bocsátotta maga elé.

A lapok ma öt órákor különkiadásokban jelentek meg. A lakosság nagyrésze buzarvirágot hord a gomblyukában. Az utcákon rengeteg nép tolong.

A kormánynak az az elhatározása, hogy a gráci községtanácsot feloszlattja, az utóbbi napok eseményeinek s különösen a gráci községtanács 25-én hozott határozatainak következtében előrelátható volt.

A gráci községtanács ugyanis három enuncziációt hozott. Az elsőben kimondja, hogy a tartalékos tiszteknek azért való degradálásában, mert azok Ratter temetésén résztvettek, az állampolgárok alkotmányos jogai ellen való merényletet lát; a másodikban kijelenti, hogy Gleispachnak a Stájerország, Krajna és Karinthia főlörvényszéki elnökévé való kinevezését alkalmasnak tartja, hogy ezzel Grác német lakossága nyugtalanítassék és érzelmeiben sértessék, nemkülönben az igazságszolgáltatásban való bizalom megrendíttessék, minthogy épen Gleispach volt az, aki Badeni hírhedt nyelrendeleteinek és egyéb jogsértéseinek létrehozásában tevékeny részt vett; a harmadikban pedig utasítja a polgármestert, hogy eszközölje ki, hogy a második számú hosnyák ezred zenekara többé ne szerepeljen nyilvánosan, minthogy a városban való békés állapotok visszaállításának az volna a leghelyesebb módja, ha a nevezett ezredet Grácból máshová helyeznék át.

A „Grazer Zeitung” ezekre vonatkozólag a többek közt a következőket írja:

„Félreismerve azokat a feladatokat, amelyek egy községi közigazgatási testületre róvák, a gráci községtanács ahelyett, hogy józan viselkedéssel a város sajnálatos állapotát lassankint megnyugvásva vitte volna, maga állott az agitatórius mozgalom élére. Ismeretes dolog, hogy Grác polgári lakosságának túlnyomó többsége melegen óhajlja, hogy fentartassék a tisztikarral és a legénységgel az ósrégi jó viszony. Nemkevésbé ismeretes, hogy sehol sincs meg a bosszankodás igazi érzete amiatt, hogy gróf Gleispachot az itteni tartományi főlörvényszék elnökévé nevezték ki és

sohasem hallott unikumnak kell mondani azt, hogy ünnepélyes határozatában az igazságszolgáltatás igazságosságába vetett hitét attól teszi függővé, hogy egy magas igazságügyi funkcionárius valamely népszerű politikai irányzat híve-e vagy sem? Elvárhatta volna az ember, hogy egy minden tekintetben kiváló község képviselője a komoly felelősség érzetében tekintélyének és befolyásának teljes nagyságával arra fog törekedni, hogy a mozgalmat keletkezésének kis körére szorítsa és mindent mellőzzön, ami késleltethetné a békés viszonyoknak várva-várt visszatérését. Ha a kormány elejét akarja venni teljesen anarchikus állapotok beálltának, akkor nem hagyhatja egy nagyközség sorsát továbbra olyan képviselő kezében, amely oly sajnálatos tévedésekbe esett kötelességeit, jogait és felelősségeit illetőleg.

Gladstone temetése.

London, május 28.

Röviddel 8 óra után kezdte gyülekezni a képviselőház tagjai az ülésteremben, hogy jelen legyenek Gladstone temetésén. Amikor a speaker állami öltönyében a terembe lépett, a tagok fölemelkedtek, levették kalapjaikat s azután a folyosóra mentek, ahonnan négyes sorokban a központi terembe vonultak. Közben összegyűltek a királyi hercegek, Pembroke lord, mint Viktória királynő képviselője — mindannyian egyszerű gyászruhában — a parlamenti épületnek a számukra kijelölt termeiben, s a peerek a felsőházban.

Erre megalakult a menet, élén hirnökökkel. Ünnepélyes menetben léptek be a Westminster csarnokba az alsóház tagjai, élükön az elnökkel. Rögtön utánuk következtek a peerek, akiket a lordkancellár és az érsek vezettek. A menet elvonult a középtermében ravatalon lévő koporsó előtt, lassu léptekkel kivonult a teremből és a körülbelül 1000 lépésnyire fekvő Westminster apátság felé indult. A parlamenti tagok mögött mentek a gyászmenetben a külföldi uralkodók képviselői, Keresztély schleswigholsteini herceg, a connaughti herceg, a cambridgei herceg és Pembroke lord.

Ezek mind előtte mentek a koporsónak, amelyet aranszegélyű, fehér selyem gyászleplel befedve a rovtalról ünnepélyesen az egyszerű, kétfogatu halottas kocsira vittek. Öten azok közül, akik a gyászleplel vitték, köztük a walesi herceg és a yorki herceg, kétoldalt a kocsi mellett mentek.

A kocsi mögött haladtak Gladstone hozzátartozói és barátai s az elhunyt egykori magán-

Fánimnak. — „Az ágy alá”, inte nekem, majd „Kein Herr hier” (nincs itt ur) kiáltotta, meg még reám nézett, ki czéklaszinü nadrágomban hej, az ágy alá de nehezen másztam. De is az ágy alatt, édes bátyám, nem kisebb a vándor szuszogása, mint az ágyban. Tehát a Sztáray-regementbeli katonák ki is húzták sárga csizmámnál fogva, midőn szürke lett a czéklaszinü nadrág és a szemét német tiszt még nevette:

— Vigyázzon ama drága fejével, spektábilis Czemétey!

— Nem vagyok Czemétey — kiáltottam én.

— Ruhig, ruhig, mein Lieber, kein Skandál — sirta a Schneider Fáni.

— Uram és leányasszony! — szólt most a német tiszt — innen az Arany Kéz-utca felől jöttünk titkosan, hol még nyitva a hátulsó kapu. Ha a leányasszony becsületje kívánja, ne csináljunk lármát becsülettel.

Kinek én:

— Tehát, uram menjünk, csöndességgel. Holott, hogy én nem volnék ama gézengúz Czemétey, az egész szálló bizonyságom, kit most fölverhetnék.

— Weiss schon, weiss schon — nevette a kapitány és elindultunk négy katonával, sűrűbe kámszás latorjaival a hátulsó grádicso-

nyon s Arany Kéz-utczán által. Ahogy mennék, ime a Kis hid-utczában jön füttyölven Joachim Krisztiánom egy olajlángos alatt.

— Bibra auf Schwebheim — kiáltom — tégy bizonyságot személyemről. Mondd, ki volnék tiszt komerádodnak.

De Joachim Krisztián csak megállott, nevette gyalázattal és nem szólt többet, mint az olaj lámpás. Lám, ilyen a németnek barátsága.

Továbbat a Neu Gebäude felől csolnokon át evezvén, 10-re az Ország-Uton valánk a franciscanus tömlöczöknél, Hol bizonyos főhadnagy Asthleitnernek által adatván, jelenti a tiszt ur a Sztáray-regementből:

— Ein Staatsgefängener auf Befehl des Fiscil Regii — ki azonnal vissza is megy latorjaival.

Elő jöttek mindjárt a budai magisztrátusnak két inspekciós urai is a státus-rabokra nézve. Ott kártyázván a tiszt Wach-Zimmerben azon napon a kövér szindikusz Paldát s a fekete szenátor Pscherer.

— Nem vagyok Czemétey — kiáltozám.

Kinek a szindikusz felelő:

— Mein Lieber, vagy Czemétey, vagy nem Czemétey, most már mindegy. Már kegyelmed státus-rab a Numero 17-ben.

No hát, édes bátyám, még vasárnap is, (8-a octobris) ott felejtett az Atya Isten.

Csak hétfőn (9-a) vitték ki hallgatásra posta vasban. Hol együtt vala a commissió: alnádor Berzeviczy András, protonotárius fél-szemü Mikos László, protonotárius Somogyi János, consiliáris Bay Ferenc és fiscus Nyéki Németh János. És idő lévén, sötétes vala a régi rectoriumban.

„Domine perillustris, quod est nomen?” (Uram, mi a neve?) Kérdezte a fél-szemü protonotárius.

„David Tar de Militics”, — kiáltám sírván.

Erre Berzeviczy megnéz és tótos kimondással így:

— Ita est. De facto nem a Czemétey, kit várjuk. Hát hogy csuktak be barátoskámat, mikor neve aktában sem van benne?!

Elmondtam történetem és az urak hitték, mivel a palatinális cancellistát személyében ismerték mindnyájan. Le is vevék mindjárt posta vasam, csak az istentelen Németh János nevette:

— No, ücsém uram, hát ezen szenvedésért majd a Czemétey helyén megtétetik palatinális cancellistának, mert látom, igen jámbor ember.

tükrai és szolgálai zárták be a gyászkiérteket. Az egész menet a maga külső megjelenésében rendkívül egyszerű volt. A feketeruhás gyászgyülekezet hosszú sorából csak a lordok menetében haladó főpapok fehér ruhája, a lordok kanczellár és az alsóház elnöke által vitt kormánypálcák és a hírnökök és apródok ruhái váltak ki, akik a menet minden része előtt mint vezetők haladtak. A templomi ünnep a Westminster-apátságban igen egyszerű, de mély benyomást keltő volt. Nem állott egyébként, mint az anglikánok szokott szertartásából, amelyet remek zene kísért.

A templomot a résztvevő közönség egészen megtöltötte. Az idegen nagykövetek és követek, akik mindannyian polgári ruhában jelentek meg, a walesi herceg és yorki hercegné közelében foglaltak helyet, akik mely gyászt viseltek. Az istentisztelet alatt a ravatal az oltár előtt állott. Mellette Gladstone agg özvegye számára külön hely volt fenntartva, szintugy a sírnál is a templom északi kereszthajójában. A padozat feketével volt bevonva, a sir szája pedig fehérrel beszegve.

A sírnál a szertartást a Westminster-apátság papsága végezte az áldást a canterbury-i érsek mondta. Végül a hírnökök feje hangosan kikiáltotta az elhunyt nevét és méltóságait. Ezzel a gyász-ünnep véget ért.

A walesi herceg és a többi királyi hercegek Gladstone özvegyéhez mentek és tiszteletteljesen kezelték vele. Az özvegy hevesen zokogott, de egyébként csodálatos erőt tanúsított. A holttest éjszakára a Westminster-csarnokban marad, ahol az elhunyt barátai állanak őrt.

Az amerikai háború.

(Távirati tudósítások.)

A mai napnak két szenzációja van. Egy berlini és egy new-yorki távirat azt jelenti, hogy Cervera spanyol admirális hajórajja a santiago öböl el előtt a nyílt tengeren teljesen tönkretette Sampson amerikai admirális flottáját. Maga Sampson is állítólag elesett. Egy bostoni távirat ezzel teljesen ellentétben hírül adja, hogy Schley admirális behatolt a santiago öbölbe s ott teljesen tönkretette Cervera spanyol admirális hajóraját, sőt már Santiagót bombázza. Ez a két hír módosított kiadása annak a tragikus históriának, amikor

két oroszán annyira megette egymást, hogy csak a farkuk maradt meg. Hogy vajjon a két hír között melyik igaz, azt egyelőre eldönteni teljességgel lehetetlen. Mert mostanában nemcsak a spanyol kormány titkolódik, hanem a new-yorki kormány is, sőt mindkét kormány szinte sportot űz abból, hogy hamis táviratokat kürtöljön világgá. A valószínűség mindazonáltal amellett szól, hogy ez-uttal mégis csak a spanyolok győztek, mert egy amerikai forrásból eredő távirat konstatálja, hogy Schley admirális elkésett attól, hogy Sampson flottájával egyesüljön, ami New-Yorkban óriási nyugtalanságot keltett, s tegnap óta éppenséggel nem tudják, hogy vajjon Cervera flottája tényleg a Santiagói kikötőben van-e vagy sem. Az is valószínű, hogy az erős spanyol flotta Sampson admirális aránylag gyöngébb hajóhada fölött győzelmet aratott, amely esetben a háború természetesen szenzációs fordulatot venne. Minthogy sem madridi sem new-yorki hivatalos táviratok a Santiago előtti ütközetről még eddig nem adtak hírt, az egymással botrányosan homlok-egyenest ellenkező győzelmi tudósításokat nagy tartózkodással kell fogadni.

A mai nap eseményeiről szóló távirataink a következők:

A spanyol flotta győzelme.

Berlin, május 28.

Ideérkezett hírek szerint kétséget nem szenved, hogy a spanyol hajóhad március 9-én Santiagóban.

London, május 28.

Key-Westben tegnap az a hír volt elterjedve, hogy Cerverának több nap előtt sikerült kellő löszerek és felszerelések hajóraszállítása után Santiago de Cubát elhagyni és az Atlanti-Oceánra kivitorláznia.

New-York, május 28.

Kingstown-ból jelentik, hogy itt az a hír van elterjedve, hogy az amerikai flottát a nyílt tengeren megtámadta a spanyol hajóhad; tönkretette és Sampson maga is elesett a küzdelemben.

Berlin, május 28. d. u. 3 óra.

Itt az a hír van elterjedve, hogy a spanyol hajóhad Sampson amerikai hajóhadát Santiago de Cuba előtt tökéletesen tönkretette, Sampson magát is elfogta az amerikai zászlóhajóval együtt.

London, május 28.

A Reuter-ügynökség jelenti Kingstownból: Itt az a hír kering, hogy az amerikai hajóhad Santiago de Cuba előtt vereséget szenvedett és Sampson tengernagy megöletett. A hír még megerősítésre szorul.

Washington, május 28.

Az a tény, hogy Schley parancsnok nem érkezett abban az időben Santiago de Cubába, mint amelyben a tengerészeti minisztérium feltételezte, itt feltűnést keltett. Ahelyett, hogy Schley — miként feltételezték — mult vasárnap érkezett volna oda, csak kedden este hagyta el Cienfuegot. Ha a tengerészeti minisztérium 24 órán belül nem kapna egyenes hivatalos értesítést az amerikai és spanyol hajóraj állásáról, azoknak a keresésére jelző gőzösöket fognak kiküldeni.

A győzelem az amerikalaké.

Boston, május 28.

A „Bostoner Herald“ kingstoni (Jamaika) jelentése szerint ott az az új hír terjedt el, hogy Schley parancsnok behatolt a santiagoói csatornába, megsemmisítette Cervera hajóraját és bombázza Santiago városát.

A miniszter nem kapott hírt.

Washington, május 28.

Long tengerészeti miniszter kijelentette, hogy ma semmiféle hírt sem kapott, sem az amerikai, sem a spanyol hajóhadról.

A spanyol tartalék-hajóraj.

Madrid, május 28.

Hivatalos jelentések szerint a tartalék-hajóraj Camara parancsnoksága alatt Cadix kikötőjéből kifutott. A hajóraj, mielőtt rendel-

— A körmendi plebánus is így kapta veres cingulust ártatlan becsukásért, — biztata tovább Berzeviczy, de ezen veres cingulusnál már a többi commissionalis urak is mulatoztak. Így az ördögnek ajánlván a Németh János palatinális hivatalát, örömet, de kevéssé mosdatlanul mindjárt átál szaladtam a 7. Ellecteur Fürst-höz. Holott megtisztel a Zahlkellner a főrházban, ki, miként az egész Szálló, nem tud rabságomról:

— Gnädiger Herr, erlauben die Rechnung a szombati vacsoráról!

Mire én:

— Fönn vagyon mamzell Schneider Fáni?

— Már tegnap gyors kocikkal Bécsbe tértek a szín játszó. Mamsell Schneider Fáni az új diligence-ba ült Al-Hadnagy ur báró Bibra Joachim Krisztiánnal — mondá.

— S a szombati vacsora?

— Huszonhét rh. forint — felelé a Zahlkellner — parancsolta a mamzell, hogy Gnädiger Herr a fizetője.

— Fáni hagyományai! — Söhajtam most Kármánunkkal. S vajh, kivel durrogatta el ő francz butelláimat? Talántán a róka Joachim Krisztiánnal...

... Imhol, édes bátyám, ezekért ülök én ismét az Arany Ludban. Környül sirós a világ, fáink hervadoznak s én pénzemre nézve puczérul állok. Segítség hát, édes bátyám! Aszszonyanyáknak is irok mostan, de — haj! — ismét nem leszen elég az ő tehetsége.

Hiv testvéröcsese:

Dávid.

IV.

Ugyanaz az édes anyjának.

Buda, 10-a Octobris 1795.

Édes Aszszonyanyám!

A Cenzurám, édes Aszszony anyám, talántán Szent Karácsony tájára marad, mert az Illustrissime Personalis Ürményi addig Bécsben vagyon a Kancelláriánál Köz Törvényeinkről tanácskozáván. Kár, mert a Jusból már esmérem a Violatiokat, tökéletes tudományom. A mulatós népektől elcsöndesedvén ezen Arany Lud is, tehát ide vissza jöttem a 7. Ellecteur Fürstből. Consiliárusné Dévayné kávé-ozsonnáira is ismét szívesen megyek, mert vagyon már több tudományom a német szóból. Csak pénzeim fogyván, kivált mert egy szegény árvának a jobb Pesti Budai ifjakkal együtt igen adakoztam. Melly dolog a második huzozkodással s inculpata hosszú tar-

tózkodásommal teszi, hogy édes Aszszonyanyámnál ismét 50. rh. forintokért esedezem.

Melyeket kézcsokolással könyörgi engedelmes fia: Dávid

V.

Özvegy Tar Ottilia Dávid urnak.

Pacsér, 18-a Octobris 1795.

Beste lelke gézenguza!

Királyi Táblai praesidiális Actuaris Maygruber uram irását de dato 9-a Octobris a te hazudásaidal együtt vettem. Ki azon napról írja, hogy keresvén téged a 9-ára adott terminus végett, bizonyos Kávé házban több kúrázér tiszteltől nevetve hallá, hogy tömlőczben vagy azon pogány Martinovics-pör postumusaival. Mire tapasztalván, hogy sem az Arany Ludban, sem a 7. Ellecteur Fürstnél nem találtatott, igen meg ijedten paksamétába teszi instanciádat és testi moniumaidat és Aszszonyanyádnak küldi, irván „a legjobb helyre.“

No, indulok is Budára holnap 50. rh. forintok helyett 50. botokkal és consiliárusné Dévayné által meg tudandom különbnél különb gonoszságaidat. Mellyek után majd megmutatom, hogy az anyád, non solum titulo sed et moribus est

Vienna Judicia Nobiliam:
Tar Ottilia.

tetési útjára indulna. a nyílt tengeren hadgyakorlatokat fog vezetni, amelyek valószínűleg több napig fognak tartani. Azután a hajóraj a Filippini-szigetekhez, Kuba elé, vagy az Egyesült-Államok felé megy aszerint, amint a kormány azt elrendeli. A hajóraj tíz hajóból fog állani.

A hadifoglyok kicserélése.

Havanna, május 28.

Tegnap reggel megjelent itt fehér zászlóval a „Malple“ amerikai vontatóhajó. Egy ezredes a „Molina“ spanyol ágyúszádon azonnal eléje ment. A „Malple“ az „Argonauta“ hajón elfogott spanyolokat, továbbá Cortijo ezredest, egy katonasorost és két parancsörtsztet hozott. Erre egy spanyol vontatóhajó az amerikai hajóhoz vitte a két elfogott amerikai hirlapíró. A foglyokat kicserélték és jegyzőkönyvet vettek föl. Az amerikai hirlapírók elutazásuk előtt kijelentették, hogy közzé akarják tenni köszönetüket azért a kitűnő bánásmódot, amelyben fogságuk alatt részesültek. Számos gyöngéd figyelmességnek voltak itt részesei. Ezt a nyilatkozatot azért tették, hogy megczáfolják az amerikai lapoknak azt a rágalját, hogy a spanyolok rosszul bántak velök. A kiszabadult spanyol foglyok viszont azt beszéltek, hogy utjukban Tampából Florida partja mentén bámulattal látták, hogy több helyen a legnagyobb rokonszennvel fogadták őket. A hölgyek virágok-rétákat adtak át nekik és kijelentették, hogy az amerikai rokonszennveznek a spanyolokkal és gyűlölik a kubaikat.

Az az angol hirlapíró, akit nemrég a jaruccói pártion fogtak el, a londoni „Times“ munkatársa. Valószínűleg szabadon bocsátják.

Manilla blokádjá.

Washington, május 28.

Dewey tengernagynak Caviteből május huszonötödikén kelt és Long tengerészeti miniszterhez intézet távirata jelenti, hogy a helyzet változatlan, az ostromzár effektív és hogy Manilla lakossága a rizsen kívül egyéb élelmiszert nem kaphat.

TÁVIRATOK.

Lujza hercegnő hazautazik.

Brüsszel, május 28. Lujza hercegnő a jövő hét folyamán ideérkezik. A koburgi hercegnő a Laeken-kastélyban fog tartózkodni mindaddig, míg közte és Koburg Fülöp közt a válást ki nem mondják. A hercegnő összes adósságai közel öt milliót tesznek ki. Az a hír, mintha Lujza hercegnő nővérének aláírását hamisította volna, nem felel meg a valóságnak.

Herceg a püspöki széken.

Berlin, május 28. Miksa szász herceget, aki néhány év óta katolikus lelkész, a kulmi püspöki székre szemelték ki az elhalt Redner püspök helyére. (N. Fr. Pr.)

A választói jog megszorítása.

Berlin, május 28. A „Reichsanzeiger“ ma a következőkben emlékezik meg azokról a hírekről, amelyek a német sajtóban a választói jog megszorításáról szólnak: A nyilvánosság előtt még mindig erősen hangoztatják, hogy az alkotmányos választói jogot a kormány el akarja törölni. E hónap 11-én ennek a hírnek czáfolata megjelent már e lapban. De minthogy a hír újból és újból felmerült, az igazság érdekében arra vagyunk kényszerítve, hogy felhatalmazás alapján kijelentsük, miszerint ez a hír egyáltalán nem felel meg a valóságnak. (N. Fr. Pr.)

A görög trónörökös neje Berlinben.

Berlin, május 28. A német császárné ma bemutatta a görög trónörökösnek a német vörös-keresztgyelet központi bizottságának küldötttségét. A görög trónörökösné a küldöttségnek megköszönte, hogy a múlt évben szállítható kórházat, valamint nagyobb mennyiségű szállító és kórházi anyagot küldtek Görögországra.

Kormányválság Olaszországban.

Róma, május 28. A Stefani-ünnökség jelenti: A nézeteltérések következtében, amelyek a ma délután tartott minisztertanácsban a parlament munkaprogramja tekintetében merültek fel, Visconti-Venostia marquis külügyminiszter kijelentette, hogy beadja lemondását. Ennek következtében Rudini marquis miniszterelnök este fél 8 órakor a maga és minisztertársai nevében ányujtotta a királynak az egész kabinet lemondását. A király Rudini marquist bizta meg az új kabinet megalkotásával.

Róma, május 28. Különböző hírek keringenek afelől, hogy mi módon fogja Rudini miniszterelnök a miniszterválságot megoldani. Azt hiszik, hogy több szenátor belép az új kabinetbe.

Ferdinand fejedelem Konstantinápolyban.

Konstaninápoly, május 28. Ferdinand bolgár fejedelem Sinovjev orosz nagykövetnek a polgári érdemrend gyémántokkal díszített nagyszalagját és a nagykövetség tagjainak ugyanazon rend különböző osztályait adományozta.

HIREK.

Az unio jubileuma.

Ötven esztendeje, hogy Erdély háromszázhuszonkét évi különállás után ismét egyesült Magyarországgal. Ez a fontos dátum az 1848-ik év május 30-ika. Két évtizednyi izgatás érlelte valóssággá az unio eszméjét. A múlt század végén már kísértett a gondolat, hogy Erdély reincorporáltsék szent István király örökségébe, amelytől kényszerűségből különvált, de amelytől el nem szakadt soha.

Az emlékezetes 1791. évi országgyűlés idején, amikor csirába indultak azok a reformok, amelyek regenerálták Magyarországot, II. Lipót király perszonalísának az erdélyi diétán, Rahl báró altábornagynak bizalmas uton meghagyja, hogy a rendeket akadályozza meg a Magyarországgal való unio eszméjének fölvetésében és tárgyalásában.

Az uniót az erdélyi diéta nem tárgyálta, de az akkor hozott törvények egyik czikkelyében minden különösebb ok nélkül hangsúlyozza, hogy Erdélyt az uralkodóház ugyanazon joron bírja, amelyen Magyarországot, hogy Erdély tagja a magyar szent koronának. Ettől kezdve az unio eszméje néha szendereg, de egészen a napirendről soha sem kerül le. I. Ferencz király huszonhárom évig nem tart Erdélyben diétát. Amikor azonban 1834-ben ismét kezdődnek az országgyűlések, az unio eszméje komolyabb alakban lép föl, mint annakelőtte bármikor. Minthogy a törvényhozásban s a sajtóban nem igen lehetett feszegetni, tárgyalták a megyegyűléseken az ugynevezett marchális székeken. A kiváló hazafiak egész csapatja, akiket vándor pátriótáknak hívtak, járt megyéről-megyére és izgatott az unio mellett.

Annak a napnak a történetét, amelyen az uniót kimondták, a legklasszikusabban Jósika Miklós, a regényíró írta meg egy levélben Kemény Zsigmondnak, a publicistának, Pestre. Az unio megvan. Magyarország vagyunk! ezzel kezdődik a levél. Ime ugyancsak Jósika leveleiből Kolozsvár képe az unio ki-mondásának előestéjén:

„Kolozsvár olyan, mint egy ünnepiesen föl-éktett hajó, ezer lobogóval. A hangulat jó, még az álláság részéről is, amelynek papjai számosan allanak itt-ott a téren s az utcákon, fajuk békés csoportozataitól körülállva. Nagyobb élettség e kiválóan magyar, honfui városban sohasem volt. Az országgyűlés megnyitattott. Utcánkban a nemzetőség föl van állítva. Tömvé a város néppel s a nép nyugodt. Királybiztosunk magyarul nyitotta meg az országgyűlést. (Ez volt az első magyar trónbeszéd Erdélyben a Habsburgok kormányá alatt.) Erdély legnevezetesebb napja nem mult el tetlen tisztelgésekben és czeremoniákban. Tanácskoztunk is, de röviden, mondhatnám, lapidáris stílusban.“

Pünkösöd hétfőjén üli meg Kolozsvár város az unio első ötvenéves jubileumát a nagy nap

historiai jelentőségéhez méltó módon. Megfestette az unio kimondásának pillanatát hitelas fenykepek nyomán Roskovics Ignácczal. Az unioünnepség sorrendje a következő:

Pünkösöd hétfőjén délelőtt 9 órakor ünnepélyes hálaadó isteni tisztelet a főtéri Szent-Mihály-templomban. 10 órakor rendkívüli díszközgyűlés a Vigadó nagytermében, a következő sorrenddel: 1. Az elnök ünnepélyes meghívása. 2. Elnöki megnyitóbeszéd, mondja: gróf Béli Akos, az Emke elnöke, Kolozs vármegye és Kolozsvár szabad királyi város főispánja. 3. Albach Géza, Kolozsvár polgármestere előterjesztést tesz az unio-ünnepélyről. 4. Márki Sándor dr. egyetemi tanár méltítja az unio történelmi szempontból. 5. Dr. Groisz Gusztáv országgyűlési képviselő méltítja az uniót közjogi szempontból. 6. Gróf Béli Akos főispán a díszközgyűlést bezárja. Déli 12 órakor a Vigadó épületén a kolozsvári egyetemi ifjuság által elhelyezett emléktábla leleplezési ünnepélye. Délután 2 órakor a város díszbejéje a Lövölde helyiségében. Délután 3 órától népünnepély a sétaterén, rendezi a kolozsvári hölgyek házbörsegélyző filléregylete. Este fél 8 órakor díszelőadás a Nemzeti Színházban a kolozsvári Vöröskereszt-gyület javára.

Az ünnepélyen a kormányt báró Dániel Ernő kereskedelmi miniszter képviseli, a fővárost Lung György tanácsos és négy bizottsági tag, a Kisfaludy-társaságot pedig Szász Károly püspök.

Az unio reliquiáiból Roskovics Ignác érdekes és festői kiállítását rendezett.

Junius hó 1-én új előfizetés nyílik az „Országos Hirlap“-ra.

Előfizetési ár:

- Junius hóra 1 frt 20 kr.
- „ 1-től szeptember 30-ig 4 frt 70 kr.
- „ 1-től december 31-ig 8 frt 20 kr.

Kérjük azokat a vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése május végével lejár, hogy az előfizetés mielőbbi megújításáról gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos kiudése fennakadjon.

Nyáron az egész fűrdőúv alatt, előfizetőink kívánságára, a lapot bárhová utánuk köldjük, akárhányszor változtassák is tartózkodásuk helyét. Kérjük azonban minden czimváltozásnak a régi czim felemítésével való pontos közlését.

A főváros környékén levő nyaralókban pontosan és a lehető legkorábban kézbesítjük a lapot. A kiadóhivatal.

Lapunk mai száma 28 oldal.

— Lipót főherceg temetése. Bécsből jelentik: Lipót főherceg temetése ma délután 4 órakor volt a megszabott szertartással. Az utcákat, amerre a gyászmanet elvonult, sok ezer főnyi közönség tartotta megszállva. Az utcákon katonaság állott sorfalat. A templomban már 4 óra előtt megjelentek az udvari főméltóságok, a király ő felsége első főhadsegéde, a királyné ő felsége főudvarmestere és főudvarmesternője, Taliani nunciusz, gróf Nigra olasz nagykövet az olasz király képviselőjében, a portugál ügyvivő Maria Pia özvegy királyné képviselőjében, Voronin orosz katonai attaché, a titkos tanácsosok, a miniszterek, kamarások és asztalnokok, a reichsrath mindkét házának elnökei, a tartományi bizottság tagjai, a polgármester és a tábornoki kar. A presbiterium evangéliumi oldalán a király, Frigyes Henrik porosz herceg, a főhercegek és főhercegnők, Agost Lipót szász-koburg-góthai herceg és Karolina szász-koburg-góthai hercegnő foglaltak helyet. Jelen voltak továbbá: a kumberlandi herceg, Vilmos schaumburg-lippei herceg és Fülöp szász-koburg-góthai herceg. A halottaskocsi négy órakor érkezett a templom elé. A koporsót a paposság élen Grusch a bibornok fogadta és beszantelte. Gyászimák közben vitték le ezután a koporsót a sírboltba, ahol újra beszantelték. A sírboltba lementek Ernő és Rainer főhercegek és az első főudvarmester is. — Lipót főherceg elhunytá alkalmából Oroszországban négy napí udvari gyászt rendeltek el.

— Ferdinand — Nándor. A félhivatalos „Bud. Tud.“, mely rendes körülmények között czáfolgat, szemmel tartja azokat a híreket, melyek „minden alapot nélkülöznek“, ma komprimált történelmi és közjogi tanulmányt közöl, hogy meg tudják a

magyarok, Ferencz Ferdinand a neve Ferencz Ferdinand főhercegnek avagy Ferencz Nándor. Ezen soha senki sem gondolkozott egészen 1898. márczius 24-ig. Addig mindenki természetesen találta, hogy akit Ferdinand névre kereszteltek, annak Ferdinand a neve, de az imént említett napon a magyar hivatalos lap királyi kéziratot közölt, mely Ferencz Nándornak szólította Ferencz Ferdinand főherceget. Mi sem természetesebb, mint hogy ebben a mostani mindent megmagyarosító világban sokan megőrültek ennek az érdekes, hivatalos magyarosításnak és azóta — mint a „Bud. Tud.” panaszkodva említi — „a magyar sajtó, főleg a vidéki lapok egy része, Ferencz Ferdinand főherceg ö császári és királyi fenségét folyton-folyvást mint Ferencz Nándort emlegeti.” A félhivatalos mai fejtegetésével, melyekben hivatkozik arra, hogy eddig egy Ferdinand királyunkat sem neveztek Nándornak, és hogy „nyelvészetileg is felette kétséges, vajjon Nándor a Ferdinand névnek helyes és megengedhető fordítása-e”, az in integrum restituciót akarja végrehajtani, régi jogát követelve a Ferdinand névnek. Mivel kijelenti azt is, hogy a Nándor név csak tévedésből eszszott be a királyi kézirat magyar szövegébe, azt hisszük, ugyancsak elkészett a korrígálással a derék félhivatalos. Talán azt hitték, hogy az emberek észre sem veszik azt a hivatalos elkeresztelést és marad minden a régi; pedig amint a következmények mutatják, jó lett volna, ha a hivatalos lap, mely a hibát elkövette, mindjárt másnap rektifikálja is.

— Tisztelegés Falk Miksánál. A hirlapkiadóhivatali tisztviselők egyesületének küldöttsége tisztelegett ma délelőtt dr. Falk Miksánál, hogy kitüntetések alkalmából üdvözölje őt. Rákosi Jenő, az egyesület elnöke üdvözölte Falkot, aki meghatva fogadta az üdvözlést és melegen megköszönte az ovációkat.

— Személyi hírek. Bécsből jelentik, hogy a király ma délután porosz tisztek küldöttségét fogadta. — Darányi Ignác földművelésügyi miniszter, a pünkösdi ünnepekre való tekintettel, kedden a rendes heti kihallgatást nem tartja meg. — Bánffy Dezső báró miniszterelnök a református egyházkerületi gyűlésre Kolozsvárra utazik, ahol négy napot tölt.

— Új kamarások. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király csieseri Orosz Miklós tiszteletbeli főszolgabírónak, valamint sztankováni Sz tánkovánszky János és nagysarlói Magyar-Kossá István földbirtokosoknak a kamarási méltóságot adományozta.

— Hámosfalva ünnepe. A magyarosodás felé haladó Rózslozsnya, gömöri község földesura, Hámos László főispán iránt való tiszteletből nevével belügyminiszteri engedéllyel Hámosfalvára változtatta meg. A lakosság e hónap 25-én megünnepeelte a keresztelést. Jelen volt azon az egész helység apraja-nagyja, Hámos László főispán nejevel és számos meghívott előkelőséggel. Az ünnepség a zászlókkal és virágokkal ékesített község parochiáján kezdődött, hol Kliment Mátyás községi bíró és Szontagh Andor egyházi felügyelő üdvözölték a főispánt, kinek megköszönték, hogy a község az ő családi nevét viselhesse. Hámos főispán szép beszédben buzdította a lakosságot valóságosságára és hazafiságra. A nép innen a feldíszített templomba vonult, hol Dendel János hámosfalvi lelkész mondotta az alkalmi beszédet. Majd egyházi közgyűlést tartottak Hámos Zoltán és Terray Gyula főesperes kettős elnöklése alatt. Ez alkalommal a főispán a rossz állapotban levő iskola építésére 500 forintot adományozott. Józsa Antal királyi tanfelügyelő bejelentette, hogy a vármegyei közművelődési egyesület a maga költségén menedékhelyet állít föl. Terray Gyula főesperes pedig atyja emlékére, ki Hámosfalván lelkész volt, 100 forintos alapítványt tett oly czéllal, hogy annak kamatai évenként oly fiatal jegyes párnak adassanak ki, akik esküvésüket magyar nyelven fogják végezni. Azután a Hyannust éneklő iskolás gyermekek sorai között az erdőségbe vonult a község zeneezőval. Itt a főispán birtokán nagy örömlakomával, mulatsággal zárták be a szép ünnepséget.

— A Domonkos-rend nyekáptalanja. Holnap ül össze a világon élő összes domonkosrendiek nyekáptalanja Bécsben, hogy megtartsa Frürth András rendi generális elnöklése alatt 250-ik főkapitányját. Erre a káptalanra, nem csak a világon élő valamennyi domonkosrendi szerzetes tar-

mányfőnöke, de a rendből püspöki rangra emelt négy püspök is lejtött Rómából. A főkáptalani gyűlést „Veni Sancte” előzi meg, amelyet a rend generálisa fog czelebrálni. Ezután kezdetét veszi a szokásos tanácskozás, melyen az egész rend ügyeit fogják tárgyalni. Érdekes lesz különösképpen ez a tanácskozás. Minden szerzetes ünnepi öllönyben jelenik meg: fehérszínű, szíjjal átkötött posztóreverendában, a fejen fehérszínű kamszával. Így kell ugyanis minden ünnepi aktust végezniök, sőt még étkezés alatt is fontartják a kamszát. A papi zsolozsmákat is együtt fogják végezni és az első hely ennek végzésénél nem a püspököket, de a rend generálisát illeti meg, mert minden szerzetesből lett püspök még mindig tagja marad a rendnek, hordja a rend valamely jelvényét és így mint szerzetes csakis a generális után állhat. S ezt a sorrendet a főkáptalanban különösen respektálják. A főkáptalan döntvényei körülbelül oly értékűek lesznek a rendre nézve, mint az egyes országos zsinatok az illető országokra nézve szoktak lenni. A Domonkos-rendnek hazánkban négy záródaja van: Kassán, Sopronban, Vasváron és Szombathelyen.

— Visszaélések a magyar államvasutnál. Miskolczról nagy feltűnést keltő eset híret táviratozza meg tudósítónk. Eszerint felfedezték azt, hogy évek óta sok altiszt pénz szerezte meg azt, hogy a vasutnál alkalmazzák. A felfedezés az üzletvezetéségnél kínos feltűnést keltett. A visszaélések következtében több tisztviselőt felfüggesztettek és most erőlyesen folytatják a vizsgálatot.

— Carmen Sylva bírodalmából. A wiedi hercegnő unszolására Carmen Sylva elhatározta, hogy Neuwiedben, a poroszországi Koblenz kerületben babakiállítást rendez jótékony czélra. A kiállítás czime: Carmen Sylva bírodalmából. A kiállítás olyan fényes és olyan gazdag lesz, hogy hozzáfoghatót eddig még egy babakiállítás sem produkált. Eddig három wagon kiállítási objektumot küldtek már Bukarestből Neuwiedbe és még egyre jönnek újabb és újabb tárgyak a román arisztokratából. Az uralkodók közül is többben küldték már babákat a kiállításra, mindegyiket a maguk országának nemzeti viseletébe öltöztetve, így az olasz királynő, a szerb király, a svéd trónörökösne és még többen. A kiállítás nagyon tanulságos lesz és pompás látványosságot fog nyújtani, mert a keleti népviseleteknek bőséges gyűjteménye, azonkívül az orosz, francia, skandináv és a többi népek karakterisztikus viseletei és ki lesznek állítva. Párisi hölgyektől is, különösen az arisztokratáktól, több mint egy wagonra való baba érkezett már a kiállításra.

— Pellagra. Hirt adunk már róla, hogy Kolozsmegyében a pellagra-betegség fellépett. Újabban arról értesít tudósítónk, hogy a betegség Kolozsmegyében és különösen Kolozsvár környékén mindinkább terjed. A kormány már megbízatást adott a pellagra-betegség tanulmányozására.

— Chudy Hugó temetése. A gyűjtőfogház nevezetes halottját, Chudy Hugó volt rendőrtanácsost, ma délután temették az utjemető halottas kápolnájából. Jóbarátok, ismerősök, kíváncsiak nem állottak a ravatal körül. Nem volt a koporsó mellett talán senki, csak az özvegy, meg egy-két közlőrlő való atyafi. A végtisztesség költségeit a hajdani kollegák, a rendőr tisztek adták össze, de a temetésre ezek se jöttek el. Psitek Brunó, a gyűjtőfogház papja, elvégezte a csendes szertartást és lezáródott egy sokat emlegetett könnyelmű élet.

— Elszakított ház. Beinstingl Antalnak, egy jómódu svábnak, csinos kis háza volt a Madách-utcában és a házban élénk forgalmu vendéglője is. A hóbortos embernek egyszer eszébe jutott, hogy ki kellene nézni egy kicsit Amerikába és öcsésére bizván a házat és korcsmát, el is utazott. Amerikában valószínűleg jól érezte magát, mert hosszabb ideig ott maradt. Egyszer azonban mégis csak meglepte a honvág és egy szép napon ott is hagyta az új világot, hogy hazajőjjön. Mikor hazatért, első útja természetesen a Madách-utcai korcsmába vezetted. Kényelmesen, mint aki otthon érzi magát, helyezkedett az egyik belső szobában, ahol nagy csu-

dálkozására csupa idegen ábrázatot látott. Valakinek föltűnt a nagy kényelembe helyezkedett és izgatottan feszengő Beinstingl és odament hozzá:

— Kicsoda az ur?

— Én Beinstingl Antal vagyok, a gazda.

— A gazda? Micsoda gazda?

— Hát ennek a háznak, meg ennek a korcsmának a gazdája.

A megszólító gyanakodóan nézett Beinstinglre.

— Ennek a háznak és ennek a korcsmának a gazdája én vagyok!

— Ugyanugye? Hát aztán hogy volna a magáé, mikor az enyém?

Végre is kisült, hogy a kedves öccs, aki különben elesapott állami hivatalnok, a bátyja távollétében eladta a házat és megszökött a kedvesével. A károsult rohant a rendőrségre panaszával. A rendőrség áttette az ügyet a királyi ügyészséghez.

— A katonaszabadító vallomása. A Temesváron elfogott katonaszabadító Horning Antal, mint tudósítónk írja, eddigi makacs tagadásával felhagyva, az általa kiszabadított hadköteleseket sorra megnevezte. Mitután azonban a királyi tábla csak előzetes letartóztatást látott helyénvalónak, azonnal való szabadlábra helyezését elrendelte. A vizsgálat mindnagobb arányokat ölt.

— Bem apó nővére. Bem apónak, szabadságharcunk egyik dicső tábornokának a nővére még életben van s jelenleg állandóan Lembergben lakik, meglehetősen szűk körülmények közt. A budapesti lengyel egyesület és néhány lap már gyűjtést indított a matróna javára, de igen csekély eredménnyel. Most egyesek az országos honvédséghelyő egyesületnél tesznek lépést, hogy rendszeres nyugdíjban részesítse Bem apó nővérét.

— Munkások strikeja. Triestből táviratozzák: Ötszáz munkás és munkásnő hagyta abba a munkát a Görz közelében fekvő Pia di Monte-i papírgyárban. A munkások a „munka dalát” énekelve, csapatonként vonulnak fel az utcákön. Egyébként csendesen viselkednek. A csendőrséget szaporították. A strike okául a csekély munkadíjakat és rossz bánásmódot hozzák fel a munkások.

— A nagyvásonyi zendülés. Nagy-Vásonyban — mint levelezőnk jelenti — a hangulat csillapodott. A katonaság jelenléte elfojtotta a zendülést. Takács vizsgálobíró megindította az eljárást és a helyszínén számos embert letartóztatott. Őt sebesült van, de egyik sincs életveszélyesen sérülve.

— Fogadások a háborura. Angolországban, ahol mindenre fogadnak, fogadnak a háborura is. A háboru végeredményére, egyes útközetekre és ezeknek minden részletére fogadnak. Az angol rendőrség nem képes ellenőrizni a titkos „book-maker”-eket, akikre pedig igen üdvös dolog vigyázni. Az ilyenmü fogadásokat persze olyan emberek is kötik, akik nem tennének egy shillinget egy lóra. Nem sportból, de hazafiságból fogadnak. Egy ismert bookmaker százezreket vasított volna, ha Amerika nyeri meg az első útközetet. Egy másiknál arra fogadtak óriás összegekkel, hogy a végső győzelem Spanyolországé lesz. Óriási vagyonának felét tette egy amerikai milliomos arra, hogy két hó alatt Kuba szabad lesz. Ha pedig megnyerné a fogadást, egy teljesen jelentéktelen összeget kapna. A legkülönösebb ötlet az a fogadás, hogy Mac Kinleyt megölik a háboru alatt. Szinte hihetetlen, hogy ilyen fogadásokat is kötnak eszes és gondolkozó emberek.

— A pünkösdi bérmálások. Vasárnap Kolos biboros hercegprímás pünkösdi vasárnapján délelőtt 9 órakor a józsef-utcai jezsuiták templomában osztja ki a bérmálás szentségét, pünkösdi utáni kedden pedig a Mátyás-templomban. Bolizár József püspök érseki helynök pünkösdi vasárnapján a ferenczvárosi templomban, hétfőn az egyetemi, kedden pedig a józsefvárosi templomban bérmál. — A krisztinavárosi hívek május 31-én reggel 8 órakor a Mátyás-templomban rész vesznek a bérmálás szentségében. — A bérmálások kötelesek reggel fél nyolczkor a templomban megjelenni s csak azokat bérmálják meg, akik előzetesen a hitoktatónál vagy a plébánia-hivatalban jelentkeztek.

— **Öngyilkos orvosnövendék.** Schiff Izidor, 26 éves szigorló orvos, ma délelőtt szülőinek a király-utca 78. számú alatt levő lakásán halántékon lötte magát s meghalt. A szerencsétlen fiatal ember az utóbbi időben buskomor volt, s valószínű, hogy tettét hirtelen elme-zavarban követte el. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— **Zongorák pusztulása.** Lipcséből táviratozzák, hogy ott ma Krumler zongora-gyárában tűz keletkezett, mely 900 kész zongorát pusztított el. A kár sok száz-ezer márkára rug.

— **Az oláh-ünnepek utójátéka.** Megírtuk néhány nappal ezelőtt, hogy az oláhok többfelé államellenesen izgatott ünnepük alkalmából. Most gyulafehérvári tudósítónk jelelti, hogy a hatóság tegnap Albont, hosszutelki görög-katholikus papot a templomban elkövetett államellenes izgatása miatt letartóztatta s csendőri fedezettel Gyulafehérvárra hozatta. Albont a templomban misét tartott, melyen többek között az oláh 48-as lázadókat magasztalta és a néppel együtt áldást mondott rájuk. A ravasz pápa azonban furfangosan úgy eszélekedte ezt a dolgot, hogy a lázadónak csak a keresztnevet emlegette (persze így is jól megértették) és ilyenformán alig lehet ezért az egyért felelősségre vonni. A vizsgálóbíró — nagyrészt a községi jegyző vallomása és a pápa saját beismerése alapján kiderítette, hogy a pápa másformán is izgatott. Egyelőre szabadlábra bocsátották, de a vizsgálatot folytatják ellene.

— **Munkásgyűlések.** Holnap, pünkösd vasárnapján három munkásgyűlés lesz a fővárosban. Délelőtt 10 órakor a Kazinczy-utca 53. délután 4-kor a budai fő-utca 74. száma alatt és ugyan-csak délután 4 órakor a Városmajorban. Mindenütt az általános titkos választási jogot tárgyalják.

— **A legnagyobb hazugság.** Fura eset, de megessett kódos Britanniában... A lichfieldi püspök nyugodtan sétálgatott, midőn egyszerre egy csomó szénbányászszai találkozott, akik ugyancsak hevesen vitatkoztak.

— Hát ti mit csináltok itt? — kérde a püspök.

— Hazugságokat.

Ez volt a lakonikus válasz. A főpap nem tudta megérteni e furcsa feleletet, míg egy idősebb bányász szép hosszan elmagyarázta, hogy egy gyönyörű rézüstöt találtak és elhatározták, hogy annak adják, aki a legnagyobb hazugságot mondja. A püspök ur erre megható, szívhezszóval beszéddel válaszolt. Idézte a bibliát és a klasszikusokat, de azért a metaforákat sem felejtette el.

— Nézzetek meg engem, így végző a gyönyörű szónoklatot, mint a tébai Epamiondas, még csak tréfából sem hazudok.

— Na, ez lefőzött valamennyiünket, szólalt meg egy bányász, a d j á t o d a a z ö r e g n e k a z ű s t ő t.

A lichfieldi püspök ur ezóta sétéi alatt zárkózott és mogorva lett.

— **Egy művésznövendék végtisztessége.** Ma délután temették az új köztemetőbe Szabó Ferenczét, az iparművészeti iskola talentumos növendékét, akit tegnapelőtt Papp Henrik műterme előtt — mint megírtuk — szívszélhűdés ölt meg. A fiatal művész koporsójára Déva várya város, melynek szülőtte volt s mely ösztöndíjat adott neki képzésére, továbbá a tanári kar, a növendékek és szobrásztársai helyezték szép koszorúkat. A sírnál a tanárság nevében Feichtinger bucsuzott el leghetőségesebb tanítványuktól és a növendékek nevében Basa Jenő mondott istenhozzádot.

— **Temetés kerékpáron.** Ezt a bizarr gondolatot csak egy amerikai elme találhatta ki. A „The Cycle” című amerikai sportlapban olvassuk, hogy a kerékpár lelkesült hívei most azon fáradoznak, hogy a jövőben, ha egy társuk meghal, azt ne úgy temessék el, mint a közönséges gyalogjáró embereket, hanem utolsó utját, jobban mondva utazását, kerékpáron tegye meg. Az elhunytat külön a csalára szerkesztett kerékpár-koporsóba teszik, a melyet nyolcz biciklista hoz mozgásba és ezek is viszik aztán ki a temetőbe. Ez a nyolcz ember többnyire az elhunyt barátaiból és ismerőseiből kerül ki, ha pedig azok közt nem akad, akkor a temetőt rendező egylet szolgáltat ilyen embereket.

Az elhunyt legközelebbi rokonai gépeiket sűrűn bevonják fekete mousselinnal, míg a barátok és ismerősök a kormányra fekete szalagot tűznek. Elképzelhető, milyen különös látványt nyújt egy ilyen kerékpáron gördülő temetés, különösen, ha elgondoljuk, hogy Amerikában még azt is keresztül fogják vinni, hogy a pap a feszülettel a kezében szintén biciklin kísér a menetet.

— **Dráma a Promontori-uton.** Kanászs Zsigmond napszámos régóta szerezni viszonyt folytat Ga z s i Piroksa gyári munkás leánnyal. Gyakran volt közöttük az utóbbi időben perpatvar, de mindig kibékültek. Ma délelőtt a Promontori-uton ismét összeeszesztek valami fölött és Kanász annyira dühbe jött, hogy szeretőjét egy nagy konyhakéssel mellbe szurta. A kés tövíg hatolt a szerencsétlen leány mellébe, aki haldokolva került el a földön. A veszedelmes szerető ezután maga rohant a telefonhoz, hogy a mentőket hívja, akik a sérült leányt a Szent János kórházba vitték. Kanászs Zsigmondot pedig a rendőség letartóztatta.

— **Elűnt hagyatéka.** Rejtélyes dolog foglalkoztatja a rendőrséget. Május 7-én a kárpát-utca 21. szám alatt meghalt egy öreg asszony valami S u p e n Antalné és hatvanezer frnyi, takarékpénztári könyvben és értékpapirban maradt hagyatéka nyomtalanul eltűnt. Az örökös Havik Ilona munkásleány, Suppen Antalné testvérének az unokája lett volna, de ez februárban kórházban meghalt. Pusztán ez tudta, hogy az öreg asszony a padló alatt tartja a pénzét és el is mondotta egyik barátnőjének, Stro b e r g e r Amália kertésznek, hogy a szoba melyik szögletében kell azt keresni. — A leány halálát Suppenné előtt elhallgatták és az öreg asszony élete végeig abban a tudatban volt, hogy pénze és értékpapirjai Havik Ionáé lesznek, mert csak ez találhatja meg a rejtékhelyet. Halála után T a k á c s n é, az ápolónő és dr. D é c s y, a kezelő-orvos lezárták a lakás ajtaját és a kulcs az ápolónőnél maradt. Másnap, mikor a rokonság megjelent, hogy a végrendeletet megkeressék, a vánkos alatt csak 31 forintot és a zongorában valami kisebb összeget találtak, holott tudták, hogy Suppenné csak az év elején adta el azt a kis házat, amelyben lakott 32.000 forintért és ezenfelül még mintegy 28.000 forintja hevert értékpapirokban. Emiatt került az ügy a rendőség elé, ahol ma B é r c z y kapitány husznál több tanút hallgatott ki.

— **Öt éves találkozó.** Félkéretnek mindazok, kik az 1893-ik évben Szegeden a női kereskedelmi tanfolyam hallgatói voltak, hogy az ötéves találkozószon Szegeden június 12-én megjelenni szíveskedjék. A részvételre való bejelentéseket dr. Lippay Lajos ügyvéd urhoz, Szeged, intézendők.

— **A nemzetközi szindirektor ur.** H e s s Izrael jarcslávi kereskedő nevezte így magát mindenütt, ahol csak megfordult. Színésznők és orfeumi énekesnők szerződésével kereskedett. Állást szerzett énekesnőknek, akiknél, az egyezés szerint, a t h a n g teljesen mellékes volt. Szerződöttetett kettésével-hármasával művésznöket olyan keleti városokba, amelyekben semmiféle műintézet nincsen. Ebben az irányban való működése a lehető legszélesebb körben mozgott s most keresi őt Európa minden nagyobb városának a rendőség. Legutóbb Pécsen járt, onnan vitt el három fiatal leányt. Azóta Bécsből, Pécsről, Berlinből egymást érik a táviratok, amelyekben arra kéri a budapesti rendőséget, fogja el a nemzetközi szindirektor urat — természetesen ha tudja.

— **Kézfogó.** We i s z Samu eljegyezte Hodászont özv. We i s z m a n n Jakabné leányt, Hermint. — S t e i n Vilmos eljegyezte Szolnokon B a u m h o r n Irma kisasszonyt.

— **Belégzési kurák.** Dr. Laszky inhalatoriuma (Erzsébet-körtút 6.) mell-, gége-, torok- és orrbetegeknek, kik gyógyhelyre nem mennek, nyáron is alkalmat nyújt belégzési kuráknak a fővárosban való abszolválására.

— **A mérgekeverők elszállítására.** Szegedről táviratozzák: A vásárhelyi mérgekeverőket a szegedi csillagbörtönből ma szállították erős csendőrfedezettel a fegyházakba. Jáger Mari női címberáival Mária-Nostrára, Gulyás Kias Sámuel Vácra, Horváth János pedig Illavára kerül. Velük szállították még öt más nagybűnöst, közöttük Varga István életfogytig elítélt legényt, aki egy zaidőleányt ölt meg.

— **A duhajkodás vége.** S z e k é r Péter, cseklési parasztleány — mint levelezünk írja — tegnap este a kocsmából hazatérőben minden ok nélkül, csupa duhajkodásból belekötött J a n k ó csendőrbé. A csendőri csillapítani igyekezett a legényt, amítől ez még inkább vérszemet kapott és az időközben odaérkezett őrpáncsnokot, B u l l á t torkon ragadta. Erre Jankó oldalfegyverével a fejére vágott a garázda legénynek, ki vérző fejjel rohant haza puskájáért, melylyel négyszer lött a csendőrkre. Golyói szerencsére nem tettek kárt senkiben. Végre nagynehezen sikerült megkötözni s ma reggel beszállították a pozsonyi országos kórházba.

— **Eltűntek.** H o i t á s Matild varrónő tegnap elment hazulról s nem került még elő. Középtermetű barna leány. — G a s k a Imréné már néhány nappal ezelőtt eltávozott király-utca 95. szám alatt levő lakásáról s azóta hiába keresik. Hozzá tartozói attól tartanak, hogy kárt tesz magában, mert az utóbbi időben többször emlegette, hogy el-emésztí magát.

— **Kedvezmények a Bem-Petőfi körképénél.** Az a művészi, hazafias hatás, melyet a B e m - P e t ő f i k ö r k é p a nézőre gyakorol, arra bírta a körkép igazgatóságát, hogy az ifjuságnak, amely amugy is csoportosan, százával látogatja azt a munkásnépnek, melyre a félszázados évforduló eme egyetlen, monumentális emléke csak buzdító, föl-emelő hatással lehet, könnyebben hozzáférhetővé tegye ezt a nagy művészi alkotást. Ez czélból az iskolák 10 krajczáros, az egyes gyárak pedig 20 krajczáros kedvezményes jegyeket kaptak.

— **Névtelen halott.** A Ferencz József-rakodó-part 20. számú háza előtt tegnap délután egy 25 évesnek látszó nő holttestét fogták ki a Dunából. A nevét nem tudják. A halottat az új-temető halottasházába szállították.

— **Díjmentes tagfólvétel.** Az alkotmány 50 éves jubileuma alkalmából a Zlon-egylet VII. Erzsébet-körtút 26. sz. a. irodájában naponta a hivatalos órák alatt 9—12; 3—6 május hó végéig a szokásos fólvételi díj nélkül vesz föl tagokat. Telefonsz. 59—4.

— **Szépség-hibák:** szeplő, anya- és májfolt, pattanás, szemölcs, fagyos végtagok, hajkorpa, hajhullás stb. ellen különféle szerek vannak forgalomban. Dr. Bévész Benő fővárosi szakorvos feltűnő eredményvel gyógyítja mindezeket a bajokat. Lakása Budapesten, Kerepesi-ut 63. szám.

— **Linhart Vilmos festő műintézetét** ajánljuk színházi díszletek, czimerek, kávéházi és egyéb festések elkészítésére. Budapest, VIII., Hunyady-utca 27. Telefon.

— **Elektromasszage** dr. Kajdacsy Józsefnél, Budapest, V., Váci-körtút 4. szám, I. emelet.

— **A fűzőszakmában hangadó és igen szolid cég a Miederhaus Ig. Klein, Bécs, VI/I.** melynek alkalomadtán való megtekintését a hölgyeknek ajánljuk. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

— **Homlokzat-festék-gyár.** A cs. és kir. kiz. szab. Kronsteiner Károly-féle homlokzatfestékgyár Bécsben, III., Hauptstrasse 120., a legelső és legregibb Ausztria-Magyarországban. A gyár finom, időálló, festéket szállít cs. és kir. főhercegi és hercegi uradalmaknak, építőtársulatoknak, építésznek stb. és szoliditásánál fogva nagy szimpátiáknak örvend vevőinél. 40 színárnyalatról mintakártyák kivanatra ingyen és bérmentve.

— **Glogovaky és Társ** mai hirdetésére felhívja a nagyérdemű közönség figyelmét.

Naplrend.

Naptár. Vasárnap, május 29. — Római katolikus: B. pünkösd vasárnap. — Protestáns: B. Pünkösd vasárnap. — Görög-orosz (május 16.) D. And. Ju. — Zsidó: Sivan 8. — Nap kél: 8 óra 53 perczkor. — Nyugszik: 7 óra 53 perczkor. — Hold kél délután 12 óra 20 perczkor. — Nyugszik éjjel 12 óra 13 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak.
Technologiai iparmúzeum nyitva 9—1-ig és 3—5 óráig.

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 óráig délután 1 óráig.

Iparművészeti múzeum és nemzetközi kiállítás nyitva d. e. 9 óráig 12 óráig és 3—6-ig.

Tavaszi nemzetközi tárlat az új múzeumban, nyitva 9-től esti 11-ig. Beléptidij 50 krajczár.

Természetráji gyűjtemények múzeuma nyitva 10—12-ig. (Múzeum-körtút 4.)

Nemzeti múzeum régiségtára nyitva d. e. 9—1 óráig. Többi tárlat 50 krajczár belépő díj mellett tekinthetők meg.

Egyetemi könyvtár nyitva 8—12 óráig.
Az új országgház kupolacsarnoka megtekinthető 10—1-ig 50 krajczár belépődíj mellett.

Deák-múzeuma a kerepesi-né temetőben, nyitva este 5 óráig.

Naplrend.

Naptár: Hétfő, május 30. Római katolikus: Pünkösd hétfő. — Protestáns: Pünkösd hétfő. — Görög orosz (május 16.) P. D. és t. — Zsidó: Sivan 9. — Nap kél 8 óra 53 percz, nyugszik 7 óra 50 percz. — Hold kél 1 óra 30 percz, délután, nyugszik 12 óra 23 percz éjjel.

A miniszterek nem fogadnak.
A tárlat most rendezve.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

*** Operából operettere.** A napokban lerántottuk a leplet azokról a botránys állapotokról, amelyek jelenleg a magyar királyi Operaházban uralkodnak és amelyeknek egyik áldozata éppen G á b o s Nelly. Elmondtuk, hogy minden szerepét elkobozták és odaadták P a y e r Margitnak. Payer Béla operaházi mindenek és belügyminiszteri számvérősi főnök leányának. Gábos Nelly emiatt átmege az operettere és ma este a budai színházban Postás Milkát énekelte a „Madarász”-ban. Tiszteletére számos kollégája rándult át a Krisztinavárosba, így Ábrányiné, D. Handel Berta, Pewny Irén, Rotter Gizella, Bertis Mimi, Kaczér Margit, Szendrői, Mihályi, Kertész és mások. Volt aztán a nézőtérnek még egy pikantiériája: Chimay hercegné, aki Rigó Jancsival az Erzsébet-sósfürdőből, ahol most tartózkodnak, átjött a színházba és egy páholyból nézte végig az előadást. G á b o s Nellynek rendkívül nagy sikere volt. Behízelgő, graciózus éneke és pompás játéka elragadta a közönséget, amely elhalmozta tapssal, koszorúval, bokrétaival. Nem tudjuk még, hová fog szerződni, de féltetni, nem féltjük. Hisz Magyarországon éppen 150 szindirektor van, akik mindannyian több igazgatói esztrivel vannak megáldva, mint K á l d y Gyula. A hercegnő szerepében nagyon kellemesen lepett meg a n d a y Blanka, aki annyi hangbeli és játékheli készséggel rendelkezik, hogy messze fölébe emelkedik a nyár primadonnáinak.

*** Vendégszereplés.** A jövő héten, csütörtökön és pénteken, B i h a r i Ákos vidéki színész fog vendégszerepelt a Magyar színházban. Csütörtökön „A kikapós patikárus”-ban Ferdinándot, másnap, pénteken pedig az „Aranylakodalom”-ban Koltayt fogja játszani.

*** Északarkó utazók.** Feld Mátyás, akinek darabjai idáig a városligeti színházban kerültek nyilvánosság elé, ma bevonult a muzsáknak egy téli hajlékába. „Északarkó utazók” című bohózatát bemutatták a M a g y a r s z i n h á z b a n és mindjárt hozzáférhetjük, hogy igen szép sikerrel. Voltaképpen nem dicsőség többé bevonulni a főváros téli színházaiba, mert ezek a nivójukra sohasem voltak kevésbé féltékenyek, mint éppen jelenleg. Amikor a Nemzeti Színház előadja Dory „Estély”-át, a Vigszínház Ziegler Klára „Anyós”-át, a Népszínház Decourcelle „Két tacsó”-ját és a Magyar Színház Sziklai „Bölcsődal”-át, a téli és nyári nivó között való megkülönböztetésnek nincs többé helye. Ami meg F e l d M á t y á s t illeti, úgy azt találtuk, hogy határozott és erős bohózatiról vénája van. Arra termett ember, hogy egy nézőteret három órán keresztül mulattasson. Darabjában egy leánykáról van szó, aki egy „Északarkó utazó” incognitója alá rejtőzött fiatal úrral levelez és a negyedik fölvonásban hozzá is megy feleségül. — A darabot számos tarka és bohó epizód élénkíti, úgy, hogy az újdonság mőkáin jobban elmulattunk, mint akár az „Utazás egy apa körül” című tákolmányon, akár a „Két Tempest kapitány”-on. Valaki talán azt mondhatná, hogy ez a darab nincs megcsinálva. Aki ezt mondja, igazat mond. Feld Mátyás nem fegyelmezett talentum; töméntelen ötleteit még nem tudja rendbeszedni, megfésülni és megrostálni. Párisban az ilyen írók szövetkezni szoktak egy kartárral, aki aztán a művön technikailag simit és ilyen módon majd minden színlapon két, sőt három és négy társaszerző is meg van nevezve. Feld Mátyásnak is szükségére volna ilyen irodalmi mérnökre, aki darabjait műszakilag kicizirkalmazná. Hisz azt beszélük, hogy az „Északarkó utazók”-at rövid k é t h é t a l a t t írta meg Meránban. Mindenesetre erős jelét adta ötletességének és ami még lényegesebb, már is tud mulattatni. A közönség az est folyamán igen jó hangulatban volt és a szerzőt többször a lámpák elé szövitotta. Az egyik nő szerepben láttuk B i l k e i Iránt: az első igazi szubret-lahetséget, akit a színpadon köszönhetünk. Katal, kellemes és mozgékony; az első pillanattól fogva megtalálja a kontaktust a nézőtérrel. Űb a M a y e is, a hangja is; úgy látszik tehát, hogy a színház megtalálta végre a szubrettjét. Jók voltak még S z i k l a i és B o r o s z.

*** Jászai Mari körutja.** A Nemzeti Színház tragikája jelenleg művészi köruton van. Tegnap Mező-Turon volt, ahol nagy sikert aratott, ma Körömcsibányán lép fel a június elején a Királyhágon tultra megy, beutazva Erdély nagyobb városait. Jászai Mari fogadására mindenütt nagy előkészületeket tesznek. A művésznő társaságában utaznak még S o m o g y i Mór zongoraművész és S o m o g y i B. Carola énekesnő.

*** Az eleven ördög.** K o n t i elpusztíthatatlan operettejét ma este előadták a v á r o s l i g e t i s z i n h á z b a n. Az aréna énekesnőinek kedvező alkalom volt ez, hogy képességeikről egymás mellett próbát adjanak, és dicséretükre mondhatjuk, hogy mind a három a legelőnyösebb oldalról mutatkozott be. A czímzerepben R é p á s s y Gusztáv láttuk. Temperamentumos, friss énekesnő, igen csinos hanggal és formás játékkal. Herminet F e h é r Anna adta és finom éneken menten meglátszott a Bianchi disztintvált iskolája. Amellett játéka is közvetlen, hangulatos; azt hisszük, hogy sokat fogunk még róla hallani. Nagyon megnyerő úgy külsejében, mint színpadi modorában G e r g o l y Giza (Marianne), akinek a tüszentő kuplét meg is kellett ismételnie. A fiatal művésznők sok tapsot és virágot kaptak. A férfiak közül K ö v e s s y, G i r é t h és F e h é r v á r y szolgáltak rá az elismerésre.

*** A Vigszínház premiére-je.** A Vigszínház ezidei évadját Alexandre B i s s o n-nak „A hálókocsik ellenőre” (Le controleur des waggon Lits) című bohózatával fejezi be. A Párisban nagy sikert ért darabnak június 3-án, pénteken, lesz a bemutatója.

*** Hírek a Népszínházból.** B l a h a Luiza asszony június elsején kezd meg nyári szünetét, amely előtt holnap, vasárnap délután „A piros bugyellár”-ban és hétfőn „A falu rossza”-ban lép föl utoljára. — R u t k a y György „Hollomiglan” című népszínművét vasárnap felújítják, a főszerepben K ú r y Klárával.

*** Magyar primadonna Berlinben.** I n k e i Gizella, a kolozsvári és aradi színházak volt primadonnája, az őszön búcsút mond a magyar színezetnek. Berlinbe szerződött az Unter den Linden színházhoz, amelynek igazgatója előnyös szerződést kötött a művésznővel.

*** Fővárosi művészek a vidéken.** Az a művészársaság, mely e hónap elején oly szép sikerrel vendégszerepelt Szegeden, június 1-én Temesvárott és 2-án Aradon tart egy-egy előadást a Vidéki Hirlapirók Országos Szövetsége javára. A társulat tagjai ezuttal is K ú r y Klára, Diósy né H. Berta, Ligeti Juliska, Somló Emma, Tollagi Adolf és Tar n a y Alajos.

*** A „Hunyady László” Nagybecskerekben.** A nagybecskerek közönségnek, mint levelezőnk írja, tegnap ritka műélvezetben volt része. H a l m a y Imre társulata előadta Erkel operáját, „Hunyady László”-t, még pedig oly kerek, összevágó előadásban, amilyent vidéken csak ritkán produkálnak. Az érdem első sorban V á r a d y Aladár karnagyé, ki nagy gonddal és szakértelemmel tanította be e nehéz operát. A magán szereplők valamennyien feladatuk magaslatán állottak. Különösen kitűntek: T o r d a y Béla (László), J u h á s z n é (Erzsébet), B a r a n y a i (Király), J u h á s z (Gara) és L ó v a y Sárka (Mária).

FŐVÁROS.

(Plébános-jelölés.) A budavári plébánosi állásra a ferenczvárosi és kőbányai bizottsági tagok az összes szavazatokkal egy ellenében dr. N e m e s Antal budavári főkaplánt jelölték, aki az első kerületnek is hivatalos jelöltje.

(A czitadella.) A lelkesedés szalmatüze, amely a czitadella átvételkor égett a fővárosi karifeusok lelkében, kialudt s a czitadella lebontására, vagy erőd jellegének megszüntetésére egy esztendői tanakodás után sem tudtak megfelelő tervet kidolgozni. A magánvállalkozás sikerrel kecségető, ideális megoldását a tanács nem tartotta méltónak a fővárosihoz, a márnöki hivatal egyik büzöbbs tagjának tervét pedig nagyon is költségeseznek jelentette ki. A katonai hatóság proponálta végre azt, hogy a hátsyfalak egy részét és a főkaput utászaival lebontatják kerek 2600 forintért. Jó ideje ott hever ez a terv minden határozat nélkül, nincs aki megsürgesse. Arra várnak talán, hogy katonák vonják vissza az ajánlatukat, nehogy komolyan és

valósággal a fővárosé legyen a czitadella. Más okot a huzavonára nem is mondhatunk, miután alapos a gyanunk, hogy a főváros azért huzódozik az ódon fellegvártól, mert nem tudja, mit tevé legyen vele. Titokban össze is szidta talán Wekerlét, amiért az alkalmatlan jószágot a nyakába sózta; a közvéleményt pedig azért, mert örvendett az ajándéknak. Persze, ki is sejtette volna, hogy békés időben is ilyen nagy gondot okoz az a fránya czitadella.

(A Vérmező beépítése.) A főváros általános szabályozása alkalmával csak azok a területek me-nekülték meg a beépítéstől, amelyekre sem a főváros, sem a közmunkatanács nem tehette a kezét: a kincstári területek. Amíg ezek szabadon maradtak, egyes utópisták lelkében élt az a remény, hogy valamikor, ha a főváros jóllakott az építéssel, azokból a területekből díszes köztertek létesülhetnek. Sajnos, a főváros idejekorán jutott a Károlykaszárnya és az Újépület telkeihez, amelyeknek beépítését hamarosan el is határozta, kiirtván az utolsó reményt is arra, hogy a tágas területekből parkok váljanak. A mindent beépítés ez a roham meglepte az I. kerület választmányát is s hogy a pestiektől ne maradjanak hátra: azt indítványozták a tanácsnak, hogy szerezze meg a Vérmezőt és parcelláztassa; létesítsen rajta parkot is, adjon el helöle magánosoknak is s ha lehet, juttassa oda a müegyemet. A tanács persze kiadta a kérvényt tárgyalásra, bizonyára abban a reményben, hogy valamelyik bizottság majd csak kisüt egy jóra való indítványt. Arra nem is gondolt, hogy a kérelmet egyszerűen visszautasítsa, miután a fővárosnak pénze sincs az efajta luxusvásárlásokra, de ha volna is, egyenes merényletet követne el, ha a 20—24 hold területnél területen mást, mint közteret létesítené. A kérelem tárgyában első sorban a középítési bizottságnak kell már e hónap 27-én nyilatkoznia. Hiszük, hogy a bizottságban több erély lesz, mint a tanácsban s a minden komoly alap nélkül szükölködő kérelmet egyszerűen félretenni javasolja.

(A borvásár.) Május hónap 29-től június 11-ig tartják a legközelebbi országos borvásárt a központi vásárcsarnokban. Az országos borvásárok alkalmával bárki is küldhet bort a központi vásárcsarnokba, anélkül, hogy külön elárusítót kellene odaállítania. A bor eladását a hatósági közvetítő végzi hivatalos ellenőrzés mellett s legfőlebb 3 százalék jutalékért.

A főváros ivóvize.

— A káposztásmegyeri végleges vízművek. —

Évtizedek óta harcol a főváros közönsége jó ivóvizért. Kenyeret, játékokat, jó levegőt, tisztaságot, parkokat nem kér, csak jó ivóvizet. S a hatóság, mint az egyszeri cigány a beteg fiának, cinikusan mondja:

— Te is mindig azt kérsz, ami nincs.

Ez a szomorú n i n c s 1892-ben érte el azt a fordulatot, hogy a kormány erélyes kézzel bele-nyult a bürokratikus lassúság fészkebe s megszületett a káposztásmegyeri végleges vízmű azzal a hivatással, hogy naponként 60,000 köbméter természetesen szűrt vízzel látta el a pesti városrészeket. A vízmű nem teljesítette ezt a rendeltetését, mert kisebb-nagyobb eltéréssel átlag naponként csak 18—25.000 köbméter vizet adott. Ez a vízmennyiség pedig édes-kevés lévén a pestieknek, továbbfejlesztették a végleges vízművet, kiépítették a II. és III. szakaszt is azzal a hivatalosan tett kijelentéssel, hogy a három szakasz naponkénti termelő-képessége 120,000 köbméter vizet produkál.

A főváros ebben a reményében is csalódott. A három szakasz, amely a pör alatt álló telekértéket nem számítva: 2.698,828 forintba került, a legjobb körülmények között sem ad többet 68.000 köbméter víznél. A csalódás okát egyesek a talaj rosszasságában, mások az építés rendszerében keresik. Voltaképpen tökéletesen mindegy, hogy mi az oka a rossz víztermelésnek, elég számorú maga a valóság, hogy nincs elegendő tiszta ivóvizünk.

Szakemberek mentik a végleges vízműveket, más szakemberek elítélik. A helyes eligazodást a vízvezeték igazgatósága akkép állítja a főváros elé, hogy fejlessze tovább a vízműveket, mert az első

három szakasznál a teoretikus számítások hibásak voltak, de az ezután történő építéseknek már gyakorlati alapon állanak s hibázni nem fognak. A teoretikus számítások balsíkerei rengeteg pénzt emésztettek föl; az okozott károkért felelősségre senki sem vonható, mert a fővárosnál senki sem felelős semmiért.

Ez a minden felelősség nélkül való állapot természetesen nem nyugtathatja meg az érdekeit féltő közönséget. Nem nyugtathatja meg azért, mert az 1893. óta történt hivatalos annunciatókat nem váltotta be senki, de a hajszála sem görbült meg emiatt egyetlen tisztviselőnek sem.

A hivatalos kijelentések a végleges vízmű első részénél 60,000, a második és harmadik részszel együtt 120,000 köbméter vizet jósoltak. Ennek ellenében a legutolsó hivatalos üzemmintatás szerint a végleges vízmű naponként különböző időjárás mellett:

56.295, 37.591, 69.470, 57.476,
58.620, 55.988, 58.288, 58.439, köbméter

vizet termelt. Ez a kvantum nem elegendő s így folyton igénybe kell venni a mesterséges szűrők vizét is naponként 25—30.000 köbméter erejéig. Ezekről a mesterséges szűrőkről pedig a fővárosi hivatal így nyilatkozik:

„Ami a vízviszonyokat illeti, azok nagyjában azonosak voltak a múlt hónapival, tudniillik a czevatrális szűrők közül a káposztásmezei elfogadható, a mesterséges szűrők ellenben felette ingadozó rossz szűrt vizet szolgáltatottak.”

Ilyen nagy ellentmondás van a teoretikus számítás és a gyakorlati eredmény között, amelynek nem utolsó jelensége az sem, hogy a múlt hónapban

termeltek: 2,678,057 köbméter szűrt vizet
fogyasztottak: 2,683,156 „

A többletfogyasztást valószínűleg a vízmérő árak követték el.

A vízvezeték igazgatósága pedig mindezek után a vízművek teljes kiépítését proponálja, de most is anélkül, hogy felelősséget vállalna azokért a hatalmas összegekért, amelyeket vízbe építeni szándékozik. A fővárosnak természetesen hozzá kell járulnia a továbbfejlesztéshez, de most már ennek is több óvatossággal kell történnie. Nem szabad a közvagyont a teóriák esélyeinek áldozatul dobni, hanem feltétlenül kötenőd az, hogy ki mire vállalkozik, felelős is legyen azért: akár a vízvezetési igazgató, akár a külön vízműbizottság.

A kibővítés tervezete a következő:

A káposztásmezei vízműtelep továbbépítésének olyan eredménnyel kell történnie, hogy a fővárost a fejlődéssel arányban (számításul egy millió lakost véve) naponként 240.000 köbméter vízzel lássa el.

Erre a célra a káposztásmezei főtáptól északra fekvő átmenőtelep északi és déli irányában, a dunakeszi partvonalon huszonhárom, szemközt a szent-andrei sziget partvonalán huszonkét, összesen negyvenöt új kutat építendő. A két partvonal körülbelül kilencz kilométer hosszú területről gyűjtött vizet egy új átmenőtelep szállítaná a mezei központba. Az új kutak a balparton 63, a jobbparton 52 hold területet foglalnak el. Az építési költség:

Kutak, szívócsatornák, szívócsövek	1,572.540	frt
Az átmenő telep teljes felszerelése	350.000	„
Vízszállító alagút a Duna alatt	150.000	„
Parti vízcsatorna, 3000 méteres	200.000	„
A főtáptel teljes kiépítése	150.000	„
A második gép- és kazánház	200.000	„
	2,622.540	frt

Hozzáadva ehhez a megszerzendő 115 hold parterület értékét 90.000 „
összesen 2,712.540

frt szükséges a vízművek végleges kiépítésére. A vízvezeték igazgatóság a munkálatokat ez év őszén akarja megkezdeni, hogy 1900. telére az egész művet átadja a városnak. A főváros nemsokára tárgyalja a tervezetet. Nagyon ajánlatos lenne, hogy az elhatározásunk végre olyan konkrét eredményt nyújtson, amely nemcsak a vállalkozóknak, hanem az ivóvízért sóhajtozó nagyközönségre is megnyugtató legyen.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Lepsényi panasza. A rendőrség tudvaleg átette Olay Lajos és Pichler Győző országgyűlési képviselők ügyét a királyi ügyészséghez. Maga Lepsényi képviselő az ideig nem tett ugyan följelentést az ügyészségnek, de Böhm Alajos királyi ügyész azért a legközelebbi napokban indítványt tesz a továbbiakra nézve a törvényszék vádtanácsának.

— Budapesti anarchisták. Érdekes bűnügyben határozott a napokban a budapesti királyi tábla. A budapesti anarchisták 1897. évi november 13-án este 8 órakor az Almássy-tér 9. szám alatt levő Müller-féle vendéglőben előzetes megbeszélés szerint összegyűltek körülbelül 30-an, hogy a Chicagóban 1887. évi november hó 11-én kivégezett anarchisták emlékét megünnepeljék, s ezen alkalommal Weisz Márton szobrászsegéd emlékbeszédet olvasott fel, melyet a következő szavakkal vezetett be: „Eljöttünk ide, hogy a rend és csend érdekében örökre elnémitott martiroknak a kegyelet adóját lerójuk”, majd továbbá vázolja az amerikai munkásnép viszonyait s azt a munkásmozgalmat és merényletet, melynek értelmi szerzőiként négy anarchista kivégeztetett, kettő pedig életfogytig tartó rabságra ítéltetett. Ebben az emlékbeszédben vádolt a chicagói törvényszék ítéletét inkorrektnak, az anarchisták törvény elő állítását az erőszak aktuálisnak nevezi, kivégzésüket pedig törvényesen szentesített gyilkosságnak mondja. A királyi ügyészség a tényállás alapján törvény elleni izgatás miatt emelt vádat, a királyi törvényszék azonban nem fogadta el ezen indítványt s a további eljárást megszüntette, oly indoklás kapcsán, hogy „a vádbeli cselekmény egyszerűen a külföldi törvénykezés iránt tanusított merő tiszteletlenség, mely azonban a magyar állam fenhatóságán mi csorbát sem ejt s így a 174. szakasz szankciója alá nem vonható, de nem vonható a 172. szakasz 2. pontja alá sem, mert az e pontban körülírt cselekmény kritériuma a vádbeli cselekményben fel nem ismerhető. A vádolt által elmondott beszéd csupán rekapitulációja a chicagói eseményeknek, minden vonatkozás nélkül a hazai viszonyokra s nem tartalmaz olyat, mely az osztálygyűlöletre való izgatás szándékát tüntető fel.” A budapesti királyi ítélőtábla a napokban az elsőbíróóság végzését jóvá hagyta.

A megsértett hadsereg.

Az esküdtsek ma a közös hadsereg, illetőleg a császári és királyi hadügyminisztérium panaszára indított sajtópörrel foglalkozott. A bevádolt közlemény „Radikális politikát!” címmel a „Népvezér” hetilap hasábjain jelent meg. A főügyészség egyrészt a közös hadsereg tisztjei ellen való rágalmaszás és becületsértés, másrészt a császári és királyi közös hadsereg, mint az alkotmány egyik intézménye ellen való lázítás és izgatás miatt emelt vádat s a cikket Kornai Istvánt idézte vádlotként az esküdtsek színe elé. Kornai jelentkezett ugyanis a cikk írójaként, amelynek inkriminált passzusai a következők:

„A legfőbb követelményünk Magyarország függetlensége. Ezt megakadályozza Bánffy Dezso és mindenre kész pártja; megakadályozza egy idegen nációkból összeverődött gyűlésszósztrák főtisztikar és ezzel szembeáll a bécsi udvar valamennyi uszályhordozója. Nos, hát e három tábor ellen kell elkeseredett és gyűlölettel látott áramlatot indítani. Hirdetni kell mindenfelé, hogy az első tábor titkon, a második nyíltan van megvásárolva. (Mert a közös hadsereg magasabb rangú tisztjei csak a nagy fizetés miatt híveik az osztrák császárnak.) A harmadik csoport pedig maga a megvásárló. Azt hiszik az ügyfogyottak, hogy ha 300 Bánffy-féle kormánypartút, azonkívül ötven-hatvan ellenzéki képviselőt és tízezer osztrák katonatisztet megvesznek...

Az osztrák tisztékkal pedig nemcsak a függetlenségi képviselőknél, de az egész magyar társadalomnak úgy kéne csinálni, hogy senki se érint-

kezzék velők. Magyar lányok, magyar férfiak szóba sem állnának velük. Így kéne őket kibőjtölni, hogy kedvük se legyen a Magyarországra való jövetelhez.

Azután a közös hadsereg intézménye ellen az egész országban közhangulatot kellene támasztani. Már a 15—16 éves serdülő legénybe bele kellene oltani a kétféjű sasos és fekete sárgás hadsereg ellen a gyűlöletet, hogy mikor odakerül, akkor is a magyar nemzeté maradjon, hogyha szakadásra kerül a dolog, az osztrák mellett csak az osztrák álljon.”

A mai tárgyalást az érdeklődők nagy száma hallgatta végig. Zsitvay Leó elnök mellett Cséke Kálmán és dr. Madarassy Béla bírák voltak a szavazók, a jegyző Krenedics Gyula. A vádhatóság képviselőjében Fittler Bálint királyi főügyész helyettes jelent meg, a vádolt pedig, de már csak az esküdték ki-sorsolása után, Seffer László hirlapírót nevezte meg védőjeül. Mindkét fél kimerítvén vizs-zavetési jogát, az esküdtsek tagjai lettek: Szende Alajos, dr. Balló József, Jónás Ödön, Breslmayer Kálmán, Markovits Károly, Wagner Emil, dr. Erős Lajos, Krieshaber Sándor, Dobos József, Schubert Arnold, dr. Fabró Henrik, Hirsch István rendes- és Leybold Ferencz, Kavenszky József pótagok.

Az elnök kihallgatja az általános kérdésekre a vádlottat.

Kornai István római katolikus vallású, 27 éves, nőlen, hirlapíró.

Elnök: Mely lapnál dolgozik?

— A „Bolond Istók”-nál.

— Volt ön katona?

— Igen, a császári és királyi 69. gyalog-ezredben.

Most felolvassák a vádlevelet, majd Zsitvay elnök felolvassa a hadügyminiszter német nyelvű és a királyi főügyészséghez intézett felhatalmazó irását, amelyivel a pör vitelével megbizsa a vádhatóságot.

Seffer védő: Kérem jegyzőkönyvbe venni, hogy a hadügyminiszter ide nem a magyar bíróság nyelvén írt...

— E nyilatkozatának nyoma lesz...

— Én kérem szöszert bevenni azt, amit mondtam. Mert ez itt nem Armédiens, hanem magyar esküdtsek, ennek pedig magyar a hivatalos nyelve.

A bíróság ezután kihallgatja Kornait a szerzőség dolgában.

— A cikket, úgy mond, én írtam a lap szerkesztőjének felhívására.

Egy esküdt: Milyen rangot viselt ön a hadseregben?

— Altiszt voltam.

Schabert Arnold esküdt: Tiszti vizsgát nem tett?

— Elbuktattak két évig szolgáltam. Ezt pedig azért tették, mert megudták, hogy verseket írtam akkor is a „Bolond Istók”-ba. Felabvalóim kezébe az Áruló nemzet című versem került, amelyet akkor írtam, amikor Kosuth Lajos honosítását megtagadták.

Seffer védő: Abból él ön, amit a „Bolond Istók”-nál keres?

— Nem, más lapoknak is dolgozok. Kerestemből anyámat, nővéreimet is ell kell tartanom.

Erre a bizonyítás kérdése került szóba, amikor a védelem több tanú kihallgatását kérte s azt a sajtóbíróság el is rendelte. Szederkényi Nándor, Hentaller Lajos, Thaly Kálmán, Gracza György, Beöthy László, dr. Andreánszky Jenő és még vagy tízen meg is jelentek, de aztán a vádolt kijelentette, hogy eláll a kihallgatásuktól. Erre az elnök csak beszéltette a terembe a tanukat, s aztán nyomban el is bocsátotta őket. Így aztán a perbeszédre került a sor.

Dr. Fittler Bálint főügyési helyettes beszéde után, az esküdtsek Kornai Istvánt a rágalom vétsége és lázítás büntette alól ölmentette, a becületsértésben azonban vétkesnek mondta ki s ezért őt a bíróság egy hónapi fogságra és 10 forint pénzbüntetésre ítélte. Kornai köteles lesz az ítéletet a „Népvezér” első lapján közzétenni.

SPORT.

† Tornaverseny. A budapesti tornászok a Berzeviczy Albert vezetése alatt ma utaztak el Eperjesre a pünkösdi tornaünnepélyre. A budapesti kirándulókat — mint lapunknak táviratozzák — a földszített pályaudvaron az eperjesi torna- és vívőegylet és nagyszámu előkelő közönség fogadta. A budapestiek vagy százan lehetnek, a vidékiek pedig, akik csak holnap reggel érnek Eperjesre, többszázan lesznek. Az ünnep fényesnek ígérkezik.

† Az angol kanczadij. Az Epsomban tegnap futott Oaks is meglepetéssel végződött. A 100.000 koronás díjat Mr. W. T. Jones pejkanczája Airs and Graces nyerte Nun Nicer ellen, mely óriási favorit volt. Győztes oddsa 12 : 1 volt a startnál. Harmadik Cauliflover volt, melyet még valószínű indulónak sem jeleztek.

† Wasa és Riff-Raff. A június ötödikén döntésre kerülő bécsi derbyben Wasa-t biztos indulónak jelzik Riff-Raff szintén eljön Németországból, hogy a derbyben Wasa-t győzelemre segítse. A pacemaker Riff-Raff jockeyja E. Martin lesz, Wasa-t pedig Buaby fogja lovagolni.

† Az athléták versenye. A Magyar Athletikai Club június 5-iki viadalán a két országos bajnokságon és az Andrássy-vándordíjon kívül ezuttal az Esterházy-éremdíjat is kitűzik, amelyet két évvel ezelőtt néhai gróf Esterházy Miksa, a club első elnökének emlékére alapítottak. A díj két évenként kerül eldöntésre, ezuttal a 120 yardos gátversenyben.

† A Buccaneer-verseny. A pünkösdi hétfőjén a Freudenauban tartandó Buccaneer-versenyben a következő lovak várhatók a starthoz:

Debutante	lov.	Hyams
Sylvester	"	Sands
Mérges	"	Adams
Princula	"	Ibbett
Valaki	"	Cleminson
Velocis	"	Gilchrist
Jason	"	Barker
Zászlós	"	Rawinson
Jeu de barre	"	Prudames

† A bécsi steepler-derby. A holnapután futandó bécsi nagy akadályversenyben összesen nyolcz ló fog futni. A valószínű indulók a következők:

Madelaide	lovagolja	Kovács
Eins ins andere	"	May
Ossi	"	Mr. Brook
Magyarád	"	Williamson
Cseko	"	Csompora
Hableány	"	Wheeler
Thekla	"	Salter
Alland	"	Buckenham

Anatole tehát kétes-induló, a Stiles-istállót Eins ins andere fogja képviselni.

† Bussert mint pacemaker. Bussert a kancza-díjban szenvedett veresége után arra a szánalmas sorsra jutott, hogy a Derbyben Gagerinek fog pacemakeri szolgálatot tenni.

† Ragadozók pusztítása. Tudvalevő dolog, hogy a szörmés és szárnyas ragadozók a költés idején tesznek legtöbb kárt a hasznos vadállományban; mert tojásaikat és fiaikat kegyetlenül pusztítják. A rendezett, óvott vadászterületeken, hogy milyen arányokat ölt a dúvad pusztítása, mutatja a „Magyar vadász és vadtenyésztő-társaság” május havi kimutatása is, hol a husz tagból álló vadászszemélyzet május hó folyamán 19 rókát, 9 görényt, 12 menyétet, 69 sünt, 32 kóbor kutyát, 35 macskát, 16 sólymot, ölyvöt, héját, 66 kányát, 194 szarkát és tojását, 169 szürke varjút és tojását, 821 kisebb ragadozót, összesen 1642 darabot pusztított el.

† Derbyoddsok. A bécsi derbyre Lackenbacher F. bookmaker (Szentkirályi-utca 1/a.) a következő oddsokat adja:

pari	Mindig	14	Doris
4	Maikönig	14	Mabó
6	Luba	16	Wali
8	Wasa	20	Bussert
10	Crampon	25—33	a többi
10	Arató		

Bécsi nyári lóversenyek.

(Harmadik és negyedik nap.)

Holnap és holnapután, a két pünkösdi bécsi versenynap nagy sportévezetést ígér a turf híveinek.

Holnap a Parsifal-handicap, a Vinea-verseny az érdekesebb futamok, míg hétfőn a Buccaneer-verseny és a nagy bécsi akadályverseny, az ugynevezett steepler-derby kerül döntésre.

Pünkösdi vasárnapján a kétévsek legelőször találkoznak egy hosszabb, 1200 méteres távolságu küzdelemben.

A Vinea-verseny győztese rendszeren a klasszikus versenyek hősvé nővi ki magát.

A Parsifal-handicap mértföldes távján a súlyosztás eléggé jól sikerült, úgy, hogy érdekes finishre van kilátás.

A Lady Patroness versenyben legjobb idősebb fiyrjeink között lehet elkeseredett küzdelem.

A holnapi változatos programot hétfőn egy sportszemponthól fontosabb fogja követni.

A 17.000 koronával dotált Buccaneer-futam kétmértföldes versenyében Debutante, a Király-díj malheurös lova fog újabb szerencsét próbálni. Noha ez alkalommal gyöngébb kaliberű lovakkal fog találkozni, esélyét nem tartjuk oly kiválónak, mert Debutante-nak a hosszú versenyben abszolút magas súlyt, 64 kilogrammot kell czipelnie. Mindazonáltal mégis bizunk benne. Azt hisszük, hogy az a ló nyeri meg holnap a 17.000 koronás díjat, amelyik Debutante-ot lesz képes megverni. Ha akadna olyan, úgy az csak Crampon vagy Veloce lehet. Melepetést Hebe okozhat.

Tipjeink a két versenynapra a következők:

Harmadik nap.

- I. Sehr möglich—Jura—Termidor
- II. Barnato II.—Hortobágy—Andrássy Istálló
- III. Pauvre—Nyllvány—Fóth Park
- IV. Bogdány—Festetich Istálló
- V. Turi Tar—Georgette—Theophil
- VI. Rache—Struer
- VII. Dilemma—Jerry—Lederer Istálló.

Negyedik nap.

- I. Voltigeur—Ronacher.
- II. Doris—Ladroné—Pavolln.
- III. Debutante—Crampon—Velocis.
- IV. Moonstone—Nerissa—Jolly Girl.
- V. Feerte—Simbach—Philine.
- VI. Anatole—Magyarád—Eins ins Andere.
- VII. Alár—Alpár—Sorgenkind.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. Az igazságügy miniszter dr. Maurer László nyíregyházi királyi törvényszéki aljegyzőt, valamint Sovány Dezső nyírbátori királyi járásbírói aljegyzőt a nyíregyházi és Szeless György szegedi törvényszéki aljegyzőt a szegedi királyi törvényszékhez jegyzőkké, Ladányi Béla kassai királyi törvényszéki joggyakornokot, valamint Urbányi Gyula kassai királyi járásbírói joggyakornokot a kassai, Hazay László balassagyarmati törvényszéki joggyakornokot a miskolci, Weldin Károly fehértemplomi törvényszéki joggyakornokot a fehértemplomi törvényszékhez, Hndopkó János löcsei törvényszéki joggyakornokot a munkácsi és Jakubovics Kornél győri törvényszéki joggyakornokot a győri járásbíróshoz aljegyzőkké nevezte ki.

Árverések a fővárosban. Steiner Ignác ingóságai Dohány-utca 90. május 31. Richter Rudolf ingóságai Nagymező-utca 31. és 58. május 31. Wertheimer M. Géza ingóságai Vár, uri-utca 26. május 31. Kovács, Hegyi és társa czég ingóságai Gizella tér 3. június 8. Maller Károly ingóságai gyár-utca 20. és külső váci-ut 134. május 31. Kormos Adolf ingóságai Lipót-körut 7/b. június 7. Wendlinger Adolf ingóságai váci-körut 16. május 31. Hermann József ingóságai Lajos-utca 18. június 1.

A vidéken. Schröder Ágoston ingósága Erzsébet-falván (Ócsa) május 31. Kemény Izor ingóságai Újpesti, Lőrincz-utca 104. május 31. A melenczel görög-keleti szerb egyházközség ingatlanai Török-Becsén június 27. Pallás Gyözmé ingatlana Nagyváradon június 17. PTKa Albert ingatlana Ér-Keszér (Szekelyhid) község-házánál június 8. Váróczi László ingóságai Monoron május 31. Rothstein Mayer ingóságai Vinken (Huszt) június 20. Udiczky Áron ingatlanai Nagykikindán augusztus 16. Csépe Antal ingatlanai Zentán június 23. Csabó Ignác ingóságai K.-Szt.-Mártonban június 8.

Pályázatok. A szárszregeni (Marosvásárhely) járásbírósnál bírói végrehajtói állásra, a privigyei (Nyitra) járásbírósnál hivatalozolgi állásra, a komáromi pénzügyigazgatóságnál fogalmazói állásra, a zilahi járásbírósnál albírói állásra, Szilágy vármegye központi közigazgatóságnál számtisztai állásra, a buzsi albi alapítványi ügyészségnél ügyési állásra, a nagyszombat törvényszékénél aljegyzői állásra, több posta- és távirátszolga állásra Kolozsvárott, a szabadtéri törvényszékénél hivatalozolgi állásra lehet a folyamodványokat benyújtani.

NYILT-TÉR.

Columbia-kerékpárok.

Meteor-kerékpárok.

Nagy kerékpáriskola.

Külföldi mesterek Villanyvilágítás.

Fodor Károly és társa

Aréna-ut és Lendvay-ut cza sarok. Villanyos-vasút megállóhelye.

Schimmelpfeng W. tudakozóda,

Budapest, V., Váci-körut 8.

Hitelértésítések bel- és külföldi czégek felől. Európában 21 iroda, több mint 500 hivatalnokkal. A „The Bradstreet Company” vezérügynöksége; az Egyesült-Államok, Kanada és Ausztráliában 21 iroda. Díjgyezék kívánatra bérmentve.

HURUT KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG, ASZTHMA SATELLEN, ELISMERT LEGJOBB A BLEICHENBERGI, CONSTANTIN ÉS EMMA TORRÁS

Szt.-Lukácsfürdő

BUDAPEST.

Téli- és nyári-gyógyhely.

A szállodák és fürdők egy épületéből képeznek. Meghülés kizárva. Nagy kénes iszapfürdő. Külön fürdők. Douche-Massage. stb. Lift. Lakás és teljes ellátás hetenként (készes ár 27 frt). Prospektust küld az igazgatóság.

Tekintetes szerkesztőség!

Május hó 14-én 30293/IV./89 sz. a. a magas m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak egy oly ajánlatot tettem, amelyben az újságokban említett műgyetem részére kijelölt lágymányosi telekre következőleg nyilatkoztam:

Ezen telek nemcsak czélszerűtlen, hanem nagy mértékben veszedelemmel fenyegettetik az érterben levő fekvése által, a telek t. i. 8 méter a Duna 0 pontja felett; az 1838-diki áradásnál a víz szine 9.30 méter volt, miután tudva lévén, hogy 60 év óta a Duna medre emelkedett, biztos, hogy ha valaha veszedelmes jégzajlások jönnek, az emelkedés könnyen 2 cm. többet, tehát 8.30 M. körül, az épület, pincze és környéke, amit emelni milliókkal se lehet, vízbe jutna. Azonkívül iszap, továbbá ezen telek a Duna felé fekvő nagyobb-része évtizedeken át mint az I. és II. ker. személtérakodó helyének szolgált és csak az utóbbi időben egy gyenge földréteggel befedtetett, tehát kellemetlen és egészségtelen. Megbizhatatlan drága és lassu alapozás. A közelében levő kaszánya, a poros nagyközlekedési Fehérvári-ut, nagy lármával, egészségtelen, forró levegővel éppen nem alkalmas. Seidl Ambrus min. tanácsos és Trübswetter urak, én s érdektársaink ajánlottuk magunkat ezen czéla, I. ker. Virányos a villamos állomás közelében egy ca. 21.000 □-ól telket, mely a rohamos építkezés folytán, míg a műgyetem kiépül, a beltelekhez fog tartozni, egy szolid lejtőn, mint Zürichben, tiszta levegő, csendes, hűvös, fásított környék, jó közlekedés, könnyű, biztos olcsó és gyors alapozás. És miután az érdekeltek mind lekötelték magukat arra, hogy a □-ól 10 frtért odadják, minden kisajátítási eljárás fölősiages, holott a Lágymányoson a 200 frtos □-ólét megközelítő követelések ezt szükségessé tették.

Budapest, 1898. évi május hó 17-én.

Mély tisztelettel

Wirker Rezső,

1119

márnök,

II. Nonn-fécső 3.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, május 28. (C. T. B.)

	május 28. cents	május 27. cents
Buza májusra	135	146
" júliusra	109 ¹ / ₂	113 ³ / ₄
" szeptemberre	86 ³ / ₄	89 ¹ / ₂
Tengeri júliusra	37 ¹ / ₂	37 ¹ / ₂

Chicago, május 28. (C. T. B.)

	május 28. cents	május 27. cents
Buza szeptemberre	83 ¹ / ₂	84 ¹ / ₂
Tengeri szeptemberre	33 ¹ / ₂	33 ¹ / ₂

A tőzsde hete.

Mindazon tényezők között, melyek a tőzsde üzleti viszonyait az utóbbi időben oly föltűnő módon megjavították, a magyarországi gabonatermés remélt kedvezősége volt az, mely a legmélyebbre ható benyomást tette. A termési kilátások elfeledtették a háborút, melynek következményei eddigelé nem is voltak károsak a kontinentális államok gazdaságára, tulsalta a közfigyelmet az on a siralmas állapot, melyben az osztrák-magyar kiegyezés ügye leledzik; sőt nagyrészen legyőzte a félelmet is, melyet a fenyegető európai nagy pénzügyesség keltett még csak rövid néhány hét előtt is. A pénzügyesség utóbb enyhült; az arany olcsóbb, még nálunk is; ami pedig a kiegyezést illeti, még annak nyelbeütésére is nyílt némi kilátás az utóbbi napokban, mert hát talán még sincs kizárva, hogy az osztrák kormány az sikerül egyszer valami, amit tervez. Az osztrák kormány pedig tudatta, hogy a jövő őszön talán teljesülnek ebbeli reményei.

Ma tehát minden rózsásabb színű, mint volt e hó közepe táján és hogy ezt a valamivel jobb időt megértük nagyobb üzleti válságok nélkül, az határozottan azon jó véleménynek tudandó be, melyet az üzletvilág magának az ideai magyar termési viszonyokról és a termés értékesítéséről formált. Mert hát áll és meg sem rendíthető az okoskodás, hogy ha Magyarországnak csak jó középtermése lesz is és ha sikerül fölöslegünk egyik részét az üres magtárokkal szállításainkra várakozó külföldnek eladni és idejekorán kézhez is juttatni: akkor nem csupán ijesztő mérvben passzív kereskedelmi mérlegünk javul meg tetemesen, hanem az ági elleni küzdelmünk, melyben jegybankunk majd megszakad, szintén könnyebb és sikeresebb lesz, mely körülmény viszont közelebb hozza a monarchiát a legfőbb gazdasági törekvéseinknek végcélját és legmagasabb eszményét képező készpénzfizetések felvételéhez.

Mindez: ha a termés jó lesz és ha korán tudunk adni jó pénzen azon részén, melyet saját fogyasztásunk igénybe nem vesz. És hogy ez az egy gondolat dominálja üzleti viszonyainkat, az világossá lesz ama jelentkezési formából is, melyet az értékűzet az utóbbi napokban öltött.

Eformán az a feltűnő, hogy nem a nemzetközieknek nevezett értékeknek volt a javulás első sorban és nagyobb mértékben javára, hanem a különleges magyar értékeknek, vagyis azoknak, melyek nálunk a javult és nagyobbra fejlődött közforgalomból közvetlen a legnagyobb hasznot huzhatják. Ilyenek azok a bankok, melyeknek bizonyos mértékben „mobiliér” jellegük van, a magyar hitelbank, a jelzálogbank és a kereskedelmi bank, mint melyeket bensőbb viszony fiz egynémely ipar-gyakorló és kereskedelmi intézethez; ilyenek továbbá a malmok, melyeknek közvetlen szolgál a jó termés; a téglagyárak, melyek az élénkülő építkezési iparból remélhetnek gazdagabb jövedelmet és végül a vas- és széntermelő vállalkozások, melyeket az eshető általános fellendülés nem hagyhat jótékony befolyásolás nélkül.

Az eshető föllendülés!

Ez az, ami után mindenki vágyódik, a miben sokan hisznek és ami a jó gabona-termés alapján lehetnek is látszik.

Tény az, hogy nálunk nem sok a szilárd kezébe el nem helyezkedett papiros. Piacunkon viszonylag igen kevés a lebegő érték-anyag.

Iparvállalataink még az utóbbi években uralkodott mostoha viszonyok között is megerőltködés nélkül és nagyobb tartalékozás mellett fizették mostani áraiktól az 5—6 százalékot, amire egyik más országban sincs példa. Érték-anyagunk tehát sem tulságos nagy, sem nagyon drága. A pénzbőség, ha egyszer létesül, serkenteni fogja a vállalkozást, az új értékek teremtését és nagyobb becsbe emeli a már meglevőket is. Más országok példája pedig meggyőzően bizonyítja az iparok szükségszerű nagyobb kifejlését. Ott van Németország, mely e téren régóta győzelmesen jár elől: de ott van még a zilált politikai és gazdasági viszonyok között levő Ausztria, hol minden javul, terjed és emelkedik. Miért maradna tehát hátra az általános fejlődési folyamatból épen Magyarország, melynek belső viszonyai rendezettek és melynek az idén még gazdagságának főforrása, a természet is kedvez.

Ez okoskodás, mint mondók, erősen megáll a józan ész bírálata előtt. Elméleti szempontból kifogást ellene nem tehetni; a gyakorlat pedig szintén úgy indul, mintha e gondolatnak akarna igazat adni.

Es ezért vásárolják a tőzsdén első sorban és feltűnő bizalommal azon bankok papírjait, melyek az iparvállalkozásokkal közelebbi atyafiságot tartanak és melyek — mint a beavattottak tudni vélik — máris mindenféle új üzleteket terveznek. Az előkészületeket még nem igen híresztelik; de ez nem jelenti, hogy azok szünetelnek.

Persze, ez az egész aranyország áll és bukik gazdasági viszonyaink ideai alakulásával. Eddig a kilátások jók és kecsgetők. Beváltják-e őket a tények?

E kérdésre egy hónap múlva a sarló fog feleletet adni.

Ha aztán a nemzetek sorsát intéző gondviselés még gróf Thun ur álma is meg fogja valósítani, akkor azoknak, kik ma a magyar értékeket vásárolják, minden reménykedésen túl igazuk lesz.

Ipar és kereskedelem.

Hírek a tőzsdéről. Néhány nap előtt említettük, hogy a tőzsdetanács az áruüzlet leszámolási rendjének huszonhatodik szakaszát megváltoztatta. Ez ügyben ma a tőzsde vezetősége 405 számú hirdetményével közhírré teszi, hogy abban az esetben, ha a fizetésképtelenséget déli tizenkét óráig hozzák nyilvánosságra, az inszolvens összes ügyleteit ugyanaz nap délutáni három órájáig kell a lebonyolító bizottságnál bejelenteni, ha pedig a közzététel déli 12 órán túl történik, a bejelentés a következő nap délelőtti tizenegy órájáig eszkozlendő. A július hó végeig teljesítendő határidőügyletek lebonyolítása tárgyában pedig a tőzsde tanácsa ma 342/T.98. szám alatt a következő leiratot intézte Blau Vilmos tőzsdetághoz: „Folyó évi márczius hónap huszadik napján benyújtott megkeresése folytán a tisztelt Czimed által annak idején előterjesztett és az új áruüzleti szokások részben való módosítását célzó javaslatát a tőzsdetanács kiküldött szakértőkből álló bizottsága utján újból tárgyalás alá vevén, van szerencsénk határozatáról a következőkben értesíteni: A tőzsdetanács indítványozó ur javaslata folytán határozatilag kimondja, hogy a budapesti giro- és pénztár-egylet, a tőzsde leszámoló irodája köteles mindazokat az ügyleteket lebonyolítani, amelyek tavalyi termésű buzában, rozsban és zabban május-júniusi határidőkre, tavalyi termésű tengeriben május-júniusi és július-augusztusi határidőkre kötettek. B a l l a i miniszteri tőzsdébiztos, B e i m e l alelnök, dr. F e l e g y h á z i főtitkár.”

Megemlítjük még, hogy Schlesinger Sámuel hajóközvetítő a következő hónapban ünnepli ötven éves szolgálati jubileumát és egyúttal nyugalmába vonul. A tőzsdén nagyszabású mozgalom indult meg, hogy a hajóközvetítőt ez alkalommal a megérdemelt ovációkban részesítsék. Az erre vonatkozó felhívást a legelső gabonacégek, szállító-vállalatok és az „Első Magyar”-ral az élükön, az összes biztosító-társaságok aláírták.

Végül regisztrálhatjuk, hogy amióta a tőzsdéi belépti jegy árát három forintra fölemelték, töme-

gesen folyamodnak a vidéki érdekeltek a tőzsdetagságért. A májusi hónapban ötvenketten kérték a felvételt, de a tőzsdetanács nagyon is megrostálja a folyamodókat.

Eszakmagyarországi egyesített kőszénbánya és Iparvállalat. E társaság ma tartotta évi közgyűlését. Az igazgatóság jelentése szerint az általános gazdasági depresszió hatása megérezett az üzemen, de ennek dacára a kőszéntermelés a tavalyit meghaladta, több új piacot szerzett a társulat. Az üzemi fölösleg 376.890 frt 72 kr. Ebből a különböző levonások után 177.117 frt 36 kr. a tiszta haszon. Ennek felosztására az igazgatóság javasolja, hogy a jutalékok és javadalmazások levonása után 8 százalékos osztalékkal, 160.000 forintot fizessenek ki, 6394 frt 80 kr. pedig új számlára írassék át. Beszámol még a jelentés az üzemi fejlesztésre nagy befolyással bíró építkezési munkálatok befejezéséről, melyek úgy a nyugati, mint keleti kerületben és az esztergomvidéki kőszénbánya részvénytársaság bányáiban folytak. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette és a felmentvényt megadta.

A kőbányai gőztéglagyár. E társaság ma tartotta közgyűlését U n g á r Ignác elnöklése alatt. Az évi jelentés kielégítőnek mondja az elért eredményt. Az elmúlt évben 51.370.000 darab téglát szállítottak el. A mérleg 35.000 forintnak a törlesztési alapra, 8600 forintnak a tartalékra és 5000 forintnak az osztaléktartalékra való leírása után még 124.040 forint tiszta nyereséggel zárul. Ebből alapszabályszerű jutalékokra levonnak 16.541 forintot s a fennmaradó összegből a 2100 darab részvény után egyenkint 50 forintot fizetnek ki osztalék gyanánt, a fennmaradó 2498 forintot új számlára viszik át. A jelentést tudomásul vették s a felmentést egyhangulag megadták. A felügyelőbizottságba újra megválasztották dr. R é v a i Lajost, L a t k ó Adolfot, C z e t t e l Gyulát rendes tagoknak, dr. K r a e m e r Józsefet póttagnak.

A Magyar keramika gyár részvénytársaság igazgatósága folyó hó 20-án tartott ülésében megállapította az 1897. üzleti év zárszámadásait és elhatározta, hogy a 188.214 forint 33 krajczárt tevő nyereségből 36.798 forint 48 krajczárt (az előző évi 30.000 forinttal szemben) az értékesítőknek alapgyarapítására, 9800 forintot pedig (a múlt évi 5000 forinttal szemben) az általános tartalékalap gyarapítására fordít (miáltal ezen alapok 500.000 forintra emelkednek és a részvénytöke 50 százalékát érik el), — és hogy a rendelkezésre maradó 160.365 forint 75 krajczárnyi nyereség hováfordítása iránt azon indítványt fogja a folyó évi június 9-én megtartandó rendes évi közgyűlés elé terjeszteni, hogy az igazgatóság a l a p s z a b á l y s z e r ű javadalmazásának levonása után az 1897. évi szelvény 12 forinttal (12 százalék) váltassék be (a múlt évi 10 forintos osztalékkal szemben). — Egyúttal elhatározta az igazgatóság, hogy a vállalat és különösen a szép lendületnek indult keramika-gyár üzemképességének emelése céljából új körkemenczékét, gép- és prészházakat épít, az üzemkiadások apasztása céljából pedig a gyártelopot a magyar királyi államvasutakkal összekötő vasúti vágányt, az agyagbányák céljaira szolgáló drótkötél pályát, a kézi téglagyártás csökkentése tekintetéből pedig a géptéglagyártásnak fokozására szükséges berendezéseket létesít — és végre munkaházakat épít. Az ezen befektetések költségeinek fedezése céljából indítványozni fogja az igazgatóság a közgyűlésnek a részvénytökének 5000 darab, egyenkint 100 forintnyi névértékű új részvény kibocsátása által való fölemelését olyképen, hogy az új részvények 125 forintnyi kibocsátási árában első sorban a régi részvényeseknek ajánltassanak fel átvételre, olyformán, hogy minden két darab régi részvény után egy új részvény legyen átvethető. Az új részvényekre a befizetések olyképen fognak javasoltatni, hogy minden új részvény után 1898 évi július 1-én, mint az átvételi jog érvényesítésére kitűzendő határnapon 40 forint, 1898 évi október elsején további 40 forint, 1899 január elsején 25 forint, 1899 évi május elsején pedig 20 forint legyen fizetendő — és hogy az új részvények az 1899—1900. évtől kezdődőleg részestüljenek a vállalat üzleti eredményében, az 1898. évré pedig a részvénytársaság a befizetőknél a befizetett összegek után a befizetéstől folyó 5 százalék kamatot térítsen meg. A felpénznek a kibocsátási költségek levonása után fennmaradó része az általános tartalékalap gyarapítására van szánva.

Kőbányai sörtespáncz, május 28. Magyar előrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) 57 krajczárig. Közép (páronkint) 300—400 kilogramm sulyban) 58 krajczárig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 59—60 krajczárig. Közép (páronkint 251—320 klgig terjedő sulyban) 58—59 kr. Könnyű (páronk. 250 klgig terjedő sulyban: 59—60 kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klg. felüli sulyban 58¹/₂—59¹/₂ krajczárig, közép (páronkint 240—260) kilogramm sulyban) 58—59 krajczárig. Könnyű (pá-

ronkint 240 kilogrammig terjedő súlyban) 57¹/₂—58¹/₂ krajczár. Sertéslelés: 1898. május 26. napján volt készlet 42.297 drb, május 27-én felhajtott 249 drb, május 27-én elszállított 764 darab, május 28-ára maradt készletben 41.881 darab. A hízott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, május 28. A ferencvárosi petroleumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. május 27-én érkezett 925 drb. Készlet 662 darab, összes felhajtás 1587 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 1001 drb, elszállítatlan maradt 586 drb. Napi árak: 120—180 kilós 57—58 kr, 220—230 kilós 55—58 krajczár, 320—380 kilós 55—58 kr, öreg nehéz 50—54 kr, malacz 38—42 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Bécsi vesztegzéri márványvásár, május 28. A mai vásárra felhajtottak 124 darab magyar bizókrót. A csekély felhajtásnak megfelelően az üzlet jelentéktelen volt és a hétfői árak sem voltak elérhetőek. Jegyzések 100 kilónként élő súlyban. Magyar tarka ökör 29—32 forint, prima 33—36 forint.

Pénzügy.

A bolgár osztályorsjáték. Ugyanaz a bankesoport — mint lapunknak Sofiából írják — amely a magyar osztályorsjátékot finanszírozta, Sofia városával is megállapodásokat létesített egy bolgár osztályorsjáték tárgyában. Érdekelve vannak ennél az üzletnél: az Elzászi bank, a Pesti magyar kereskedelmi bank és a Magyar leszámítoló bank. A sorsjáték német mintára rendezték be, a kormány jóállása mellett. Törvény alapján Sofia városának husz évre adott monopóliumot képez. A vállalkozók egy és fél frank biztosítéki alapot tesznek le, az el nem adott sorsjegyek terükre esnek. A sorsjáték 1898. január 1-én lép életbe. Évenként két kibocsátás tervezetik, mindegyik 50.000 sorsjeggyel. Minden sorsjegy 6 osztályban játszik és 100 frankba kerül. A sorsjáték évi jövedelméből, tehát a 10 millió frankból, 8 millió frankot fordítanak nyereségre, 600.000 frankot kap Sofia városa és 1.400.000 frank marad a vállalkozóknak. Erre az üzletre Sofia városát előlegeket kap, amelyekkel konvertálni fogja a bolgár nemzeti banknál fennálló tartozását, ezenkívül bizonyos közmunkák, mint csatornázás, villamos világítás, kövezés stb. költségei fognak ebből fedeztetni.

Az Agrárbank járadékjegyet. A tőzsdetancs elrendelte, hogy a „Magyar Agrár- és Járadékbank” 4¹/₂ százalékkal kamatozó, február, május, augusztus és november 1-én esedékes szelvényekkel ellátott, 102 százalékkal visszafizetendő járadékjegyei alulírt nap déli tőzsdéjétől fogva a hivatalos árjegyző lapban jegyeztesse. E járadékjegyek 200, 2000 és 10.000 korona névértékű címletekben kerülnek forgalomba s belőlük névérték szerinti 10000 korona képez egy tőzsdéi kötetet.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, május 28.

A kászárupiaczon ma nem volt említésre méltó forgalom; mindössze néhány vagon gabona kelt el alig változott áron. A tőzsde titkársága már tizennégy nap óta nem jelenteti meg „hivatalos jegyzéseknél” elkeresztelt könyvmatos papirlapját, elég különösen úgy okoskodván, hogy csekély üzletnél a közönséget nem érdeklik az elért árak. Furcsa volna, ha egy lap valamely szép reggelen nem jelenne meg, mert kevés közölni valója akadt. Pedig a börzeeladási lajstrom elég drága egy lap.

Szemben s múlt heti 85.417 métermázsával, a felhozatal buzában e héten 67.926 métermázsát tett, ebből mindössze 1214 métermázsát szállítottak tovább, így tehát, tekintettel az előrehaladt időre, valamint arra, hogy a múlt év korrespondáló hetében — pedig tavaly néhány millió métermázsássa készlettel mentünk át az új campagneba — sem tett ki sokkal többet (104.392 métermázsát) a felszállítás, elég tekintélyesnek nevezhetjük a hozatalt, már azért is, mivel a heti forgalom buzában alig rugott e mennyiség egyharmadára.

A határidőpiaczon a kalászosok ugyanazokat a jegyzéseket tüntetik fel, mint tegnap este: szeptemberi buza 10.15 forint, májusi buza 12.75 forint, szeptemberi rozs 7.62 forint, szeptemberi zab 5.80 forint, jelentéktelen, de annál gyakoribb ár-hullámzások után.

Csupán a tengeri terminusok veszítettek egyenlegként néhány krajczárt és zárul a júniusi határidő 5 forint 35 krajczáron, a júliusi 5 forint 37 krajczáron.

Romániából még jelentékeny hozatalt várnak a czikkben és arról értesülünk, hogy éppen az utolsó napokban kötöttek le a hajófuvarpiaczon több uszályt a szállítványok részére.

Ma különben 3000 métermázsássa tengerit jelentettek be június 2-án történendő szállításra.

Megjegyezzük még, hogy a jövő évi május havában szállítandó tengeri is lanyha irányzat mellett forgott és az utolsó kötés 4 forint 84 krajczáros árnál történt.

Meglehet, hogy a most következő két napi ünnepi szünet hozzájárul ahhoz, hogy az üzlet helyzete némileg tisztázódjék. Időközben teljesen lejátszódik Amerikában az a terminus, amelynek saltomortájeit beteken át aggódva leste az egész világ: a sokat hánytorgatott májusi buza. Aztán a fővárosi kereskedők elindultak ma este a szőlőrsza minden irányába, hogy a pünkösdi szünet alatt saját maguk győződjenek meg a vetések fejlődéséről. Meg vagyunk győződve arról, hogy a legörvendesebb hírekkel fognak visszatérni.

A magyar földműves mindenestre megelégedetten és nyugodtan ünnepelheti meg piros pünkösdi napját. Hálát ad majd a gondviselésnek, amely kifakasztotta az elvetett magot és szeretettel nézi az édes anyaföldet, amely az idén igazán nem tagadja meg az anyaságot, hanem bő táplálékot ad az egész évre. Mig máskor a gazda, ha eljutott egy évi fáradozásának és reménykedésének kalváriáján az utolsó stációig, ott állt előtte a kereszt: a silány ár, az idén — reméljük — jól fizet majd a föld és jól fizet majd a kereskedő.

Szükségtelen, hogy kiemeljük, mily fontos szerepe van e két tényező — a kielégítő hozam és a megfelelő ár — összejátszásának az általános gazdasági viszonyokra.

A következő tabellában egybevetjük a négy főzikk pénzértékét az utolsó években az idei lábon álló termés remélhető értékével.

Év	Gabona	Eredmény millió métermázsában	Átlagos évi ár	Érték millió forintban	Össz-érték millió forintban
1892	buza	40.6	9.09	369.1	597.2
	rozs	13.3	8.04	106.9	
	árpa	11.6	5.30	61.4	
	zab	2.7	5.45	14.8	
1893	buza	45.9	7.98	366.3	594.2
	rozs	11.5	7.18	81.9	
	árpa	12.3	6.55	80.8	
	zab	2.5	8.88	22.2	
1894	buza	42.1	7.05	296.8	581.8
	rozs	12.6	6.23	78.9	
	árpa	11.7	6.85	80.2	
	zab	11.8	6.49	76.7	
1895	buza	42.5	6.95	295.4	525.9
	rozs	11.3	6.72	76.0	
	árpa	11.4	6.85	78.1	
	zab	11.8	6.51	76.8	
1896	buza	40.6	7.47	303.3	545.9
	rozs	14.2	6.05	85.9	
	árpa	12.8	5.98	76.5	
	zab	12.5	6.08	76.4	
1897	buza	24.4	11.—	268.4	744.1
	rozs	8.9	7.25	64.5	
	árpa	9.1	8.30	75.5	
	zab	3.5	8.10	28.6	
1898	buza	33.5	10.15	340.1	581.1
	rozs	9.6	7.62	72.9	
	árpa	14.1	7 (?)	98.7	
	zab	11.9	5.90	69.1	

Jegyzet: Az idei termésre nézve az eredmény a folyó hó 25-ki miniszteriumi becslés, az átlagos ár a ma esti szeptemberi kurzusok alapján van felvéve.

Látjuk ebből, hogy mintegy száznegyven millió forinttal többet veszünk be e kalkuláció alapján — az idén a kalászosokért, mint tavaly és hogy az 1898. eredmény megközelíti az 1893-iki rendkívüli sikert termés pénzértékét.

Több helyről értesítik lapunkat, hogy a vidéket ellepi az ügynökök raja és rémíti a gazdákat a bekövetkezendő olcsóbbodással, persze csak abból a czélből, hogy a termelők gabonájukat előre elkotyvettyeljék. Természetesen első sorban a szorult helyzetben levő kis zsellérgazdákat keresik fel és megveszik, ki is fizetik azok csekélyke, reménybeli termését oly árak mellett, amelyeknek kikötése egyenesen az uzsora törvény határmányaihoz ilközik.

A hatóságok, akikhez pedig csak az imént intézett felhívást a földművelésügyi miniszterium az iránt, hogy kísérjék figyelemmel az üzelmeket, egyáltalában nem, vagy csak nagyon lazán teljessük kötelezettségüket.

Különben is, konstatáltuk már több ízben, hogy még a jó anyagi viszonyok között levő termelőknél is mindinkább tért hódít az indokolatlan nyugtalanság. Igaz, hogy a magyar gazda ily magas árakhoz nem szokott, igaz továbbá, hogy a vetések állása nagybőrra igen kedvező, valamint, hogy a határidőpiaczon a magas árak nem mutatják a stabilitás jellegét, ne felejtjük el azonban, hogy a készletek ugyszólván teljesen elfogytak, hogy ennek következtében valóságos hajszára folyik majd júliusban-augusztusban a külföld részéről gabonánk után, amelylyel három héttel előbb készülünk el, mint Oroszország, eltekintve attól, hogy még azonkívül néhány heti előnyünk van utóbbival szemben, mert közelebb vagyunk a nyugati piacokhoz. Kár volna tehát könnyelműségből, vagy oktalan félelemből az előnyös konjunktúra eshetőségeit ki nem aknázni.

De még a pillanatnyi pénzzavar se bírjon senkit valami elhamarkodott lépésre. A szolid kereskedő — és végre is ezek vannak túlsúlyban — szívesen megveszi előre a gabonát, ki is fizeti háromnegyed részét az értékének, azzal a kikötéssel, hogy az árt csak a szállításhoz bizonyos előre meghatározott propozícióban az akkori budapesti jegyzésekkel fogjuk megállapítani. Ilyformán sem a gazda, sem a kereskedő nem károsodhatik, mind a kettő megtalálja előnyét.

Ezzel azonban korántsem akarjuk azt mondani, hogy ha mostanában fix árban kötnek gabonauzleteket, úgy ez mindkét részből hiány van a szoliditásnak. Attól függ ugyanis, hogy milyen az az ár.

Ma például egy helybeli exporteur megvett ezer métermázsássa 76 kilogrammos augusztus 15-ig szállítandó új búzát 11¹/₂ forinton, a mennyiség fele Lepsényre, fele pedig Sárbogárdra szállítandó. Ez ár ellen csakugyan nem lehet kifogást tenni.

Különben is egyáltalában előnyben részesítik a déli vasuti átlomásokat, mivel a kivétel, úgy látszik, első sorban a Svájc és Délnémetország felé fog gravitálni.

A tiszavidéki stációk ezzel szemben el vannak hanyagolva. Ugy halljuk, hogy 10¹/₂ forinton kínálják Kisujszálláson, Mezőturótt a szokvány minőségű búzát és nem akad vevő.

Talán a kereskedelmi miniszter valami tarifális kedvezményben részesíthetné e relációkat, hogy egyenrangúak lehessenek a Dunántullal. Persze, ha a kormányhatóság ez ügyben is előbb enquétet akar összehívni, akkor kár minden lépésért. Mert azt már láttuk, hogy ezeken a szaktanácskozásokon csupa titkos tanácsos van jelen.

Visszatérve az áralakulásra, főleg arra figyelmeztetjük a termelőket, hogy ne igazodjanak a szeptemberi buza árfolyama után. Ezuttal ez nem mérvadó, mivel — mondottuk — fölényünk abban rejlik, hogy már júliusban, augusztusban és szeptember első hetében készen lehetünk néhány millió métermázsával. Ezt pedig a kiéhezett világnak jól meg kell fizetnie.

A contremine tudja, hogy szeptember huszonegyedikén, az utolsó felmondási napon, amikor már itt lesz nyakunkon Amerika, itt lesznek az európai termelő országok, hogy egész más színezete lehet az irányzatnak.

Csalódnak azonban azok, akik ez oknál fogva azt várják, hogy az idén visszatérünk a normális árakhoz.

Egy sikerült termés nem pótolhatja még a tavalyi silány esztendő. Az őszi hónapokig már néhány millió métermázsássa tul lesz a határunkon, a budapesti malmok, akik átmenetileg éppen csak annyit örölnek, hogy a gyári kéménynek kifogása legyen arra, hogy füstölögjön, a vidéki lisztgyárak, amelyeknek egy része már hónapok előtt teljesen beszüntette az üzemet, mind e fogyasztók szintén nagy mennyiségeket vásárolnak majd össze mindjárt a cséplés után, úgy, hogy amire a tulajdonképeni évad ez idén megindul, a kínálat mindinkább meg fog csappanni.

Még a tengerentúli híreket akarjuk regisztrálni, kiemelve a tegnapi amerikai 10 centes árat és májusi búzára és 3¹/₂ centisig terjedő lanyhulást a

többi határidőkre nézve. A „St. Louis Modern Miller” jelentése szerint a helyi el-kozzel mutatkozott rozsdá már eltűnt.

Az elhajozások Argentínában még elég jelentékenyek.

E héten 101.000 quarters búzát és 37.000 quarters tengerit szállítottak el, szemben a múlt heti 144.000 quarters búzával és 75.000 quarters tengerivel.

Az angol piacokon ma ünnep miatt nem volt forgalom.

Páris, Berlin, Bécs ingadozó.

Buza.

Elkelt néhány kocsiromány változatlan áron.

Előfordult eladások búzában.

Table with columns: Mennyiség mázsa-ban, faj, származás, minőség megj., átadási hely, ár netto 100 kg-ért, készlet 3 hónapra.

Hivatalos jegyzések búzában.

Table with columns: F A J, Mennyiség 100 kg-ért, 100 kg-ért közp. ár, Mennyiség 100 kg-ért, 100 kg-ért közp. ár.

Raktárállomány búzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 64.600 métermázsas buza és 33.500 métermázsas liszt, a nyugatban 19150 métermázsas buza és 533 métermázsas liszt.

Előfordult határidőkötések búzában.

Table with columns: Határidő, Délelőtti és déli tőzsde, Délutáni tőzsde.

Hivatalos határidőjegyzések búzában.

Table with columns: Határidő, Déli tőzsde zárulása, Létszámolt árfolyamok.

Rozs.

Készárúzet. Elkelt néhány kocsi fentartott áron.

Előfordult eladások rozszban.

Table with columns: mennyiség mázsa-ban, faj, származás, minőség megj., átadási hely, ár netto 100 kg-ért, készlet 3 hónapra.

Hivatalos jegyzések rozszban.

Table with columns: faj, hektoliterenkinti súly kilogrammban, 100 kilogramm közp. ár, elsőrendű, másodrendű.

Raktárállomány: A közraktárban 11500 métermázsas.

Előfordult határidőkötések rozszban.

Table with columns: Határidő, Délelőtti és déli tőzsde, Délutáni tőzsde.

Hivatalos határidőjegyzések rozszban.

Table with columns: Határidő, Déli tőzsde zárulása, Létszámolt árfolyamok.

Takarmányfélék.

Készárúzet takarmányfélékben. Zab változatlan, a kereslet megcsappant. Árpa üzletlen. Tengeriben csak helyben levő és bánati árura van reflectáns.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Table with columns: Mennyiség mázsa-ban, faj, minőség, átadási hely, ár netto 100 kg-ért, készlet 3 hónapra.

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, faj, Hektoliterenkinti súly kg-ban, 100 kg. közp. ár.

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárakban 11500 métermázsas árpa, 12900 métermázsas zab, 15.200 métermázsas tengeri. A nyugati pályaudvarban 319 métermázsas zab, 1897 métermázsas tengeri.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, Határidő, Délelőtti és déli tőzsde, Délutáni tőzsde.

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, határidő, déli tőzsde zárulása.

Gabona- és lisztforgalom.

A m. kir. közp. statisztikai hivatal az 1898. évi május hó 28. este 6 óráig május 27. este 6 óráig Budapestre vasuton és hajón érkezett s innen elszállított gabonaküldeményekről és a budapesti fővámbíróhatárnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről a következő kimutatást teszi közzé:

Table with columns: Az ár megnevezése, Erkeztett, Elszállított.

helyi forgalomba

Table with columns: Búza, rozs, árpa, zab, tengeri.

b) átmeneti forgalomban

Table with columns: Búza, rozs, árpa, zab, tengeri.

a fővámbíróhatárnál előjegyzett:

Table with columns: Az ár megnevezése, visszkivétel, Az ár megnevezése, A visszkivételre előjegyzett mennyiség métermázsában.

Table with columns: Búza, rozs, árpa.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, május 28.

Ma érték el a magyar hitelbank részvényei a 400 forintos árfolyamot, melyet már rég nem láttak. Ez a jelentékeny ténye a napnak, mely nagyban foglalkoztatta a kedélyeket és mely e nagy érdeklődést keltő értéknek ismét újabb verőket is hozott. Mert hát ez úgy van, hogy a közönség csak akkor hisz valamely érték emelkedő sorsában, mikor ára már a magasban tündöklök. A reggeli tőzsde különben gyöngébb volt. Sokan az ünnepnapok csöndjére készülve, realizáltak elért hasznukat és az eladások kissé lenyomták az árakat. De délelben a berlini tőzsdén kezdtek vásárolni nemzetközi papírjainkat és ennek révén a hangulat ismét megjavult. Hozzájárultak még ehhez némi hétyégi fedezések is, melyek az árakat ismét fölszökentették tegnapi színvonalukra. Utóbb még az osztrák

államvasut részvénye is szilárdabb volt, melyet pedig az utóbbi napokban ugyancsak elhanyagoltak. Minden jól ment az utolsó felőráig. Ekkor érkezett a tőzsdére a spanyol hajóhad állítólagos nagy győzelmének távirati híre. És ez a hír bágyasztólag hatott a spekulációra, leszorítván az árakat átlag egy forinttal. A tőzsdén tudniillik úgy gondolkoznak, hogy minél jobban győznek a spanyolok, annál tovább tart a háború; ez pedig nem jó.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 390.75—399.75, Jelzálogbank 255.50—255.75, Leszámítoló bank 263.50—263.75, Osztrák hitelrészvény 359—360.—, Osztrák-magyar államvasut 362.70—361.—, Kereskedelmi bank 1430, Közúti vaspálya 394—395, Rimamurányi 254.25, Felsőmagyarországi bánya és kohó 119, Ált. vagonkölcsönző 653—655, Nemzetközi vagonkölcsönző 625.

Délelőtti 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 359.30, Magyar hitelrészv. 397.25, Aranyjáradék 120.90, Koronajáradék 99.20, Leszámítoló-bank 263.50, Jelzálogbank 255.—, Rimamurányi 254.50, Osztrák-magyar államvasut 361.10, Déli vasut 72.—, Közúti vasut 394.70.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Koronajáradék 99.15, Hazai bank 110.50, Kereskedelmi bank 1434—1436, Salgótarjáni köszénbánya 624—627, Közúti vasut 395.25—395.75, Magyar hitelrészvény 399.75—401.—, Magyar jelzálogbank 255.50—256, Magyar leszámítoló bank 263.50—264.25, Rimamurányi vasmű 255—255.25, Osztrák hitelrészvény 359.80—361.10, Osztrák-magyar államvasut 361.70—363.30, Hazai takarékpénztár 81.75, Drasche 895, Ganz 21.25—21.75, Magyar czukoripar 161.50—163, Nemzetközi vagonkölcsönző 623—630.

Díjhiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2.50—3.— forint, június utójára 11—12 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with columns: Magyar aranyjáradék, Magyar koronajáradék, Magyar hitelrészvény, Magyar ipar és keresk. bank, Magyar jelzálogbank, Magyar leszámítoló bank, Rimamurányi vasmű, Osztrák hitelrészvény, Déli vasut, Osztr.-magyar államvasut, Közúti vaspálya, Villamos vasut.

Az utótőzsdén az irányzat lanyhult. Kötöttek: osztrák hitelrészvény 360.80—361.40—360.10, magyar hitelrészvény 400—400.50—399.50, osztrák-magyar államvasut 363—363.70—362.70 forinton.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table with columns: Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztr.-magyar államvasut, Leszámítoló bank, Jelzálogbank, Rimamurányi vasmű, Közúti vaspálya, Villamos vasut, Déli vasut.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapesti vásárocsarnok.

Budapest, május 28. A vásári forgalom: Husnál a forgalom élénk, szalonna és zsirnál csendes, árak csökkentek. — Baromfinál élénk, árak csökkentek. — Halban csendes, árak csökkentek. — Tej- és tejtermékek élénk, árak szilárdak. Tojásnál élénk, árak emelkedtek. Zöldségnél élénk. Gyümölcsnél élénk. Fűszereknél csendes. Időjárás: derült, meleg. A központi vásárocsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhahus hátulja I. 52—56 frt, II. 44—52 frt. Birkahus hátulja I. 42—46 frt, II. 38—42 frt. Borjúhús hátulja I. 59—61 frt, II. 54—58 frt. Sertéshús elsőrendű 60—62 frt, vidéki 53—50 frt. (Minden 100 kilonkint.) Kolbász füstölt 60—80 kr (kilonkint). Sertésszír hordóval 64.0—65.0 frt (100 kilonkint). — Baromfi (élt). Tyúk 1 pár 1.00—1.50 frt. Csirke 1 pár 0.50—1.30 frt. Lud hizott kilonkint 50—55 kr. — Különbözők. Tojás 1 láda (1440 db) 26.5—27.20 frt. Sárgarépa 100 kötés 4.00—6.00 frt. Petrezselyem 100 kötés 4.00—6.00 frt. Lencse m. 100 kiló 14—18 frt. Bab nagy 100 kiló 8—12 frt. Paprika I. 100 kiló 30—60 frt, II. 10—20 frt. Vaj I. rendű kilonkint 0.75—0.80 frt. Vaj-tes kilonkint 90.0—1.10 frt. Burgonya-rossa 100 kiló 3.50—4.20 frt. Burgonya sárga 100 kiló 3.80—4.00 frt. — Halak. Harcsa (élt) 0.80—1.— frt 1 kiló. Csuka (élt) 0.80—1.00 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.25—0.40 frt.

Szesz.

Budapest, május 28. Irányzat változatlan. A kontingens nyersszesz ára Budapestén 20.25—20.75, Finomított szesz nagyban 58.—59.1/2, Finomított szesz kicsinyben 59.25—59.50, Elasztószesz nagyban 58.75—59.—, Elasztószesz kicsinyben 59.25—59.75, Nyersszesz adózva nagyban 58.—58.1/2, Nyersszesz adózva kicsinyben 58.25—58.50, Nyersszesz adózatlan (exknt.) 17.50—17.75, Denaturált szesz nagyban 22.50—23.—, Denaturált szesz kicsinyben 23.25—23.50. Az árak 10.000 literfokonként borból nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, május 28. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 21.10—21.20 forinton kelt el. Zártalegyzés 20.10—20.30 frt.

Bécs, május 28. Kontingált szesz kész áru-ban 21.10 frtől 21.30 frt-ig. Változatlan.

Prága, május 28. Adózott tripló-szesz nagyban 66.3/4—56.7/8 frt. Adózatlan szesz azonnali szállításra 20.1/2—20.4 frt.

Triest, május 28. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90% kechtoliterenkint nagyban május-augusztusi szállításra 14.—14.50 frt.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, május 28. A külföldi alacsonyabb jegyzések és az effektív üzlet ki nem elégítő alakulása a közeli határidőket lanyha irányzatba terelte, míg ószi határidők az esőre szilárdak maradtak. A készáruipiaczon buza 40—50 krajczárral, rozs 40 krajczárral, zab 10 krral, tengeri 20 krral olcsóbb. Kötetett: buza május-juniusra 12.80—12.85 forinton, buza őszre 9.95—10.— forinton, rozs őszre 7.65—7.70, zab máj-jun. 7.50—7.55, zab őszre 6.05—6.07 forinton, tengeri május-juniusra 5.60—5.62 forinton.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza május-juniusra 12.90—13.—, őszre 9.90—10.—, rozs őszre 7.70—7.71, tengeri május-juniusra 5.60—5.62, július-augusztusra 5.63—5.65, zab május-juniusra 7.50—7.55, zab őszre 6.06—6.08, repce augusztus-szeptemberre 13.15—13.25 forinton.

Boroszló, május 28. Buza helyben 22.10 márká (= 13.— frt) sárga. Buza helyben 22.— márká (= 12.94 frt). Rozs helyben 16.50 márká (= 9.70 frt). Zab helyben 16.70 márká (= 9.82 frt). Tengeri helyben 13.50 márká (= 7.94 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

Hamburg, május 28. Buza holsteini 235—245 márká (= 13.82—14.41 frt). Rozs meklenburgi 170—182 m. (= 10.—10.70 frt). Rozs orosz 127—128 márká (= 7.47—7.53 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

Zürich, május 28. Orosz buza 33.—35.— frank (= 15.74—16.99 frt), román buza 33.—34.— frank (= 15.35—16.22 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint. Vevők tartózkodók.

Páris, május 28. (Megnyitás.) Buza folyó óra 28.60 frank (= 13.64 frt). Buza júniusra 28.40 frank (= 13.55 frt). Buza július-aug-ra 26.60 frank (= 12.89 frt). Buza 4 utolsó óra 23.40 frank (= 11.17 frt). Rozs folyó óra 21.25 frank (= 10.13 frt). Rozs júniusra 19.50 frank (= 9.50 frt). Rozs július-aug-ra 16.— frank (= 7.63 frt). Rozs 4 utolsó óra 14.90 frank (= 7.10 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, május 28. (Zárta.) Buza folyó óra 28.80 frank (= 13.49 frt). Buza júniusra 28.28 frank (= 13.73 frt). Buza július-augusztusra 27.40 frank (= 13.08 frt). Buza 4 utolsó óra 23.90 frank (= 11.40 frt).

London, május 28. Gabona bányadt esőkönél irányzat mellett. Hozatalok: buza 45.560, árpa 9.900 és zab 56.820 q. Tengeri helyben 91 1/2 shilling.

Liverpool, május 28. Buza 2—3, tengeri 1 1/2, pennyvel alacsonyabb, liszt bányadtabb.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, május 28. Az ünnepekre való tekintettel a spekuláció tartózkodó volt, de az irányzat szilárd volt. Államvasut és Tramway realizációk hatására alatt olcsóbbodott. Magyar hitel elérte a 400-as árfolyamot.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 359.35 359.75, Anglo-bank 157.75—158, Union-bank 297.50, Landerbank 229.25, Magyar hitelrészvény 396.25—398.25, Osztrák-magyar államvasut 360.85—361.50, Déli vasut 71.50, Elbevolgyi vasut 263.50, Török dohányrészv. 129.35—136.25, Alpési bánya 164.10—165.20, Tramway 528—526, Bolgár járadék 109.50—109.75, Török sorsjegy 60.50—60.80, Német márká 58.90.

Délelőtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 359.75, Magyar hitelrészvény 398.25, Anglo-bank 158.25, Osztrák-magyar államvasut 361.25, Déli vasut 71, Alpési bánya 164.60, Májusi járadék 102.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 361.— Magyar hitelrészvény 400.—, Anglo-bank 158.50, Bankverein 270.50, Landerbank 229.75, Osztrák-magyar államvasut 363.50, Déli vasut 71.25, Elbevolgyi vasut 263.75, Eszaknyugoti vasut 249.75, Török dohányrészvény 129.75, Alpési bánya 164.60, Májusi járadék 102, Török sorsjegy 60.80, Német márká 58.92.

Délelőtt 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magyar aranyjáradék 120.95, Magyar koronajáradék 99.20, Tiszai kölcsönsorsjegy 138.75, Magyar földtehermentesítési kötv. 97.30, Magyar hitelrészvény 399.50, Magyar nyerevénykölcsön sorsjegy 157.—, Kassa-oderbergi vasut 190.50, Magyar kereskedelmi bank 1426.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstenben 100.10 Magyar keleti vasuti állami kötvények 119.80, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 263.—, Rimamurányi vasrészvénytársaság 254.—, 4 1/2% papírjáradék 101.95, 4 1/2% ezüstjáradék 101.80, Osztrák aranyjáradék 121.20, Osztrák koronajáradék 101.25, 1860. sorsjegyek 143.50, 1864. sorsjegyek 136.75, Osztrák hitelsorsjegyek 200.25, Osztrák hitelrészvény 361.13, Angol-osztrák bank 158.50, Union-bank 298.50, Bécsi Bankverein 270.—, Osztrák Landerbank 229.50, Osztrák-magyar bank 912.—, Osztrák-magyar államvasut 363.50, Déli vasut 71.25, Elbevolgyi vasut 263.20, Dunagőzhajózási részvény 472.—, Alpési bányarészvény 164.70, Dohányrészvény 129.50, 20 frankos 9.54, Cászári királyi vert arany 5.68, Londoni váltóár 120.45, Német bankváltó 58.85. Az irányzat szilárd.

Bécs, május 27. (Utőtőzsdé.) A déli tőzsdé zárata után jegyezték: Osztrák hitelrészvény 360.87, Magyar hitelrészvény 400.—, Anglo-bank 158.50, Bankver. 270.50, Union-bank 298.—, Landerb. 229.50, Osztrák-magyar államvasut 363.—, Déli vasut 71.25, Elbevolgyi vasut 263.50, Eszaknyugoti vasut 249.75, Török dohányrészvény 130.—, Rimamurányi vasuti 254.50, Alpési bánya 164.40, Májusi járadék 102.—, Magyar koronajáradék 99.20, Töröksorsjegy 60.70, Német márká azonnali szállításra 58.88, Német márká ultimóra 58.89.

Berlin, május 27. Ezüstjáradék 101.50, Osztr. aranyjáradék 102.80, Magyar aranyjáradék 102.60, Magyar koronajáradék 99.60, Osztrák hitelrészvény 226.—, Osztrák-magyar államvasut 154.50, Déli vasut 31.50, Elbevolgyi vasut 133.50, Bustiehrádi vasut 313.50, Osztrák bankjegy 169.80, Rövid lejáratú váltó Bécsre vagy Budapestre 169.65, Rövid lejáratú váltó Párisra 80.85, Rövid lejáratú váltó Londonra 20.48 1/2, Orosz bankjegy 217.—, Olasz járadék 91.75, Laura-kobó 206.10, Harpeni 188.—, Olasz központi vasut 133.—, Török sorsjegy 114.90.

Az utőtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 225.75, Osztrák-magyar államvasut 154.25, Déli vasut 31.40, Magyar aranyjáradék 102.60, Disconto-társaság 225.—, Lanyha, arra a hírre, hogy a spanyolok győztek.

Frankfurt, május 28. (Zárta.) 4 1/2% ezüstjáradék 86.10, 4% osztrák aranyjáradék 102.80, 4% magyar aranyjáradék 102.60, magyar koronajáradék 99.60, osztrák hitelrészvény 305.62 osztrák-magyar bank 774.50, osztrák-magyar államvasut 311.62, déli vasut 63.37, eszaknyugoti vasut 212.—, bécsi váltóár 169.72, londoni váltóár 20.452, párisi váltóár 80.925, bécsi bankverein 228.62, villamos részvény 139.40, alpési bányarészvény 141.—, 3% magyar arany-kölcsön 88.80, 4 1/2% papír járadék 86.10, Elbevolgyi vasut 225.—, Union bank 225.— Az irányzat szilárd.

Frankfurt, május 28. (Utőtőzsdé.) Osztrák hitelrészv. 305.50, Déli vasut 63.25, Osztrák-magyar államvasut 311.50.

Hamburg, május 28. (Zárta.) 4 1/2% ezüstjáradék 86.30, osztrák hitelrészvény 305.50, osztrák-magyar államvasut 779.—, déli vasut 150.—, olasz járadék 91.50, 4% osztr. aranyj. 103.10, 4%-os magyar aranyjáradék 102.50. Az irányzat gyengült.

Páris, május 28. Új 3% francia járadék 101.97, 3%-os francia járadék 102.85, 3 1/2% francia járadék 106.10, Osztrák földhitelintézet 1310, Osztrák-magyar államvasut 779.—, Osztrák aranyjáradék 102.90, Déli vasuti elsőbbség 834.60, Alpési bánya 350.—, Török dohányrészvény 279.80, Török sorsjegy 108.50, Olasz járad. 92.40, Spanyol kölcsön 34.12, Meridional 676.—, Otomanbank 545.—, Rio Tinto 659.—, Debeers 680.—, Eastrand 114.50, Chartered 62.—, Randfontein 34.25, Landerbank 430.—, Magyar aranyjáradék 103.25.

London, május 28. (Zárta.) Angol consolok 111 1/2, déli vasut 7.—, spanyol járadék 33.75, olasz járadék 91.50, 4% magy. aranyjáradék 101.25, 4% rupia 62.25, Canada papírvasut 86.75, leszámítoló kamattal 2 1/2, ezüst 26.75. Az irányzat nyugodt.

New-York, május 28. Krúst 58.—.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1898. május 28-án reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Légnyomás, A hőmérséklet, A páratartalom, etc. Lists various weather stations and their readings.

A helyzet általában amennyiben Olaszország és az Alpések táján egy depresszió fejlődött és a légnyomás maximuma Európában nyugati partvidékén megfigyelhető. Az idő főleg Olaszországban, Ausztriában és Dél-Franciaországban esős.

VIZÁLLÁS.

Május 28-án.

Table with columns: Folyó, Vízjárás, Vízjárás mértéke, Áradás, etc. Lists river names and water levels.

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

Budapesti cégmutató.

Palkovics szállodája az Angol királynő-höz. Kétszintes szálloda a város közepén, kilátással a Dunára. Étterem és fürdő a házban, villamvilágítás és lift. — Mérsékelt árak.

„Vadászkürt” elsőrangú szálloda.

A város központján, újonnan és kényelmesen berendezve. — Kétszintes és étterem a szállodában. — Kétféle konyha, olcsó árak. — Világítás és kiszolgálás az árakban bennefoglaltatik. — Idősb Kammer Ernő, tulajdonos.

Gundel János István főherceg szállodája.

A város közepén, a lánczúddal szemben, kilátással a budai hegyekre és a királyi palotára. A főhajó és villamos vasúti állomás közelében. Szigorú tisztaság, pontos kiszolgálás, kiváló magyar és francia konyha, hamisítatlan legjobb itatok.

Olcsó árak. Fürdők a házban.

Foucière, Pesti biztosító-intézet. Alapítók 4 millió korona. Nyerség- és díjaztatékai, valamint évi díjbevételei 26 millió korona. Elváltat. tisz. jég-, szállítvány- és balesetbiztosításokat. Központi irodái: V., Sas-utca 10. száj házában.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Záloghitelintézet. Működési tervének. Befizetési részvények: 10.000.000 korona. Központi irodája és váltóirodája: Andrássy-utca 8. Földi: Korona-harasz-utca 71. Zálogirodák: Károlyi-széktől 18. Királyi-utca 57. József-kürtől 12. és Zoltán-utca a főpályán szemben.

Félics-fürdő. Nagyterjedelmű kádfürdő. Víz- és gőz-átvitel. Kényelmes közlekedés. Fürdő orvos Dr. Nagy Kálmán. Tűz- és víz- kár- és kár-fürdő moor-fürdő. Kétszintes, jó konyha és pinza. — Kertész János főnök.

Meller Ernő

Alapítók: Meller Ernő, Meller János, Meller Károly, Meller László, Meller Miklós, Meller Pál, Meller Sándor, Meller Zoltán.

ÜZLETI HETI SZEMLE.

Gabona. A készáru üzlet múlt heti apáthiája folytatódott. Bár a kínálat nem bő, az irányzat határozottan lángha, a malmok a hét nagyobb felében alig vásároltak, miáltal az üzlet egyes napokon teljesen szünetelt.

Buza. Az árak rohamosan csökkentek és a múlt héthez képest 70—80 krajczárral olcsóbbak. A hét vége felé egyes malmok ismét némi vételkedvet tanusítottak 25.000 métermázsza forgalom mellett, a heti hozatalok 68.000 métermázsza ruhának.

Rozs. A fogyasztás alig vásárol. Az árak a múlt héthez képest 40—50 krajczárral olcsóbbak és jegyzésünk 9.30—9.35 forint helyben.

Árpa (takarmány és hántolási célokra) csak szórványosan kerül a piacra és hazai áru 7.40 forint, idegen 7.20 forintot jegyező.

Zab jó kínálat mellett gyenge vételkedvre talált. Szin és tisztaság szerint 7.50—7.90 forint érhető el helyben, jobb minőség 15 krajczárral drágábban.

Tengeri a folyó határidő árát éri el, esetleg néhány krajczárral többe. A múlt héthez viszonyítva az árak 20—25 krajczárral olcsóbbak.

Repceolaj után az érdeklődés tartós; készárúért szívesen fizetik a kért árt és pedig nagyban vételnél frt 35.50, kicsinybeni vételnél frt 36.50. Új olajban nincsen üzlet, mivel a kínálat teljesen hiányzik.

Repcepagácsa. A kicsi készletek következtében az üzlet nem oly szokottszerű. Itt-ott előforduló tételekért frt 6.10—6.20-ig könnyen elérhető. A jegyzések zárásfolyama frt 6.15, a budapesti vasúthoz szállítva, 100 klgkint.

Hüvelyesek: Bab e héten ismét üzletelen maradt. Jegyzéseink tehát inkább csak névlegesek: Gyöngyösön 7., Szegzárdon 6.75, Baján 6.80 forint, ó barna hab Kalocsán 5.50 forint, új 6.— forint. Köles üzletelen. 4.75 forintot jegyez.

Olajmagvak: Káposztarepce, e héten sem volt forgalom, névlegesen 12—13 forint, augusztusra 12.65—12.75 frton zárul. Gom borka 12—12.50 frt. Vadrepce 5.50—6.25 frt. Len mag 10—10.50 frt. Kendermag 8—8.50 forint.

Vetőmagvak. Vörös lóherét némileg még kerestek. Külföldi tudósítások szerint az amerikai vörös lóhere irányzata legutóbbi időben nagyon megszilárdult, minthogy már a jövő évrada meg lehetős mennyiségű vásárlásokat eszközölt a spekuláció. Fumagvaknak is volt némi forgalma. Mustármagot, hajdinát és muharmagot szintén jegyezték.

Liszt és korpa. A lisztüzlet a lefolyt héten a buzaüzlet nagymérvű ellanyhulásával újból lánghább lett a malmok árait ismételtelen mérsékeltek. Új eladások a malmok részéről a belföldön és Ausztriában nem fordultak elő; a vevők kötelességtől mindenáron szábadulni akarnak, s miután azon vevők, akiknek lisztre szükségük van, a második kéznél sokkal olcsóbban vásárolhatnak, a malmok nem tudnak semmit sem eladni.

A korpaüzlet szintén esendesebb s a korpaárak csökkentek.

Árjegyzéki átlagárak:

0	1	2	3	4	5	6
23.90	23.30	22.50	21.50	20.70	19.60	18.30
		7	7 1/2	8	F	G
		17.—	15.—	8.70	5.20	5.—

100 kílónkint, zsákosul, Budapesten szállítva.

Füster- és déli gyümölcs. Budapest, május 28. Datolya: Kalafát 26—32 forint, alexandriai 20—24 forint, koszoru 15 forint, szabadon 22—26 forint. Füge: koszoru 18.—18.50 forint, Calamata 20.50 forint, koszarúrú 14—15 frt, szabadon 13.—15.— frt, Puglia 9—12 frt. Szirma 34—38 frt, Maratonisi 14.—13.50 forint. Mogyoró. Szicíliai 23.50 forint, nápolyi hosszú 34.—, szicíliai 35.— frt, Levante hámozott 34.50—35.50, Levante 16—17 forint. Szent Jánoskenyér. Puglia új 9.50—10.50 frt, Mandula: Avola courris 89—96 forint, Molfetta 80.— frt, Catania 84 forint, Palma girgent 86 forint, Bari 75—78 forint, édes Pugliai 90—92 forint, dalmát új 78.50—80 frt, armelin 45 frt. Pignol 62 frt per láda. Mazsola szőlő: Vourla 36—38 forint, Yerli 36—39 frt, Caraburno 45.——56.— frt, Eleme 22, frt, vörös Samos 18 forint, fekete Thyra 16 frt, fekete Samos 22 forint. Szardella 68—70 forint, Ajóka 35—56 frt. Bors. Singapore fekete 50—56, forint Penang fekete 46.— forint, dettó fehér 76 frt. Gyömbér: bengali 28.50 forint. Szegfűszeg 40 frt. Fahéj 56.— forint, fahéj törmelék 23, babérlevél 10.— forint, per 100 kilogramm cif. Trieszt.

Konzervok. Mai hamburgi jelentések szerint az árak a következők: Ananász, szingaporei érkezett 350 láda, a hozatal némileg csökkent 100 darab 1/4 kilogrammos doboz 53 márká; dettó 100 darab 1 kilós doboz 45.50 márká; dettó Guadeloupe 100 darab 1 kilós doboz 94 márká; dettó Babama, láda a 24 doboz 158—160 márká; dettó Saint-Miguel érkezett 510 láda, aukcióra került 395 láda, 5 márká áreséssel, per 100 kg. 232 márká. Tengeri rák: 87 dobozos láda a 1/4 klg. 60 márká, dettó 48 dobozos láda a 1/2 klg. 52 márká; Lazacz 48 dobozos láda a 1/2 klg. 30 márká; dettó magas dobozban 28 márká. Mustár maillé 12 doboz a 1 klg. 9.50 márká; dettó 1/2 kilós doboz 6.50 márká; dettó diaphane 12 doboz a 1 klg. 6.75 márká; dettó 12 doboz a fél klg. 4.50 márká Szarvasgomba: Perigord, legjobb minőség, 10 darab 1/2 doboz 65 márká, dettó üveghen 60 márká; szárított per klg. 14 márká. Sajtok: Viktoria 20—

30 kilós darabokban per klg. 2.40 márká; Chester 7—30 kilós darabokban per klg. 2.30 márká; Stilton 4—6 kilós darabokban per klg. 3.80 márká; Roquefort 2 1/2 kilós darabban 2.30 márká. Neufchatel 37 darabos kosárban 4.75 márká. Eidam 2 kilós gömbben 1.50 márká; hollandi tejszin per 10 klg. 20 márká. Svájci per 10 klg. 18 márká; Parmesan per 10 klg. 18 márká. Sardines á l'huile 2300 ládával érkezett; árak változatlanok.

Cukor és kávé. Budapest, május 28. Cukor. Nagyban, ab Budapest vasut, fogyasztási adó nélkül. Finomítvány prima 37.25—37.50 forint, koczka 38.25—38.50 frt, Filé 36.25—36.50 frt, Kristály-cukor 35 forint, Candis fehér 46 forint, Candis sárga 41 forint, Szőlőcukor 25 forint. Kávé: A brazilai fajták az Észak-Amerika által eszközölt óriási vásárlások következtében Rióban és Santosban majdnem elfogytak s e miatt az árak 4—6 forinttal emelkedtek. Az új termésre való kilátások jók. Árak: Santos good average 46—47 forint, Santos superior 48—52 forint, Portorico 104—122 forint, Jáva sárga 90—124 forint, Menado 140—170 forint, Carracas 66—80 forint, Laguayra 88—96 forint, Jamaica 90—110 frt, Salvatore 75—85 frt, Lahat 100 frt, Mocca Hodeida 108—114 forint, Preanger 118 forint, Középamerikai 104 forint, Rio 50—58 forint, W. J. B. 100—140 forint, dettó gyöngy 128—145 forint, Viktoria 50—58 forint, Viktoria-gyöngy 68 forint, Santoogyöngy 72 forint, Bogota 72—75 forint, Lávgyöngy 86—92 forint, Guatemala 100—112 forint. Nagyban, ab Trieszt.

Szesz. A szeszüzletben e héten az üzletmenet főleg a helybeli piacon nem volt nagyon élénk és nagyobb kínálat folytán a szeszárak azonnali szállításra 25 krajczárral olcsóbban zárulnak. Egy vidéki finomító-gyár ab vasut Budapest 58.75, a helybeli gyárak 59.— forinton kínáltak nagyban finomított szeszt. — Élesztőszesz 58.75—59.— forintig. — Mezőgazdasági szeszgyárak által kontingens nyersszesz azonnali szállításra nem volt kínálva, ellenben 1898. októbertől 1899 évig terjedő szállításra volt kínálat, de a magas ár és vételkedv hiánya folytán csak néhány kötés létesült.

Galicziából kontingens nyersszeszt 18 forintig kínáltak 1899. évi január-májusi szállításra.

A kontingens nyersszesz ára Budapesten 20.50—20.75.

A kivitel e héten több télel finomított szeszt vásárolt.

Vidéki szeszgyárak közül: Baja, Kenyérmező, Arad, Temesvár 1/2—1/4 forinttal olcsóbban, a többiek változatlanul jegyeznek.

Budapesti zárlatárok e héten: Finomított szesz 59.—59.25 forint, élesztőszesz 58.75—59 forint, nyersszesz adózva 58.—58.25 forint, adózatlan 17.50—17.75 forint, denaturált szesz 22.50—23 frt. Az árak 10.000 literfokonkint, hordó nélkül, bérmentve Budapestre szállítva, készpénzfizetés mellett értendők. Bécs: Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 20.10—20.30 forin-

Élő kronologia.

— Csahov P. Antal orosz rajza —

Saramykin tanácsos ur vendégfogadó szobájában kellemes félhomály van. A nagy bronz lámpa a zöld ernyővel olyan zöldés világot vet a falakra, butorokra és arcokra, mint amilyenek szoktak lenni az ukrainai éjszakák. Néha felpislog a kandalóban a kialvó tűz s vörösén világítja meg az arcukat, de ez nem rontja el az uralkodó harmoniát. Az általános szín — mint a festők szokták mondani — uralkodónak marad.

A kandalló előtt egy karosszékben ül maga Saramykin és meglátzik rajta, hogy jó ebéd után van. Saramykin éteesebb ur, szürkűlő hivatalnoki szakállal, szelid kék szemekkel. Arczán jószág ömlik el, ajkai bus mosolyra illeszkedtek. Mellette ül egy számolyon Lopner vicze-kormányzó, egy körülbelül negyven éves ember. A zongora mellett Saramykin gyermekei: Nina, Miklós, Nádezsda és Iván jászösmötölnek. A Saramykin-kisasszony szobájából a nyitott ajtón át bátoritálan világosság árad be az elfogadó szobába.

Abban a szobában íróasztala mellett ül a Saramykin felesége, Pavlovna Anna, a helybeli nőegylet elnöke, élénk, pikáns hölgy; valamicskével tán idősebb, mint harmincz éves. Élénk fekete szeméit gyorsan jartatja orresipetőjén keresztül egy francia regény lapjain. A regény alatt a múlt évi egleti számadások gyűrött füzeté hever.

— Régebben sokkal szerencsésebb volt a mi városunk ebben a tekintetben — szól Saramykin a pislogó kandalló-tüztre hunyorítva.

— Nem mult el egy tél sem anélkül, hogy meg ne látogatott volna bennünket valamely „csillag”. Megfordultak itt nevezetes zeneszerek is, énekesnők is... most pedig... őrdög tudja mi az oka, nem jön ide egyéb, mint csepürágó és kintornás... Ugy élünk, mint valamely őserdőben... Igen... Hát arra emlékszik nagyságod, mikor az az olasz tragikus... hogy is hívták? ... olyan magas, barna... ah, nem jut eszembe... No, megvan! Luigi Ernesto de Rugerio... Roppant tehetséges ember volt... Csupa erő! Néha elég volt egy szava s az egész színház izgalomba jött. Az én Annácskám egészen el volt ragadtatva a nagy tehetségétől; ő járt közbe, hogy megkapja az olasz a színházat, sőt tiz előadást biztosított is neki. Mindezzért a híres tragikus a feleségemet a deklamálásban és a mimikában gyakorolta. Nagyszerű ember volt! Hogy ide jött, annak már... hogy ne hazudjam... vagy tizenkét éve... Nem... tévedek... kevesebb, vagy tiz éve... Annácska, hány éves a mi Ninánk?

— Most van a tizedikben! — kiáltott ki a szobájából Pavlovna Anna. — Miért kérdezted?

— Semmi különörsért, mamácska, csak úgy... Aztán megfordultak itt jó énekesek is... Emlékezik-e még a senore di grazia

Prilipsinre? Milyen nagyszerű ember volt az is! Milyen megjelenés! Szóke volt... de arca oly kifejezéssel teljes, modora egészen párisi... Hát a hangja, nagyságos uram! Csak egy hibája volt: némely hangot hasból énekelte, a re-t pedig fisztulálva, máskülönben remek volt. Azt mondja, hogy Tamberliquetől tanult. Én és Annuskám kijártuk neki a kasszinó-termet s ő ezért való hálából éjjel-nappal énekelgetett nálunk. Annuskát is tanította énekelni. Emlékszem, hogy egy nagybójtben jött meg, vagy... vagy tizenkét évvel ezelőtt. De nem... régebben... Ah, milyen rossz már az emlékezőtehetségem... Annácska, hány éves a mi kis Nadezsdánk?

— Tizenkettő.

— Tizenkettő... hát ha hozzáadunk még vagy tiz hónapot. Ugy van, ugy... tizenhárom. Régebben a társasélet is mozgalmasabb volt nálunk. Vegyük például a jótékonycélú estélyeket. Milyen sikerült estélyek voltak nálunk régebben! Mily nagyszerű volt az! Ének, zene, felolvasás! A háboru után, most is emlékszem, török foglyok voltak itt. Annácska estélyt rendezett a sebesültek javára. Ezerszáz rubel jött be. Emlékszem, hogy a török tisztok egészen oda voltak az Annácska énekétől és örökösen csókolgatták a kezét, felelte. Mert ha ázsiai nép is a török, de nem fukar az elismeréssel. Az estély annyira sikerült, hogy, tessék elhinni, még a naplómba is följegyeztetem. Történt pedig ez, amint emlékezem, ezernyolczszázhat-

tig kelt el. — Prága: Adózott triplószesz nagyban 56.75 frton, adózatlan szesz 20.50 frton jegyeztetett. — Arad: Finomított szesz nagyban 58.75 forintig kelt el. — Kenyermész: Finomított szesz nagyban 56.75 forintig kelt el, denaturált szesz 22. — forinton. — Lőszerszesz: Élesztőszesz szilárd 59.50 forintig lett zárulva. — Nagyvárad: Szesz változatlanul szilárdan jegyeztetik. — Trieste: Kiviteli szesz tartályokban szállítva román csehuru 11.—11.2:— forint, hektoliterje 90p.

Kötött, szövött, rövid és diszműru. P a m u t. Liverpool per prompt 3^{3/4}, október—december 3^{3/4}, Amerika 4^{1/2} drágább. Texasból jelentik, hogy hideg időjárás miatt lassabban fejlődnek az ültetvények. A nilusi alacsony vízállás miatt mesterségesen kellett a telepeket öntözni. Üzlet e czikkben kevés van s csak a bizonytalan helyzet tartja meg az árakat. Gyapott. E létén fejezték be Londonban a harmadik aukciót kevésbé jó eredménnyel. Az árverelt circa 160.000 bálból mintegy 50.000 maradt vissza, az eladottak is 50.000-ot vesztek az árakból. Az általános üzlet még mindig igen lassu. Főképen a drága liszt- és kenyérárak miatt a munkájukból élő fogyasztóknak nem igen jut más használati s még kevésbé divat-czikkre. A földművelőknek ez ideig csak jó kilátásaik vannak, pénzük azonban még nincsen. Csak egyes idényes czikkben van némi forgalom. P a m u t és l u c z e r n á k, nyári munkás és turista-ingek fogynak erősebben. Fájkezdőkben a raktárak már egészen elkeltek. P a m u t és s e l y e m i d i s z e k b e n sok új és olcsó mintát hoztak forgalomba. A téli szövet-árak eladása megkezdődött gyöngye eredménnyel. A rossz üzletmenet meglehetősen elkedvetleníti a kiskereskedőket a vételtől. Olcsó mosó csipkéket és himzett vászondiszeket jól keresnek. Szines kódiógombok és üveggombok szintén kelendők. A tavaly anyyira kelendő gummiczipók helyett az idén sok, jóval czélszerűbb bőrtalpu vászonzipó fogyott. Napernyők világos színekből és graciosz-ernyők jól fogytak. Kötött női harisnyákat fekete és élénk színekből, a szövött harisnyák rovására keresik. Pipák változatlan olcsó árakon, pipaszarak 5 százalékkal olcsóbban fogynak. Szaru-árak, főképen pipaszopókák, még mindig drágulnak. Szijestorok változatlan áron jól kerestettek. Piperezszappanban elég élénk az üzlet. Azt hisszük, hogy jó kilátásokkal lehetünk a jövő üzletre nézve. Hírel-üzletek lebonyolítása nehézkes s még mindig sok fizetésképtelenség és csőd fordul elő.

Gépolajok és kenőcsök. B u d a p e s t, május 28. Olivaolaj valódi pugliái 40 frt, gyári olivaolaj 40 forint, Bakuolaj valódi orosz 22 forint, Ragosinolaj 26 forint, transmissióolaj 28 forint, turbinaolaj 33 forint, vulkánolaj 22 forint. K e n ő o l a j o k: Cilinderolaj valódi amerikai 38.— forint, egyéb cilinderolaj 22—36 forint, con-

sistens gépkenőcs 30—35 forint, bányakocsikenőcs 16—18 forint, sodrony- és kenderkötélenőcs 24—26 forint, valvolinolaj elsőrendű 50—55 forint, fogaskerékkenőcs 20—24 frt, szij- vagy szerszámkenőcs 35—40 frt. G y a n t a á r a k: Serfőzdeszurok 15—17 frt, terpentínolaj fehér orosz 27 frt, amerikai 33 frt, osztrák 36 frt, gyanta 7—11 frt, gyantaolaj 18—20 frt. K á t r á n y t e r m é k e k: Carbolineum 12—13 frt, köszénkatránny 4—4.25 forint, fenyőkatránny 10—12 frt, Vaseline hőkenőcs 20—25 frt, szerszám- és fegyverkenőcs 30—35 frt. H a l z s i r: svéd 36 frt, grönlandi 35 frt, oroszlanzsir 12—13 frt. L e n o l a j: 26 frt, valódi hollandi 30 frt. L e n o l a j k e n c z e: leülepedett 22—30 frt, vaselenőcs 35—40 frt. F a g g y u: 38—40 frt. Tejszinszappan 22 frt. K o c s i k e n ő c s: tekeke vagy sárka 5.50—5.25 frt, fehér finom 6.50—7.— frt, monfalkonet 7.50 frt, kék finom 7 frt, uszó 7.50—9.— frt, fehér 7.50 frt, fiakkerkenőcs 9.75—10 frt, finom belga paraffin 7.30 frt. S c h e l l a c k: narancs 116 frt, fénarancs 88 frt, rubin 85 frt. S z a l m i á k: fehér angol 56 frt, jegecz 28 frt. N a f t a l i n: hordókban 14.50 frt. G l i c e r i n: 48—90 frt. B e n z i n: fehér 28 frt. K o l o f o n i u m: belföldi 6.75—7.25 frt, amerikai elsőrendű 6.50—11 frt. S z u r o k: bognárszurok 7.25—8 frt, fenyőszurok bőjor 12.25—12.75 frt, detto fehér 5.50—6.75 frt, vargaszurok 10.50—12 frt, mind per 100 kilogramm ab Bécs. G u m m i: arabiai 75—77 frt, detto kevért 39—42 frt, kereskolni 45—48 frt, Litti 34 frt per 10 kgr. ab Trieste. T á b l a o l a j o k: Hangulat folyton lanyha. Albániai tisztított 33—36.25 forint, olasz, finom és superfinom 57—68 forint, levantei 33—36 forint per 100 kilogramm vám és hordó nélkül ab Trieste.

Vas. A lefolyt hét piaci forgalma meglehetősen élénk volt; nagyobb kereslet mutatkozott különösen a hengerelt vasgerendák, rudvasak és a lemezek iránt, mely utóbbiak árában nagyobb emelkedés is mutatkozott. Vasgerendakötések nagyobbára vidéki építkezések részére, részint azonnali, részint határidő szállításra, meglehetősen szépen kötöttek. A nyersvas árak szállárdak; vasgyaraink inkább megrendelésekre, mint a piac részére dolgoznak. Budapesti helyi árak 100 kilogrammonként, készpénzfizetés mellett, két százalékos pénztárgépményvel: magyar nyersvas 4.45—4.65 frt. Bessemer nyersvas: 4.65—4.75 frt, witkowitzi nyersvas: 4.50—4.60 frt, fél-nyersvas: 4.20—4.30 frt, magyar rudvas: 10.20—10.50 frt, steier rudvas: 11.00—11.50 frt, hengerelt vasgerendák: 11.50—12.50 frt, vaslemez 12.60 frt, tartánylemez 12.80 frt, magyar kázánlemez 20.20—20.80 frt. Ocska-vasak: nehezebb vasdarabok: 3.80—3.40 frt, könnyebb vasdarabok: 2.90—3.00 frt, I-és rendű öntött vastörmelék: 3.70—3.80 frt, elégett öntött vastörmelék: 1.50—1.80 frt, 100 kilogrammonként, netto, készpénzfizetés ellenében.

MINDENFÉLE.

Házasság sorshuzás utján. Nagyon sokszor mondogatják, hogy a házasság nem egyéb szerencsésjátéknál. Nos, a vén leányoknak igazuk van, mert Oroszországban csakugyan van egy tartomány, ahol a házasságokat kisorsolás utján kötik meg. Smolenszkben és egész környékén minden negyedik év egy meghatározott napján tartják meg a sorshuzásokat, Minden sorsjegy 1 rubelbe kerül és ezen egy fiatal leánykát lehet nyerni. A szerencsés nyerő két lehetőség közt választhat: vagy elveszi a leányt feleségül és akkor megkapja a lánygyál járó 5000 rubel hozományt is; ha pedig a kisorsolt feleség-jelölt nem nyeri meg tetszését, úgy a nyertes sorsjegyet átadhatja egy barátjának. Ebben az esetben természetesen nem tarthat igényt az 5000 rubel hozományra sem, mert az tovább is a leány birtokában marad. De egy harmadik eshetőség is lehetséges, ami azonban már valamivel ritkább, a kisorsolt menyasszony vonakodik a nyerteshez feleségül menni. Ilyenkor az 5000 rubelt megosztják, úgy hogy az érdekelt felek mindegyike 2500 rubelt kap. Most, hogy nálunk a kis lottót eltörtölték, az osztálysorsjátékon pénz helyett talán leányokat kellene kisorsolni.

Állatok halhatatlansága. Ez a gondolat természetesen Amerika földjén és pedig az Egyesült-Államokban született. Néhány yankee biztosítási akarja az állatvilág számára a fizikai halhatatlanságot és olyan állatkeretek tervez, amelyekben veszendő félben levő állatfajokat fognak gondozni. A ritkaságok iránt élénk érzékek van az amerikaiaknak s így könnyen érthető, hogy épen azokat a fajokat és nemeket akarják kultiválni, amelyeket a nagy természet vagy a sok vadászat az állatvilágból kitörlni készült.

Állatok nyaralása. Dr. R u s s tanár, a híres ornithologus, előadásában gyakran emlegette, hogy a nők maguknak nagyon illendő nyári keresetet szerezhetnének idegen állatok eltartásával a nyári hónapokban. Mindenki, akinek macskája, kutyája, madara vagy egyéb kedvencz állatja van, hálálisan venné és nyugodva távoznék fűrdoi utjára, ha állatait hű és gondos ápolásban hagyhatná. Németországban már több özvegy urihölgy nyitott ilyen állat-penziót. Az illető állatot, vagy állatokat 1—1 kényelmes nagy tiszta ketrecben, madarakat kálitkájukba helyezik el napos helyeken a penzióban.

van . . . nem . . . hetvenhétben . . . Nem is! Ugyan mikor is voltak nálunk a törökök? Annácska, hány éves a mi Miklóskánk?

Hét éves vagyok, papa — szólt meg a kis Miklós, egy sötét-barna arczu, szén-felete szemű és haju fiucska.

— Hja, megöregedtünk s nincs meg már a régi energiánk, szólt meg sóhajtvá Lopnev, ez mindennek az oka, kedves uram! Uj kezdeményezők nincsenek, a régiak megöregedtek . . . Nincs már az a tűz bennünk. Mikor még én fiatalabb voltam, nem engedtem, hogy a közönség unatkozzék . . . Én voltam az ön feleségének, Pavlovna Annának a fősegédje. Hol jótékonycélu estélyt rendeztünk, hol tombolát, hol valamely identazott nevezetességet fogadtunk. Emlékszem, hogy egy télen annyit futottam, fáradtam, hogy belébetegedtem. Sohse fogom azt a telet elfelejteni. Jut-e még eszébe, milyen estélyt rendeztünk mi az ön Pavlovna Annájával a tűzkárosultak javára?

— Melyik esztendőben is volt az?

— Nem nagyon régen . . . hetvenkilencben . . . De mégsem . . . úgy tetszik, nyolcvanban. Mindjárt csak: hány éves az ön kis Ivánkája?

— Öt éves! — kiáltott ki a szobájából Pavlovna Anna.

— Nos, akkor ez hat évvel ezelőtt lehetett. Hjjaja, kedves barátom, azok szép idők voltak. Ma már egészen más! Nincs az a régi tűz.

Lopnev és Saramykin elgondolkoznak. A kialvó kandalló-tűz még egyszer felpislant, aztán végképen eltakarja azt a hamu.

A kellő időben.

— Nemirovics-Dáncsenko Vaszilij rajza. —

Ídeje is volt már, hogy véget vessenek az örökös martíromságoknak. Nem vehettek egymásnak szemére semmi hibát, de azért mégis érezték minden pillanatban, hogy nem illenek egymáshoz. Mert nagyobb különbség nem lehet két karakter között, mint a férj és nő között volt. A legcsekélyebb dolgoktól a legnagyobbakig mindenben ellentmondtak egymásnak. A férj a pompát, a vigságot, nagy világi elevenséget kedvelte, az asszony meg, mint egy csiga, alig mozdult ki háza belsejéből.

Utjában állottak egymásnak. Egész életük meg volt mérgezve. Örökös szemrehányások, gyanúsítások és féltékenységi jelenetek az egyik részről, tapintatlanságok és igaztalan támadások a másik részről. Aztán azok az örökös hazudozások . . . Ha későn jött haza a férj, tudta, hogy felesége nem alszik, hanem kísirt szemekkel, elcsigázva, holtrafáradva várakozik rá. Ha dolgozó-szobájában ült s hallotta, hogy felesége elment az ajtaja előtt, már az elég ok volt neki, hogy rátámadjon s a végén keserveset sóhajtott, hogy nincs nyugta egy pillanatra sem . . . Ez az érzés aztán annyira elkábitotta elméjét, megkeserítette a lelkét, hogy pokolba dobta megkezdett munkáját és elrohant hazulról . . .

Most azonban, hála Isten, mindennek vége . . . Ugy kellett történni, hogy elváljanak, akármí állná utját a válásnak. Nem is tudták megérteni, hogy hogyan jöhettek rá olyan hamar. Esztendőig tartott rabságuk és nem jutott eszükbe, hogy segíhetnének magukon s most egy pillanat alatt megjött a mentőszeme

— Igen, mondta a férj elnyomott izgatottsággal, el kell válnunk. Minek keserítsük meg egymás életét? Nem volt elég eddig is, amit szenvedtünk?

Az asszony nem szólt semmit, csak sirt. Mikor a férj többszöri meghajlás után kiment a házból, még akkor sem szólt az asszony semmit, csak sirt.

Csak nagy sokára tért magához.

— Tedd, amit jónak látsz, Isten nevében . . .

Légy boldog, ha tudsz boldog lenni . . . A férj kimenőben egy szőke fiucskaiba ütközik: a tulajdon gyermekébe. Ez a szőke csöppesség eltünteti szívéből azt a megkönnyebbülést, amelyet akkor érzett, mikor a szakítás megtörtént. A kicsike, aki semmit sem tudott a nagy szerencsétlenségről, mely szőke fejcséjkéjére nehezedett. Rábámult az apjára okos, kék szemével és várta, hogy mondjon neki valamit.

— Igen, ő jó anya lesz, gondolta a férj. A fizetésem felét neki adom, abból csak megélnék valahogy. Ez aztán visszaadta lelkének és szívének a szabadság érzését. Szabadság! szabadság! kiáltotta ujjongva és otthagya a szőke apróságot . . . Már most mihez fogjak? Eh, nem gondolkodom ezen olyan sokat! Bérelek két butorozott szobát, aztán rendben lesz minden. Ahogy visszapillantott ablakaira, látta a feleségét . . . nem, a volt feleségét. Ott állt a betett kettősablak mögött és bánatosan nézett a távozó férj után.

— Nézhetsz, kedvesem, nézhetsz . . . Holnap már más városrészben fogok lakni . . . Talán találkozunk még az életben, de csak mint idegenek . . . Tudom, hogy szenved most. Sajnálja,

A tulajdonos nevét a számmal együtt, melyet kis táblácskán az állat házikójára akasztanak, bejegyzik egy könyvbe. Így a tévedéseket kiküldik. A havi vagy heti eltartási ár az állatok élelmezésének adagaitól képest nagyobb vagy kisebb.

A szőkek alkonya. Egy angol fiziológus kiszámította, hogy az örök nőiességet nagy veszedelem fenyegeti. Angolországban, a szőke szépségek házában, 100 barna lány közül 79, 100 szőke közül ellenben csupán 55 megy férjhez. Dániában és Svédországban hasonló lehetnek a viszonyok, mert ott is apadóban van a szőke típus. Ez idő szerint Észak-Németországban legtöbb a szőkék száma. Ott is azonban azt tapasztalják, hogy a szőke gyermekek haja megbarnul, mire felnőnek. Szóval fogynak, fogynak, egyre fogynak a szőkék.

A madarak pusztulása és a divat. A madarak legnagyobb eliensége jelenleg a divat és különösen a kalap-divat. Szinte kihelhetetlen, mily óriási számú madarat használnak az egész világ divattermeiben: női kalapok díszítésére. Ha ez így tovább tart, már a közel jövőben teljesen kifognak pusztulni a legszebb tollazatu madarak. Az amerikai legutóbbi ornithologiai kongresszuson érdekes adatokat mutattak be erre vonatkozólag. Így Európa egymaga minden esztendőben nem kevesebb, mint 300 millió madarat importál más világrészekből és ezt a tömeges pusztitást csak azért vizik véghez, hogy divathölgyeink igényeit kielégítsék. Egy hírneves londoni cég egymaga 400.000 kolibrít, 6000 paradicsom-madarat és egy fél millió egyéb madárfajt importál. Egy chicagói cég minden évben 32.000 kolibrít, 30.000 vízimadarat és 300.000 egyéb madarat ad el. A legtekintélyesebb londoni kereskedés utóbbi évben négy hónap lefolyása alatt 800.000 különféle kitömött madarat kapott Nyugat-Indiából és Braziliából.

Amerikai újságírók. Körülbelül tíz éve annak, hogy a new-yorki „World“ föllendülésével az amerikai újságok két táborra oszlottak. Egy részük alapos és megbízható, másik részük ellenben csak a szenzációt keresi. Tíz éve van annak, hogy egy kaliforniai milliomos, valami *H e a r s t* megretette az addig igénytelen „The Journal“-t és értett ahhoz, hogy csakhamar népszerűvé tegye a lapot. Legsikeresebb eszköze a színes illusztrációk voltak, amelyek közül különösen feltűnt a „yellow kid“, egy sárgaingű utcagyerek karikatúrája. Eről neveztek el az újságokat „sárga újságoknak“, az

ezekbe dolgozó írókat pedig „sárga“ újságíróknak. A sárga hírlapok gyors népszerűsége okozta, a komoly és megbízható újságok, jóvedelmük nagy részét elvesztve, kénytelenek voltak előfizetési és hirdetési díjaikat leszállítani. Ennek pedig az volt a természetes következménye, hogy az amerikai újságírók fizetése is jelentékenyen megapadt. Manapság — így panaszkodnak odaát — nem is érdemes hírlapírónak lenni. Egy szegény szerkesztő fizetése 10—15 ezer dollár! A mi pénzünkön rongyos 24—37 ezer forint! (A magyar újságírók ez összegből még el is engednének valamit.) Amerikában nagy szerepet játszanak az újság-szindikátusok. Minden nagyobb újság egy ilyen szindikátustól nyeri hiteit, bár ezenkívül külön tudósítók is vannak a föld minden tájékán. Különösen mostanában, amikor a közönség gyors és pontos értesítést vár a háborúról. Ezek a saját, külön tudósítók rendszerint egészen fiatal emberek, akiknek fogalmuk sincs a harcászatról. De minthogy gyors és érdekes tudósítást beküldeni — muszáj, többnyire fantáziájuk segíti őket olyan hírekhez, amelyek később „minden alapot nélkülöznek“.

Karlsbadból.

— május 27.

Ne csodálkozzanak kérem, ha vízenyős lesz levelem, melyet innen írok, ahol a hidegvíz lefelé, a melegvíz befelé, mértékét nem ismerő szorgalommal, szakadatlanul ömlik.

Karlsbadról levelet írni s még azt is képzelni, hogy a helyről, melyet annyian ismernek, lehet írni valami újat, ehhez nagy vakmerőség kell.

Mindamellettt nekivágok, menten körülnézve az utczákon és a kutak körül hullámzó ember-tömegben.

A vendégek nagy többségét ma az észak-németek, különösen a burkusok teszik. Ha beszédüket nem hallanók is, elárulja a férfiakat egyenes, feszes, militáris maguktartása, a nőket északnémet toillettségük s az a jobb ügyre érdemes makacsságuk, amelylyel huzódoznak az egyszerű angol elegancziától ép úgy, mint a párisi, vagy bécsi jobb izlésnek minden befolyásától.

Mindamellettt, hogy állítólag, ma több itt a fürdővendég, mint tavaly ilyenkor volt, a karlsbadi Babel még nagyon hiányos. Az angolok, amerikaiak még nem hozták el sterlingjeiket és dollárjaikat, és Budapest meg Bécs is adós még barna és szőke

beautéi-val, amikkel az itteni idegen koszorút fel-díszíteni szokta.

Hazánkban a többek közt itt vannak: gróf Zichy Géza és János, özvegy Majláthné született Brandau, gróf W e n c k h e i m Henrik, S t e i g e r Gyula, báró K e m é n y Pál, F a n d a halászmester, P u c h e r építész és mások.

Érdekesnek tartom itt feljegyezni, hogy tavaly 2823 magyar családban volt itt, míg alsó-ausztriai 3186, cseh pedig 3080 kereste fel Karlsbadot. A legnagyobb számot akkor is a 3503 orosz s főként a 9000-re menő északnémet családok tették ki.

Az incognito itt időzők közül már elment a s z á s z k i r á l y n é, ellenben itt van még Yvette Guilbert, aki férje kíséretében — álnév alatt — rejtelmesen szürcsöli a meleg vizet.

Magában a városban, bár a „Franz Josef“-kut fölött épült egy új pavillon, az építési kedv kissé pang. Alig említhetek egyebet, mint a „Posthof“ tulajdonosának a Karlsbrücken túl elkészült szóp villáját, amelyben egyetlen leánya lakik férjével, az ismert Pupp egyik fiával; és az annak közelében felállított Miskewitz-mellszobrot, melyet a nagy költő emlékére az idejóró lengyelek állíttattak lengyel és latin felirással. Ha megemlétem még a tavaly elkészült orosz templomot, ezt csak azért teszem, mert ez egy apprehensióra adott okot. Az oroszok ugyanis a telket ajándékba kapták a várostól és ennek dacára a felszentelésre az előjáróságot meg nem hívták.

Ma már minden felekezetnek van itt temploma, 1885 óta a protetánsoknak is. Ezelőtt barnadfél évszázaddal 1624-ben, az addig egészen protestáns lakosságot erőszakkal katolizálták s a híthűeket kiűzván, a templomukat is elszedték tőlük. Csak a század közepétáján sikerült az ismét visszaszívárgott protestánsoknak templomot építeni.

Budapesten, ahol az ivóvíz kérdése oly régóta vajudik, nem érdektelen tudni azt is, hogy Karlsbad 12.000 lélekkel nagy ivóvíz vezetéke mellé, egy haszonvíz-vezetékét is állíttatott 600.000 forint költséggel néhány év előtt.

Orvos van itt százhusz. Megdöbbentő soknak tetszik, de egy kis statisztikai számításal meggyőződünk róla, hogy orvos és beteg közt az arány itt sokkal kedvezőbb, mint Budapesten, s ott az orvos megélhetése sokkal nehezebb, mint itt.

Érdekes a vendégbetegek évi szaporodását mutató táblázat, amelyből ide csak néhány számot akarok kiemelni. 1770-ben volt beteg család 322, 1820-ban 1641, 1870-ben (a háboru dacára) 9729, 1890-ben 25330, 1895-ben 31522 és 1897-ben 32860.

A népesség itt kizárólag német s így a nemzetiségi surlódások csak ritkán és ilyenkor is háttálatlanul jelentkeznek. A karlsbadiak egyébként al vannak keseredve a pilseniek ellen, mert ott a legtöbb vállalatnál egyenesen ki van írva, hogy német munkást nem alkalmaznak.

Nagyon mozog itt az antiszemitizmus. Engem úgy informáltak, hogy ebben a papoknak nincs részük, de igenis a szecziálista demagógok kortes-fogásainak. A szecziálizmus élén itt is egy páczizemében szűkölköző orvos, néhány korhely meseterember. Ezek közt egy bukott cipész — most természetesen lapszerkesztő — áll. Ezek a kolomposok csinálták a vidékbeli kilenczónapos strikeot is, amely a kerületi előjáróság erélyes föllépése folytán mult hétfőn véget ért. A strikeolók teljesen megvadulva, de tudva, hogy a csendőröknek nem szabad a löfegyvereket használniuk, leöntötték őket petróleummal és aztán égő papírszeleteket hánytak közájuk és nevezetes, hogy a nők bizonyultak a legfanatikusabbaknak!

Karlsbadban most két napi- és két hetilap jelenik meg. Zenében, mint mindig, most is bővelkedik Karlsbad. Naponta öt-hat hangverseny is van, ingyen is, belépti díj mellett is. Most itt vendég-szerepel a híres nürnbergi férdfal-négyes. A post-hofi millennáris képkiállításban feltűnt nekem a Pállic Béla „Quartett“-je és Mészölynek egy festménye.

A színházban R a u l német társasága játszik, amely a tellet Pozsonyban tölti. —6.

hogy így történt a dolog. Mennyire szerettem őt egykor! Hogy lángba borult a szivem, ha csak láthattam; hogy elmerültem szeméinek nézésébe... Milyen végtelenül boldog voltam, mikor hallhattam hangját! És aztán — mennyire csalódtam benne! Ej, felejtsük el az egészet! Fantom volt csak... eltűnt... sirba tettük.

Sietve rohant ki a kapun s befordult a legközelebbi saroknál. Egy helyen önkéntelenül megállott.

— Micsoda tömeg az, amely ott azt a teret ellepi? Lárma... egyes hangok... gyermeksírás, keserves gyermeksírás... Egy hatalmas termetű rendőr befurakodik a tömegbe, a volt férj után... — Mi történt itt? — kérdezte egy ott álló gálótól.

— Ilyen huncuztság! Nézze meg az ember! Alig nőtt ki a földből s már is lop!

— Ki az? Hol van?

— Egy kis lány... de milyen csöppség! És olyan ügyesen dugta be a kezét annak az urnak a zsebébe!

— Eresszenek el, eresszenek el, siránkozott a kis tolvaj, többet nem teszem...

— Hogy hívnak? — kérdi szigorúan a férj.

— Genja*, felelt a lányka szepegeve.

— Az én gyermekemet is Eugennek hívják, gondolta.

— Genja, kérem, uram...

— Igen, szólt egy jól öltözött ur, ha ilyenkor elnézik, hogy gonoszoktok, mi lesz belőletek ezután? Vigye el, rendőr!

— Van-e apád? kérdezte egy másik ur.

* Genja, Eugenia diminutivuma.

— Nincs nekem, uram...

— Meghalt?

— Nem tudom... Már több év előtt hagyta el anyámat és engem... Egyideig segített bennünket, aztán elfelejtkezett rólunk... Anyámnak két hét óta nincs munkája... beteg... nincs betevő falatunk...

— Jól van jól, szólt a rendőr, csak gyere...

— De uram, bocsásson meg... és aggodalmasan nézett a körülötte állókra.

— Majd a fölsőbbség megmondja, hogy kapsz-e bocsánatot... szólt a jól öltözött ur, a zsebtolvajlasi kísérlet „áldozata“, aztán kivette a névjegyrét és odanyujtotta a rendőrnek.

— Itt van a czimem, fogja.

A megszabadult férj szinte megkövülten állt ott... Fülebe csengtek a kis leány szavai:

— Több év előtt elhagyta anyámat és engem... Egyideig segített bennünket, aztán elfelejtkezett rólunk... azt is Genjának hívják, mint az ő gyermekét...

Egyszerre úgy érezte, mintha láng- borulna a feje.

— Milyen hitvány ember vagyok én!

Gyorsan otthagya a tömeget és nagy lépésekkel iramodott a háza felé. Itt van, ez az én házam, ott a lakás, ott szenved egy asszony és egy szőke anyalka... Idegesen csöngtetett az ajtón. A szobaleányt, aki kinyitotta, majd hogy föl nem lökte. Berontott a szalomba, ahol a felesége egy karosszékben ült és sirt. Odaborult eléje és bűnbánó hangon mondá:

— Sasz, édes feleségem, bocsásson meg!

A MILLIOMOS.

Angol regény. (32)

Irtta: CROKER M. B.

Egészen véve a hallatlan balesetet meg lehetesen humorosan fogta fel a társaság. Szaraz kenyeret ettek salátával, vagy anélkül, a férfiak a cigarettában kerestek és találtak vigasztalást. Ha legalább tea volna kéznél? De haj, a tea a pezsgő gyalázatos példáját követte. Természetesen, ez a reggeli nem tartott sokáig és most már az volt a kérdés, mivel töltsek el az időt?

Ekkor Paske Lalla lépett fel mint mentő-angyal. Anélkül, hogy szóval, vagy tekintettel felszólítást várt volna, lassan előrejött, festői helyzetben leült egy mohos kőre. egyik lovagját elküldötte a banjoért, elkezdette azt pengetni; nemsokára maga köré gyűjtötte a társaságot és akkor jókedvűen elénekelt egyik négerdalt, melyet a férfiak kórusban kísértek.

Langrishe Ida és Brande anyó egyidőben jelent meg a színhelyen. A csinos énekesnő, aki a családi ösztönrel megérezte, hogyan kell hatást elérni, mindenkinek tetszett. Kecces alakja pompásan kiemelkedett a zöld háttérből. Az egyik kis, kedves picziny cipőbe bujtatott láb látszólag véletlenül lecsúsgott az improvizált és a bambulokkal körülvett trónusról. Lalla egyszerre csak sir Glosternek nyújtotta oda a banjót.

— Ki akarja, hogy a kezéből jósoljak neki? De kérem, ne jöjjenek ide mindnyájan egyszerre!

— Lalla pompás! — sugta Langrishe Ida versenytársnőjének. A jóslást alaposan tanulmányozta és nagy sikereket aratott vele.

A megszólított nagyon hitetlenül nézett; de Lalla, akit már egész sereg kinyújtott kéz vett körül, nagy gyakorlottsággal jóslott és nagy örömet talált abban, hogy mosolyogva olyan dolgokat jósoljon klienseinek, amelyeket ezek éppen nem szívesen hallottak. Mindenesetre élies megfigyelő volt és most jellemtanulmányait annál jobban érvényesíthette, mert az időből nem futotta, hogy mindenki kívánságának eleget tegyen és azért ő maga választotta ki azokat, akiknek jósolni akart. Brande asszony például a kiválasztottak közé tartozott és Lalla összeráncolt homlokkal hajolt a keze fölé.

— Ez életnek javaiból önre nem remélt rész jutott, kezdete olyan hangosan, hogy a körülállók minden hangot meghallottak. Önnek ezentul is jó dolga lesz, de azok a remények, amelyek most töltik el, nem fognak teljesülni. Idők multával megfordul életének sorja. Önt ugyanis agylágyulás fenyegeti: ön gyógyíthatatlan butaságba fog esni és . . .

— Köszönöm, egyelőre elég lesz a jóslásból, kiáltotta Brande anyó és kővér kezét haragosan kirántotta a fiatal leány kezéből, azután a háttérbe vonult.

De sem Brande Sarabella borzasztó sorsa, sem az öreg hölgy haragja nem tartotta vissza a többiekét attól, hogy Lalla elé ne járuljanak. Ryder kisasszony, egy csinos fiatal leány, szőke hajjal és kifejezetten kék szemmel, volt a legközelebbi áldozat.

— Hm! kezdte Lalla, miközben vizsgálta tekintette a rózsás kezét. Hm! Az ön feje teljesen a szive hatalmában van; de itt, jaj, itt a szívvonalban ijesztő kereszt van! Ez felbomlott eljegyzést jelent. Nem, folytatta a jósnő, miközben kissé oldalra fordította a kezét, nem, házasságot nem találok a kezében, de sok bajt és gondot. Mindazonáltal egészében nagy kort fog elérni.

A fiatal leány láthatóan lehangoltan vonult vissza és a következő, akit Paske Lalla kívánságára előre toltak, Jervis Mark volt, aki kezét csak ellenkezve és azért tartotta oda, mert nem akarta a játékot elrontani. Lalla teljes szívvél gyűlölte Jervis Markot és annak tartózkodó modorát. Természetesen csak szegény, másoktól függő rokon volt, aki ugyan nem sokat ért, de Gordon Honornak volt a barátja és így Lalla nem foszthatta meg magát attól az élvezettől, hogy kigunyolja őt.

— Jaj, milyen kéz! kiáltotta gunyosan nevetve. Meglehetős fajvonal, jól tud hallgatni, különösen a saját ügyei felől, amelyekre nem tartja szükségesnek a teljes igazság bevallását.

A vágás mindenesetre talált, mert Jervis Mark Shirani fel lakosságának szemeláttára elpirult.

— Igen, folytatta Lalla, önnek tiszta feje van, nagy önuralma, szereti a titkolózást és kiváló összeesküvő válnék önből. A szívvonal egészen hiányzik, a sorsvonal nagyon különös, szinte azt jósolhatnám, hogy magányban vagy éppen börtönben fog élni. Vagyoni viszonyai hirtelen változnak, ami mindenféle kellemetlen zavart okoz, sőt itt van az a jel is, amely erőszakos halált, vagy más halálának előidézését jelenti. A többi vonal sokkal zavarosabb, semhogy jelenetüket megjajthetném.

— Oh, köszönöm, hogy ilyen kiméretlenül bának velem! — mondotta Mark nevetve. — Meg vagyok győződve, hogy az akasztófát meg a kerékbetörést is ott látja a kezemen és ezt csak kiméretből hallgatja el.

Lalla megvetően nézte végig. Mark ki-nevette őt. Hogyan merde azt tenni!

— Sir Gloster, most önön a sor! mondá és magához intette őt.

A báró nagy, puha, fehér kezét odanyujtotta.

— Hiszen ez rosszabb, mint a kivallatás, mondotta. Nagyon kérem, Paske kisasszony, ha rossz dolgokat talál a kezemben, azokat egészen titokban sugja meg nekem.

— Ez már kéz! kiáltotta Lalla és körös-körül megnézte az eléje nyújtott kezét, mintha csodálkoznék, hogy az nem láb. Pompás fejvonal, kitűnő ész! Azt tehet, amit akar, mert önnek minden sikerül. Ehhez még erős akarat, bámulatos sorsvonal, szóval: mindenből a legjobb. Szép felesége lesz, akit Indiában ismer meg, vagy talán már meg is ismerte. Tíz éves koráig több izben beteg volt.

— Igy van. Himlője volt és fogakat kapott. Ezt én is megmondhattam volna; gunyolódott a háttérben Brande anyó.

— Igazán, olyan pompás keze van, hogy gipszbe szeretném önteni, folytatta Lalla.

— Legszívesebben az eredetit tartaná meg, sugta Sladen ezredes a szomszédjának. — Most ön következik, Waring kapitány, mondotta a jósnő barátságos hangon.

Waring mosolyogva és mulatásra készen előre lépett.

— Nagyon szép kéz, pompás sorsvonal! nagy gazdagság, nagyon érzékeny a női szépségek iránt, de csak évek múlva fog megnősülni.

— Ezzel végzett is Waring kapitánnyal.

— Most önön van a sor Gordon kisasszony, kérem, jöjjön ide! mondotta Lalla parancsoló hangon.

— Köszönöm, én nem veszek részt ebben a tréfában, felelte Honor meglehetősen feszesen.

— Hogyan, sugta neki Mark, nem akarja magát megöletni, hogy örömet szerezzon az embereknek?

— Ostobaság! mondotta Lalla. Hiszen még a nénje sem huzódzott és én tudni szeretném, milyen keze van. Azt hiszem, művész kéz lesz.

— Meglehetősen csinos kis boszorkány, sugta Jervis. Menjen bele a tréfába!

— Oh, Gordon kisasszony, az ön sorsáról is szeretnék valamit tudni! kiáltották minden oldalról és hármennyre ellenkezett is Honor, a keze nemsokára ott volt Paske Lalla kezében.

— Hm! Igen, tényleg művészkéz, de nem vidám ember keze. Kis bizalmatlanság, nem sok szív, de sok nagyravágyás. Itt valami fenyegetőt látok, ami himlőt vagy más balesetet jelent. Csak negyven éves korában megy férjhez és házassága sem lesz boldog. Nem fog a férjével összeférni, de nagyon öreg lesz és hirtelen fog meghalni.

— Szeretném, ha volna valaki, aki Paske kisasszonynak megjósolná jövő sorsát! kiáltotta Waring szokatlan élénkséggel. Talán megkíséreljem én? tette hozzá, de már meg is ragadta a kezét. Nagy életöröm, despota hajlamok, erős tetszeni vágyás, a szívvonal semmi, oh . . . oh . . .

— Bolondság! mondotta Lalla, aki hevesen kiragadta a kezét. Itt jön Ivy hadnagy, aki sokkal okosabb dolgot tesz, tudniillik rövid és eddig még ismeretlen utat, mely Shiraniba vezet.

Bizony, ez új és kívánatos dolog volt; mert mindenki lehetőleg gyorsan akart hazá érni. Az éhség közös, de igazi emberi érzés és nemsokára az egész társaság felkészülődött és követte Lallát és Ivyt, akik a menet élén haladtak. Néhány összegyűrt újság és egy csomó cigarettavég volt minden, ami megmaradt a kirándulásból, melyet Shiraniban ezután csak a „nagy éhségpiknik“ néven emlegettek.

XXII.

Gordon Honor és sir Gloster előre küldték lovaikat és a felfelé vezető uton inkább gyalog mentek. Sir Gloster ideges lovas volt és minden körülmény között jobb szerette a gyaloglást. Csak az volt a különös, hogy ő, aki hegynek menet a reábizott hölgygel mindig Honor és kísérfje közelében maradt, most barátságtalanul elijesztett mindenkit, aki hozzája vagy kísérfjéhez közeledni akart.

— Paske kisasszony igen kedves jósnő volt, mondotta. De nem ijesztette meg őnt azzal, amit a jövőjére mondott?

— Egy cseppet sem! felelte megvetően Honor és lábával félre rugott egy kavicsot.

— A fiatal Jerviszel nagyon kiméretlen volt. Milyen borzasztó sorsot jövendölt annak a szegény éhenkórászoknak.

— Bizonyára nagyon kívánja neki mindazt, amit mondott, mert nem szenvedheti.

— És milyen gondolat volt az, hogy ön csak negyven éves korában megy férjhez? Mintha bizony, ha akarna, német mehetne már holnap is férjhez.

Honor kellemetlenül kezdte magát érezni és szerette volna, ha még valaki odajön.

— Ön tudja, hogy csak akarnia kell! folytatta sir Gloster, miközben megragadta Honor kezét. Például hozzám jöhetne nőül!

Paske Lalla azt mondotta neki, hogy minden vállalkozása sikerül és mindjárt megpróbálni akarta, igazat mondott-e.

— Oh, sir Gloster! kiáltotta a fiatal leány, aki hasztalan iparkodott a kezét kiszabadítani.

— Nem akarja kedves kis kezét örökre nálam hagyni? Kiért a báró. Szeretem, amióta először láttam. Ön szép, ért a zenéhez, mindig tudni fogja, mi illik és anyámnak nagyon fog tetszeni. Mit gondol, nem tudna-e engem kissé megszeretni?

Oh, sir Gloster! ismételte, miközben megállott, fülge elpirult és félve tekintett reá. Én szeretem őnt, de nem úgy, ahogyan ön kívánja.

— Talán elsiettem a dolgot — hiszen egy-két hétig várhatnak. Beszélhetek a néniével?

— Nem, nem! kiáltotta Honor aggódva. Ez nem változtatna a dolgon. Nagyon, nagyon sajnálom — de én sohasem tudnám úgy szeretni, amint ön kíváná.

Sladen Milly és Jervis Mark, akik a pár után lovagoltak, éppen ebben a pillanatban kissé közelebb értek és egészen tisztán hallották, amikor a báró azt mondotta: Talán elsiettem a dolgot — hiszen egy-két hétig várhatnak. Beszélhetek a néniével?

Sladen asszony és kísérfje meglepetve néztek össze. Kis vartatva megszólalt Mark: Nem tehetjük magunkat süketeknek. Olyan valamit hallottunk, ami nem nekünk volt szánva és ezt nagyon sajnálom.

— Én is, de csak egy tekintetben, más tekintetben örülök neki.

— Kétségbe vonom, vajjon Brande asszony is örülne-e neki, felelte Mark jelentőségteljes mosollyal.

— Mi természetesen mélyen hallgatunk a dologról.

— Természetesen! Különben, tette hozzá nevetve, úgy látszik, az ilyen kérdéseket inkább levélben kell megtenni.

— Ön tehát tollhoz nyúlna? kérdezte Sladen asszony incselkedve.

— Ezt még nem tudom, de a mai tapasztalat után mindenesetre óvakodni fogok attól, hogy sorsomat akkor vigyem dűlőre, amikor valami nagy piknikről térek haza. Ezeknek ugyancsak csunya útjuk lesz.

SZINHÁZAK.

Budapest, vasárnap, 1898. május 29-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

A nemzeti színház nyugdíjintézete javára.
II. normanapi bédietárlás.

Pry Pál.

Vígjáték 5 felvonásban. — Irta: Poole. — Ford. Csiky Gergely.

Személyek:

Hardy ezredes	Ujházi
Hardy Frank	Császár
Witherton	Gabányi
Willis	Iványi
Stanley	Mészáros
Harry	Horváth
Pry Pál	Vizvári
Grasp	Egessy
Doubledot	Latabár
Simon	Korostomi
Elz	Lapsti J.
Marianna	Kovács I.
Subolone	Lendvayné
Phébe	Palóczy P.
Inas	Csabi

Kezdete 7 1/2 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Berletésülhet 5. sz. sz.

A M. K. Operaház és a Nemzeti színház nyugdíjintézete javára.

Hunyadi László.

Nagy opera 4 szakaszban. Zenéjét szerzeszte: Erkel F. Szövegét írta: Egessy B.

Személyek:

V. László	Kiss
Czillei Ulrik	Szendrei
Hunyadi László	Aranffy
Hunyadi Mátyás	Kauzer M.
Gara, nábor	Nev D.
Mária, leánya	Abrányiné
Erzsébet	F. Póczy L.
Egy bolgy	Berte M.
Egy nemes	Kárpát

Kezdete 7 és fél órakor

NÉPSZINHÁZ.

Délután fél 8 órakor mérsékelt helyárak mellett

Blaža Lujza asszony mint vendég.

Apiros bugyelláris

Eredeti népszínházi dalokkal 3 felvonásban. Irta: Csepreghy F.

Személyek:

Török Mihály, bíró	Szurdahelyi
Zsófi, felesége	Bjaha Lujza
Jufis asszony	Izsoné
Menczi, huga	Gácsi M.
A huszárkapitány	Tollagi
Csillag huszárobr.	Kiss M.
Peták	Szabó A.
Boros	Merton
Pannás, jegyző	Lubinsky
Hájas, ispán	Horváth V.
Kusza Gyurka	Vidor
Misi, gyalogsztás	Ujvári

Este 7 és fél órakor rendes helyárak mellett.

Jáfet 12 felesége.

Énekes bohózat 3 felvonásban. Írták: Antony Mars és Maurice Desvallieres. Fordította: Makai Emil. Zenéjét szerzeszte: Viktor Roger.

Személyek:

Paterzon Jáfet	Szirmai
Debora	M. Csafai
Arabella	Z. Bárdy
Klári	Palóczy B.
Beatrice	S. Harmat
Rebeka	Bárfai M.
Zinna	Horváth
Mary	Emeriozy
Elz Nr. 1.	Budaí I.
Elz Nr. 2.	Koltai
Betty	Horváth
Dorotya	Böszö
Adelina	Ta Nam I.
Batireau	Solyomosi
Cassoulet	Kassai
Des Toupettes	Tollagi
John Smith	Lubinsky
Briqueit	Nemet h
Ernest randór	Ujvári

VÉROSLIGETI SZINKÖR

igazgató Föld Zalmond.

Délután 3 órakor félhelyárakkal

A londoni koldusok.

Szenzációs dráma 5 felvonásban. Írták: Dimaux és Lemoin. Francziából ford. Egessy B.

Este 7 és fél órakor rendes helyárak mellett.

A hipnotizált anyós.

(Les erreurs du mariage.) Bohózat 3 felvonásban. Irta: Alexandre Bisson. Fordította: Kovácsy Albert.

Színházi műsorok a 22. oldalon.

VIGSZINHÁZ.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárak alatt
A Vígsház színházának az első nyilvános előadásait:

Az egyetlen leány.

Vígjáték 1 felvonásban. Irta: Graf Fredro Sándor. Fordította: Kalmár J. S.

Mézes hetek után.

Vígjáték 1 felvonásban. Irta: Gyulai Farkas.

Süketnek kell lenni.

Vígjáték 1 felvonásban Earlsh után fordította: Császár Miklós.

Este 7 1/2 órakor rendes helyárak mellett.

704. szám. 704. szám.

Mozgó fényképek.

Bohózat 3 felvonásban. Írták: Blumenthal Oszkár és Escobourg Gasztár. Magyarosított: Heitai Jenő.

Személyek:

Kapor Kálmán	Tapolczai
Marcika	Delli E.
Göncz Bilit	Balassa
Roza	Ro-tagni
Kázar Vilma	Kalmár P.
Kázar Tibias	Gál
Menszky Boris	Góth
Ladányi Alajos	Szerény
Gombos	Szöke
Julia	Munkácsy M.

MAGYAR SZINHÁZ.

Délután fél 3 órakor félhelyárakkal:

A gésák

vagy Egy japán tehetség története.

Énekesjáték 3 felv. Irta Owen Hall. Ford. Fái J. B. és Makai E.

Zenéjét szerzeszte: Sánczy J.

Személyek:

Reginált	Kemény
Bronville	Iványi
Cunningham	Odry Z.
Grimston	Pakszthy
Stanley	Serfegy
Derweny	Szilárdi E.
Boltos	Nadasdy M.
Vun-Csi	Sziklai
Imári mári	Boros
Mimóza	Csik I.
Aranyvirág	Virág G.
Binbó	Szalai
Aranyháza	Hében
Dolyácska	Szegedi
Lady Wynne	Szilasy
Mary Worthington	Varga
Edith Grant	Aranosy
Molly Seamore	Somló
Kate Paulton	Menszáros
Katma	Kalmár
Tekmáni, randór	Mátrai
Námi, japán leány	Fehér K.
Egy kuli	Török

Este fél 8 órakor rendes helyárakkal:

Északsarkkutatók.

Eredeti fővárosi énekes bohózat 4 felvonásban. Irta Földi Mátyás. Zenéjét szerzeszte: Barna Izso.

Személyek:

Vékony Mátyás	Boros E.
Vékony Éva	Erdél B.
Miczi, leányuk	Somló E.
Hunyadi Péter	Ferenecz K.
Kinési Pál	Kardos A.
Pezsgő Lóri	Bilkei Irén
Pinus Ferike	Iványi A.
Petőfi-Spiczer Mór	Sziklai
Hetyke Adalár	Füredi
Vastag Mihály	Tóth Lajos
Dajka	Serfegy Ida
Baka	Jegassy

BUDAI SZINKÖR.

Bukow, a székelek hóherja,

vagy a madéfalvai veszedelem.

Eredeti történeti színmű kar- és magánénekekkel, táncokkal 3 felvonásban.

Kezdete 7 és fél órakor.

KISFALUDY-SZINHÁZ

igazgató: Fejér Dezso.

Csikós.

Népszínházi 3 szakaszban.

Kezdete 7 órakor.

Ős-Budavára

Pünkösöd vasárnapján és pünkösöd hétfőjén

Népvénepély Confettidobálással

nyitva d. u. 1 óráig reggeli 4 óráig.

Három varieté-előadás

a Corvin-terem épült nagy nyílt színpadon, külön-külön műsorral, d. u. 1 óra órákor, esti 8 órákor és 10 órákor.

Közreműködők: Nowsky Roussoline, orosz énekes- és táncársulata. La Roland szerpentin és tisztánzósnő. Les vrais mystrels francia utcai énekesek, Marcelo és Millay nyújtóművészek és birok-verseny-parodisták, Összhang-csoport néma-játéka, Do-Mil-Sol-Do zenebohózatok. Mandov és Aisha jongleurok.

Campbell amerikai duettisták. Springer és Günger kuplek és duett. Magyar énekes- és tánczár kuplek és tánczár stb. stb. Fedeti nézőtér, 44 páholy, 700 zárt-székek, 10,000 állóhely. Az előadások kedvezőtlen időjárás esetén is megtartának. Az előadások a Corvintér bármely pontjáról egyaránt jól láthatók. A m. kir. I. sz. honvéd-gyalogezred zenekarának hangversenye. A 69. sz. gyalogezred zenekarának hangversenye. A házi zenekarok hangversenye. Czigányzene. Gaetano Colucci énekes és tarantella társulata. Gyermekek-szórakoztatások, Panny-körantók, Babszínház, Paprika-Jancsi, Bűvész-mutatványok, Kozmograph, Köntgen-mutatványok, Panorama, Automata-kiállítás stb. Fedeti helyiség 10,000 ember részére.

Belépő-díj 30 kr. Gyermekekjegy 10 kr. Mérsékelt árú napijegyek az összes dobánytőzsdeárban.

ÁLLATKERT.

Ma és mindennap 4. és 6 órakor délután

nagyszerű mutatvány

a központi ketrecben, pompásan időmolt

négy himoroszlánnal

Belépő-díj mint rendesen 30 kr.

Szt.-Lukácsfürdő.

Étterem, kávéház és amerikai bar.

Helyiségeiben egész nap

katonazene.

Székes teríték szerint. Pontos kiszolgálás.

Mérsékelt árak.

Tisztelettel Fodor L. József.

Fehér ló szálloda

étterme

VIII. ker., Kerepesi-ut 15. sz.

Magyar, francia konyha. Jó valódi borok, gyors kiszolgálás, mérsékelt árak.

Esténként kifünő cigányzene hangversenyez.

FARKAS JÁNOS,

vendéglő-tulajdonos.

VICTORIA kézi himzőgép.

Cs. és kir. szab.

Egyszerű gépessé a magas himzések és Szirmia im. munkák előállítására: solem és pamutú himz: 12 órai gyakorlat után bárki is dolgozhat vele. Könnyű kezeléssel és gyors működéssel minden munkakezelésnél nélkülözhetetlen. A gép ára 3 fűvel és használati utasítással 4 fűt.

Cs. és kir. szab. Victoria kézi himzőgép-gyár

Budapest, VII. ker., Garay-tér 19. sz.

CHICAGO-kerékpár

raktára csakis

BUDAPESTEN,

VII. kerület,

Erzsébet-körút 19. sz.

Perl és Löwinger.

Bészletfizetésre is kapható.

Képes árjegyzék 10 kr. postabélyeg beküldésére ellenében küldetik.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly

BÉCS, III., Hauptstrasse 120.

(szájt háiban.)

Az aranyéremmel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalnak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszinten gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója.

E homlokzat-festékek, melyek mézben feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 4 különböző nuntában kilóként 16 krtól többlet szállítatnak és ami a festék szürtisztaságát illeti, azonos az olajfestékkel.

Mintakártya, ugyszinten használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Elsőrangú kénese hévvízi gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb lezopfürdővel, pompás ásványvíz uszodákkal, kő-és kád-fürdővel, 200 kénevimes lakosbával, legszolidabb kezeles. Prospektus kívánatra ingyen es bérmentve.

CsászárFürdő

BUDAPESTEN.

Parfumerie Royal

Budapest, Erzsébet-körút 54.

Az előkelő világ legkedveltebb illatszerei.

Kézápolás (manicure) és amerikai arczfürdők

Nyitva: naponta 8-8 óráig.

szár- és ünneppanapon zárva.

Az Esketési Ügyvivőség

beszerzi az esküvőhöz szükséges összes okmányokat és elvégzi az összes utakat.

Hivatala: Budapest, VII., Erzsébet-körút 7.

Vidékre levélben. Vidékre levélben.

Tavaszi kalapok

legnagyobb választékban, mérsékelt árakon.

A. Legrand

IV. ker., Váci-utca 25. szám, 1. emelet.

Még csak rövid ideig!

A még raktáromon lévő arany, ezüst- és ékszer-áruk minden elfogadható áron eladtnak, ezért ne mulassza el senki ezen ritka alkalmat felhasználni.

LÁNG JÓZSEF

VIII. Kerepesi-ut 8.

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy

a párisi dr. Boiton Iujektio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legidősebb és leghanyagoltabb bajokat is, — főléleges tehát Santal-olaj avagy Copaiva-bálsammal kísérletozni, mert ezek csak a gyomrot rontják, de a bajt nem gyógyítják meg.

Főraktár: Zoltán Béla gyógyszerárban Budapest

V., Széchenyi-tér és Nagyköröna-utoza sarkán, hol Evgenként 1 fűtért kapható.

A legjobb zongorák

Steinway és Sous

BLÜTHNER GYULA

Kir. udv. pianogyárosok egyetűsi képviselősege

KOHN ALBERT-nál

BUDAPEST, Klyó-utca 8.

Ezenkívül igen dús választékban kaphatók új és átjárású zongorák és harmoniumok.

Legelősebb kölcsöndíjak.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, hétfő, 1898. május 30-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi bérlet 121. Havi bérlet 25.

Bohème-világ.

Dráma 5 felvonásban. Írták: Barbère és Mauger. Fordította Szomori Emil.

Személyek:

- Durandia, Aménar, Marcel, Schamaud, Colline, Beovit, Baptiste, De Rourves, Mimi, Musette

Kezdet 7 1/2 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Bérlétszűnet 8. szam.

A M. K. Operaház és a Nemzeti színház nyugdíjintézete javára.

S h e.

Fantasztikus ballet két részben 11 képben. Kémény Jenőtől és Beer Józseftől. Zenéjét Mader Raoul szerezte.

Személyek:

- Kalykates, Aménar, Isis, Főpár, Maa-Kan-Ra, Ayasha, Libella

Kezdet 7 és fél órakor

NÉPSZÍNHÁZ.

Délután fél 3 órakor mérsékelt.

Orpheus a pokolban.

Operette 4 felvonásban. Írta Hector Crémieux. Fordította Eva Lajos. Zenéjét szerezte Jacques Offenbach.

Személyek:

- Jupiter, Diana, Venus, Minerva, Flora, Amor, Aristeus, Pluto, Orpheus, Eriadke, A közvetemény, Stix Jankó

Este 7 és fél órakor rendezes hely.

Blaha Lujza asszony mint vendég.

A falu rossza.

Eredeti népszimnű dalokkal 3 felvonásban. Írta Tóth Edé. Zenéjét szerezte Eckel Gyula.

Személyek:

- Feledi Gáspár, Lajos, Boriska, Bátki Teresi, Góndör S., Fiuma Házi, Kónya kántortanító, Gombos Pista, Gombosné, Cserebogár Józsa, Czene cigány, Adus

VÁROSLIGETI SZÍNHÁZ

Igazgató Feld Zeigmond.

Délután 3 órakor félhelyárral

Az eleven ördög.

Víg operette 3 felvonásban. Átdolgozta Deréki Antal. Zenéjét szerezte Konti József.

Este 7 és fél órakor rendezes hely.

Este 7 és fél órakor rendezes hely.

A hipnotizált anyós.

(Les erreurs du mariage.) Bohózat 3 felvonásban. Írta: Alexandre Bisson. Fordította: Károly Albert.

VIGSZÍNHÁZ.

705. SZÁM. 705. SZÁM.

Mozgó fényképek.

Bohózat 3 felvonásban. Írták: Blumenthal Ozkar és Kadelburg Gusztáv. Magyarosította: Heltai Jenő.

Személyek:

- Kapor Kálmán, Mariska, Gombos Béni, Réza, Kázar Vilma, Kajak Tóbiás, Menszky Boris, Ladányi Alajos, Gombos Julia

Kezdet fél 8 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Délután fél 3 órakor félhely.

Aranylakodalom.

1848—1898.

Látványos alkalmi játék nyolc képképben, dalokkal és tánczmal. Írták: Beöthy László és Rákosi Viktor. Zenéjét összeállította: Fekete J.

Személyek:

- Koltay Jenő, Katalin, Béla, Nádor, Vidáts János, Emerencia, Bem tábornok, Petőfi százados, Mikulák Janó, Krausz bácsi, Táncsics, A kormányzó, Kurucz féltalál, Pista, Völgegy, Boriska, Nikolajevics Iván, Szergejevics

Este fél 8 órakor rendezes hely.

Arakkal:

Északarkkutatók.

Eredeti fővárosi énekes bohózat 4 felvonásban. Írta Földi Mátyas. Zenéjét szerezte Barna Istó.

Személyek:

- Vékony Mátyas, Vékony Éva, Miczi, leányok, Hunyadi Péter, Kincsi Pál, Páros Lóri, Páros Ferike, Petőfi-Spizzer Mór, Hettyke Adólar, Vastag Mihály, Dajka, Baka

BUDAI SZÍNHÁZ.

A kék asszony.

Operette 3 felvonásban. Írta: Armand Liorat és M. Ordouean. Fordították Fái J. Béla és Makai Emil. Zenéjét szerezte Varney.

Kezdet 7 és fél órakor.

KISFALUDY-SZÍNHÁZ

Ó-BUDA.

Igazgató: Fejér Dezső.

Nebántsvirág.

Énekes szimnű 4 felvonásban. Írták H. Maillac és A. Milland. Fordították Erva Lajos és Rákosi Viktor. Zenéjét szerezte Hervé. Denise de Flavigny Káry Klara

Kezdet 7 órakor.

LÓSZÓR sterilizálva. HOLLÄNDER W. fiai utóda. Budapest, Gyár: III., azt-androl-ut 24.

Színházi mősorok.

Table with 8 columns: Napszínház, Magyar Színház, Bodai Színház, Kisfaludy Színház, etc. Rows include Kedd, Szerda, Csütörtök, Péntek, Szombat, Vasárnap d. u., Este.

A Kőbányai Király-Sörfőző dr. Korányi és dr. Kéty egyetemi tanár urak által gyógyvezérekre ajánlott „Malátasöre“ idegbajokban, vérszegénységben, emésztési zavaroknál, gyengeségben stb. kiváló sikerrel használják.

DR. LASZKY INHALATORIUMA mell-, gége-, garat-, orr-betegségeknek... Astmásoknak pneumaticsus curák. Erzsébet-körsút 6., I. (New-York átellenében).

Ügető- és távhajtási versenyek a Magyar Tattersall-Egylet Erzsébet királyné-utí pályáján (Városliget) május 29. és 30-án. Kezdetük délután 3 órakor. Naponként 6 verseny.

Bőr- és szépség-ápolás szakorvosa. Med. univ. Dr. Révész Benő Budapest, VIII., Kerepesi-ut 63. I. em. 24 évi gyakorlat, a berlini és bécsi kórházakban szerzett tapasztalatai alapján gyorsan és alaposan gyógyítja az összes bőrt...

Házhelyek eladása. A Budapest III. kerületében fekvő „Római-fürdő“-telephez tartozó ház helyek, előnyös feltételek mellett eladóak. 36 közlekedés, becsült utaz. Csatorna, vízvezeték. Forrásviz. Felvilágosítást ad a délutáni órákban: dr. BINGER LAJOS ügyvéd, Kerepest-ut 6. szám.

A könyvpiac újonságai! Flammarion Camille. A csillag-világ esodái. Nipszerd csillagászatban és az égboltozat egyetemes leírása. Teljes kiadás, Fordította Zempléni P. Gyula. 2 díszos kiállítású vaskos kötet több mint 30 innyi terjedelműben. Művészeti kiváltsággal, csillagászati térképpel stb. stb. Ára 1 frt 50 kr.

Feltai Jenő. A hét sorsos estendő. Regény. A „Kató“ genialis szerzőjének legelső regénye, mely az egész magyar olvasóközönség kíváncsiságát felkeltette és nagy eklekticizmussal fogadtattott. A regény meséje olyan érdekes és az írói elbeszélő tehetség oly fénnyesen jut érvényre a kedvelt költő ezor első, de igazán mesteri regényében, hogy teljesen meghódította a nagyközönséget. A könyv címlapját Márk Lajos remek rajza díszíti. Ára 30 kr.

VASS JÓZSEF kinyitk eserkedéss és mintá-antiquarium. Budapest, VII., Erzsébet-körsút 38.

Ujdonság! A fényképezésben. Új találmánnyal a villamos nagytáblákra képes gyönyörű fényképezés az olcsó árakon minden kis kép után, sőt régi, avult képek után is nagytáblákra készíten és pedig egy fénykép eredeti életnagyságban, mellkép, legfinomabb kidolgozva, passé-portouattal együtt 24 frt. 1/2 életnagyságban 18 frt. 1/2 életnagyságban 9 frt. Kiváló finom olajfestmény életnagyságban 30 frt 1/2 életnagyságban 18 frt. Aquarell és platinó-képek legfinomabb kivitelben 4 frttól kezdve 50 frttig A fényképek ára: 12 visít-kártya 5 frt. 12 drb Cabinet-kép, egész alak 13 frt. 12 drb Makart-kép 15 frt. Képek, melyek nem felleknek meg, felülfestés nélkül új felvételre visszacsereleltetnek. Idegenek kiváló figyelemmel kiszolgálhatnak. Tisztelettel

KALMÁR udvari fényképész, Andrássy-ut 29.

A legnagyobb gavallórok is viselhetnek készen kapható ruhákat. ha szükségleteiket nálunk fedezi, ahol a raktári ruhák is régi mesterek felügyelete alatt készülnek. A mesteriszebeást czégünk elsőkelő hírneve biztosítja, a munka kivitelét pedig már az üzlet képe elárulja. Az üzlet vitele most akként lett szervezve, hogy az utcai forgalom kihasználása végett nemcsak versenyben, de feltűnő olcsó árakat szabunk. Méret utáni megrendelésekre külön szövetraktárunk van, nagy választékú kizárólag tisztagyapjú s valóban gyönyörű mintájú kelmékből. Karácsonyi és Tarsa ur szabók, IV., Muzem-körsút 39.

Első magyar varrógép- és kerékpárgyár részv.-társ.

Budapest, X., Tisztviselőtelep.

ADRIA családi varrógépek himzőkészülékkel.

ADRIA kerékpárok

kaphatók a monarchia minden előkelő varrógép- és kerékpár-kereskedésében.

Budapesten az „A D R I A” kerékpárok városi raktára és legnagyobb fedett kerékpáriskola

Royal-szálló, Erzsébet-körut.

Ugyanott nagy javítóműhely, ahol a kerékpárok télen át való megőrzésre és jókarbantartásra elvállaltatnak.

A földművelésügyi m. kir. és a magyar bortermelők vezetése

miniszterium felügyelete országos szövetkezetének alatt álló

Magy. kir. orsz. központi Mintapincze elárúsító főraktára,

mely az elárúsításnak legutóbb házi kezelésbe vétele óta ideiglenesen az V. kerület, mérleg-utca 4. sz. a. volt elhelyezve,

f. é. június hó 1-vel véglegesen az V., akadémia-utca 8. sz. a. levő Ganz-féle házba helyeztetik át.

Ennek kapcsán a főraktár ideiglenes vezetője, Radó Mór úr, megváltik szolgálatunktól, s így megszűnik vele eddig fennállott minden üzleti összeköttetésünk; a házi kezelésben és árusításban egyébként semminemű változás nem áll be.

Felkérjük ehhez képest a t. cz. fogyasztó közönséget, hogy becses megrendeléseit a fennemlített időponttól kezdve a Magyar kir. országos központi Mintapinczének az V. ker., akadémia-utca 8. sz. alá helyezett elárúsító főraktárához intézzék szíveskedjék.

Minden egyéb, a termelők vagy a t. cz. fogyasztók részéről szükségelt felvilágosítások, esetleges panaszok stb. tárgyában való levelezések, avagy fiókelárúsítóhelyek engedélyezése iránti ajánlatok továbbra is a

„Magy. kir. országos központi Mintapincze igazgatósága” czimére intézendők.

Előfordult utánzások miatt különös figyelmébe ajánljuk a t. cz. közönségnek, hogy a mintapincze útján forgalomba hozott minden egyes palaczk nyakán védlajstromozott szövegű szövegű s alaku zöld szalag van alkalmazva.

Arjegyzekekkel kívánatra készséggel szolgálunk.

Herbster-Velodrom

Tattersaal.

Kerepesi-út, a keleti pályaudvarral szemben. 5000 négyszögméter fedett és 6000 négyszögméter nyílt

kerékpáriskola.

Legnagyobb kényelemmel és kerékpárrendelési istállósággal berendezve. Az iskolából hetenként ketszer saját vezetésem alatt kirándulások rendeztetnek. Beiratások egész napon át városi raktárban elfogadhatók.

HERBSTER KÁROLY nagy kerékpár-raktára
Budapest, Károly-körut 9.

Halálos ítélet

hoz minden gazdasszony a poloskákra, ha az nyolcnapon feltalált és feltétlenül biztos 1091

„MORT”

poloskairtószerszerrel egyszer is kísérletet tesz. 1 üveg ára cséttel 20, 40, 60 és 1 forint.

Főraktár:
MAJTHÉNYI BÉLA
droguisatánál
BUDAPESTEN,
IV., Egyetem-utca 11.

Gyógyárunk, vegyikészít-műhelyek, illatszerek és háztartási cikkek nagy raktára.

Naftalin 1 Klg. 30 kr.
Dalmát rovarpor 1 klg. 3 forint.

Főzött méhviasz padló-boersze 6 liter 3 szinben 1 klg. 1 frt 20 kr.
Vidéki megrendelések naponta pontosan eszi 6-8 óráig tart.

Nehéz, évekig tartó görcsök, eskór.

A biztos gyógyulás teljes jótállása, levél útján, 3 frt 50 kr. utánvétele mellett. 30 év óta mindig kedvező eredmények.

Képviselet Ausztriában:
Jekel Brenzl, gyógyszerész, Feresan, Neudorfstrasse 3.

BUTOR

késpénzért, ugyancsak részletfizetésre legülányosabban kapható

GONDA S.

butorraktárban 451
VII., István-tér 7. sz.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésésként alkalmaztatik közszyvénnyel, csúznál, tagszagattásnál és meghűtésnél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeztetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegonkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosság legyünk, mert több kisebbbörtékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéggeljelzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Pollitzer Mór és Fia

cs. és kir. szabad. orthopaedial kötszereszek.

— Alapították 1860. —
Csak V., Deák-Ferencz-utca 10. sz.

Fontos szenedőknek.

UJDONSÁG.

Pollitzer-féle ujjonnan javított cs. és kir. szab. gummy sörvkötő, a legjobbnak van elismerve és monarchiánk halárain túl is nagy elismerésnek örvend. Nem csuszik le a testről, nem gyakorol kellemetlen nyomást, úgy éjjel, mint nappal hordható. Cézlezerősége által az eddigi sörvkötők hiányait pótolja. A politták a sörvke idomilhatók és biztonságú övvel van ellátva, melyek a testről való lecsúszást megelőzolja. Arak egy oldalra 7-10 frtig, kétoldalra 10-16 frtig.

Megrendelésnél a test bőrsége kér etik.

Gyermkeknek a felével olcsóbb. Nagy raktár angol és francia sörvkötőkben. Suspensorium, haskötő, görcs-gummyharisnya, egyenes tartó. Méhfeccskendő, légpárna ágybetét és haribaj felfogók dus választékban kaphatók, valamint a legfinomabb francia és angol GUMMI különlegességek, valódiak jótállás mellett. Moulé orrodó dobozban, tucatszja 3, 4, 5 és 8 forintért. Loulé egyenként csomagolva, tucatszja 3, 4, 5 és 8 frt. Capote americ. (rövid) fehér színű tucatszja 3 és 4 frt, narancsszínű 5 és 6 frt. Filória tucatszja 4, 5 és 6 frt.

Hálhólyag (hossza) tucatszja: 3, 4, 5 és 6 frt. Hálhólyag (rövid) tuc. 4 és 6 frt. Poly Borus Haase árba 2 frt. Poly Borus Haase árba 2 forint 50 krajczár. Földi gyöngyök tucatszja 4 és 6 frt.

Ezernyolczszáz- Negyvennyolcz

A Magyar

Szabadságharcz Története

képekben.

Szerkesztette jeles írók és művészek közreműködésével

Jókai Mór, Bródy Sándor és Rákosi Viktor.

ELKÉSZÜLT

ezen diszmű 1000 egykoru képpel, kitűnő kézírások, nevezetes okmányok, kiáltványok s egyéb jellemző nyomtatásokkal a dicső idők érdekes erekyeinek teljes gyűjteménye, mely a nagy korszak lefolyását hű képekben szemléltetően varázsolja elénk.

A képek időrendi sorrendben következnek egymásután, minden kép alatt magyarázó szöveggel, úgy hogy a munka ifjunak és öregnek egyaránt élvezetes olvasmányt nyújt.

A munka daczára rendkívül diszes voltának fölötte olcsó,

30 füzetnek 9 forint,

diszkötésben 12 frt az ára,

külön diszkiadás amerikai simított velin-papíron nyomva 15 frt.

Megrendelhető füzetekben előfizetés útján és kötve utánvétellel vagy csekély **havi 1 frtos** részletre is.

Alatti rendelőlapot tessék levelezőlapra ragasztva a kiadóhivatalba beküldeni.

Az „Országos Hirlap” kiadóhivatala által megrendelem a mű kiadóitól Révai Testvérek irodalmi intézet részvénytársaságtól az

Ezernyolczszáznegyvennyolcz

a magyar szabadságharcz képekben című diszművet füzve 30 füzetben 9 frt, kötve diszkötésben 12 frt-ért, ugyanaz amerikai simított papíron 15 frt-ért és kötelezem magamat a mű átvételétől kezdve havonként 1 frtot mindaddig a munka kiadóinak Budapestén fizetni, míg a teljes vételár törlesztve nincs.

A részletfizetések be nem tartása esetén az esedékes összegek rajtam postai megbízás útján (30 kr. postaköltség hozzászámítása mellett) beszedhetők.

Hely és kalet: Név és állás:

Az „Országos Hirlap” tek. kiadóhivatalának Budapest, József-körút 66. sz.

Rendelőlap.

Alulírott ezennel megrendelem ily című művet:

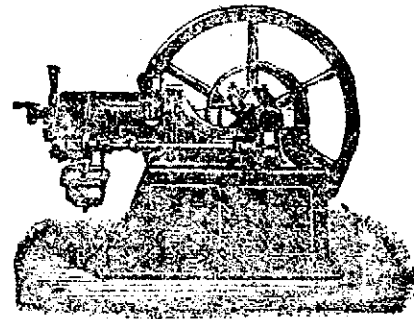
Ezernyolczszáznegyvennyolcz

a magyar szabadságharcz 1848/49-ben Szerkesztit Jókai Mór, Bródy Sándor, Rákosi Viktor 30 füzetben 30 kr-ával a teljes mű átvételének kötelezettsége mellett:

Előfizetek és postautalványon beküldök:

6 füzetre frt 1.80 24 füzetre frt 7.20
12 „ „ 3.60 30 „ „ 9.—

Hely és kalet: Név és állás:

LANGEN és WOLF BUDAPEST, VI., LÁZAR-u. 1.

Ismerje a világhírű

eredeti „Ottó” motorokat

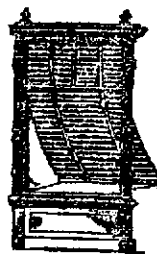
lágneres- és benzín-használatra.

Ezen motorok minden iparágban a legjobb és legmegbízhatóbb szerszámok bizonyultak. Gazdasági gépek üzeméhez ajánljuk a pályadíjas „Ottó” benzín-mozgonyt.

Nem kell gépész! Nincs tüzeveszély!

Nincs vízfogyasztás!

Felvilágosítás, prospectus és költségtérítés ingyen.

Több kiállítási érmmel kitüntetve Budapesti Jalousia és ablakredőnygyár

Justus Sándor és fia

Andrássy-ut 60. sz. Csengery-u. sarkán.

ajánlja

gördülő faredőnyeit

szőlőpánttal vagy hevederrel összekötve.

szabadalmazott hengszerkezetével !!

minden szakba vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy költségvetés ingyen és bérmentve. Telefon 23-08.

Vér-uj életerőt ad!

MOSER S. Esterházy herceg volt uradalmi orvosa

Élet-Elixir-je

Általános elgyengülésnél már használat után a legmeglepőbb, leghatásosabb és legjobb sikert eredményez; mentőszert minden betegség ellen; bámulatos hatásával az előbbi természetes erőt ismét helyreállítja, felvilágosítja az életszellemet, élcsbíti az eszméket, nyomtalanul eltávolítja az idegek rezgését, gyengíti a köszvény, podagra fájdalmait és elhárítja ennek benyomását a helyső bérrészekbe, tisztítja a gyomrot a benyálkasodó nedvektől, melyek emésztési nehézségeket, fejfájást és gyomorremélygést szülnek, egyszóval fektüdi a legtöbb betegségnek biztos forrását. Eltávolítja a bélgyorsot a gyomorban, jó kedvre és derűltségre ébreszt.

Egy palack ára használati utasítással 2 frt 50 kr., egy kis palack 1 frt 25 kr. o. é. A széküldés az összeg előleges beküldése, vagy utánvét mellett a világ minden irányába pontosan eszközöltetik.

Főraktár: Török József gyógyszerész

urnál Budapest, Király-utca 12. szám és minden nagyobb gyógyszerárban kapható.

BUTOROK

részletfizetésre

legjutányosabb áron

Ehrentreu és Fuchs

testvéreknél

Budapest, Teréz-körút 8.

GUMMI

eredeti párisi gummi és halhólyag, finomság és jóság tekintetében még a legmagasabb igényeket is meghaladó, tuczatonként 1, 2, 4, 5, 6, 7 és 8 forintért. Bouts Amer. (rövid) 3 és 4 frtért, legfinomabb női szivacsok 2, 3, 4 és 5 frt. Néi preservatívok Hasse után 2 frt. Messinger tanár után 2 frt 50 kr darabja Suspensoriumok stb. kimerítő árjegyzék szerint. Széküldés a legdiszkrétebbül

REIF J. BÉOS,

L. Brandstáble 3.

Praktikus teljes minőségű gummi-nyak száma 2, 3, 4, 5 frt.

Arjegyzék zárt borítékban ingyen.

HAZAI IPAR!

Wein Károly és Társai

szepességi vászongyárosok
járnják hírneves késmárki és bussóczi vászon- és kamuka- (damast-
gyártmányukat. — Főraktár:
Budapest, Kerekercegy-utca 8. sz.

Cs. és kir. szabadalmazott

„BAMBUS”

kerékpár főraktára.

A nagyérdemű sportközönség szíves látogatását kérjük, hogy bemutathassuk a cs. és kir. szab.

„Bambus” kerékpárjainkat,
melyek
legjobb, legkitartóbbak, legkönnyebbek és legszebbek az egész világon.

3 évi jótállás!
Váz eredeti bambusznád.

Kényelmes nyitott és zárt kerékpáriköltőnk a n. é. sportkedvelők rendelkezésére állanak.

Kövesdi és Totis
a cs. és kir. szab. „Bambus” kerékpárgyár főraktára
Budapest, VI., Nagymező-utca 20. sz.
A Somossy-mulatóval szemben.
Nagy kerékpárikola!

HOL? HOL? HOL?
tanulható meg a kerékpározás egy óra alatt?

Az ATTILA kerékpár-iskolában.

A híres kerékpáros-mester **Schváb Béla** ur felügyelete és vezetése alatt áll.
Hölgyek részére délelőtt 10—12 óra közt szert tanítás.
Figyelmeztetünk még arra, hogy egy mechanikus készüléken a kerékpározás egy óra alatt megtanulható (Jebukás nélkül).
A tanítást órák naponta reggel 7 órától este 9 óráig tartatnak.
Magyarország első és legnagyobb kerékpáriskolája 500 m.

„ATTILA”

kerékpárgyár részvény-társaság
Budapest, VIII., József-körút 36.
Vezér-képviselő:
REICHENBERGER KÁROLY.

Aki finom, sima arcbőrről szeret tenni óhajt, az

ZILZER JOHANNA

kitűnő arckozmetikus használja, mely minden bőrbajt, szepit, májfoltokat, szemölcsöket stb. eltávolít és az arcnak tartósan egészséges rózsaszínűt ad. Ár: Nagy tégely 1 frt 20, kis tégely 60 kr., szappan hozzá 30 kr. Székküldés a világ minden részére utánvétellel. Kapható:
Budapest, Abazs-
Zilzer Johannánál, Károlyi utca 54. L. em. 2.
Török Józsefnél, a „Nádor” gyűjty-
szobájában Váci-körút 17. és Hűvösvölgyi utca 1. sz. sz. sz. sz.

Bámulatos olcsón

adom el, üzletfelosztás miatt,

órák- és ékszerekből álló

dús választéku készletemet.

FÖLKL JÁNOS

Budapest, III., Lajos-utca 184. sz.

Czerny Tanningene-je
a legjobb festőszer hajnak és szakálnak.
Általános maradó, egyzserőn alkalmazható, színt-
szőke, barna és fekete színben. Ár 2 frt 50 kr.

Czerny keleti rózsateje
gyengéd üde ifjuságu
finom, liszt arcbőrt kelcsönör, mely más szer által el nem érhető. **Balsamzappan** hozzá 30 kr.

Törvényesen védett, lelkiismeretesen megvizsgált és valódi minőségben kapható:

ANTON J. CZERNY, BÉCS

XVIII., Carl Ludwigstrasse 6. (saját ház). Főraktár:
I., Wallischgasse 5. Székküldés azonnal, utánvétellel.
5 frton felüli megrendelések csomagolási költség nélkül és ezenfelül postadíjmentesen küldetnek. Leírások és használati utasítások az összes Czerny-tétele készítményekről kívánatra ingyen és bérmentve. Raktár Budapesten: Török József gyűjty-, Király-utca 12. és Egger A. Fl., Váci-körút 17. Csak akkor valódi, ha Anton J. Czerny névvel van ellátva, más visszautasítandó. (187)

33801. sz. I/2.

Kiadó lakás

a tátralomniczi sanatoriumban.

A tátralomniczi sanatoriumban a f. évi fűrdőidényre egy négy, teljesen berendezett és felszerelt lakoszobából, egy — nagy lakoszobának is berendezhető — konyhából és kamarából álló lakosztályra **800 frt kikiáltási ár** mellett pályázat hirdettetik.

Részletes felvilágosítást nyújt a **Liptóújvári m. kir. főerdőhivatal, az intézet orvosa dr. Hammersberg Árpád** (Budapest, József-körút 41. szám) és a tátralomniczi kincstári kirendeltség.

Írásbeli ajánlatok **junius hó 1-éig** nyújthatók be a lipítóújvári magyar királyi főerdőhivatalhoz.

Budapest, 1898. május 21-én. 1084

Földmivelésügyi m. k. miniszter.

Neveink homálatott szánalmas megbízható hitales közzévetést folytán ezen negyed század óta fapálló rendelés-intézetet a legmagasabbban ajánlható.

TITKOS BETEGSÉGEKET,

meggyógyításukat és sebeket, az **üförtörtetés utóbjait, az elgyengült férfiere, magánylások, a hajkór utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást, bármennyire üdültek is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanság egyik főokozója és börtettségüket gyógyít új gyógymód szerint, biztos alkorral, gyorsan és alaposan**

Dr. GARAI ANTAL

orvos, sebész, szemész- és szülészorvos, v. cs. kir. oszt.-főorvos
Budapest, belváros, IV. ker., Kigyó-utca 1. szám.
II. emelet. Bejárát a lépcsőnél.

Rendel naponta délelőtt 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig.
Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszoltattik és gyógy-szerekről is gondoskodva lesz.

Neveink külön váróterem.
Ugyanott megjelent és a szerzőnél Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető;

NEPSZERŰ UTMUTATÓ.

Ímár a 12-ik kiadásban megjelent a némi betegségek és ezek ésszerű gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt be-küldése mellett bérmentve, vagy 90 kr. utánvétellel.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. II. A némi élet bredése. III. Az üförtörtetés s az éjjeli magánylások, IV. Hugu-hökatar (trüpper) és hucuszokkületak. V. A bujakór (siphilis) A szüförtörtetés. VII. Elgyengült férfiere VIII. Női magtalanság. IX. Az avárszervek megbetegedéseinek főtünyezője: a prostitúció.

Zongorák és pianinok

A világ első gyárai, valamint saját készítmények, melyek zeneművészek által a zongonyeinek nevezettek el, ez időben legszolidabban vásárolhatók. 724

Keresztély mintazongora termében

Budapest, Váci-körút 21. sz.
Ócska zongorák becsesültetnek és hangolások valamint javítások lelkiismeretesen eszközöltetnek.
Váci-körút 21. sz. (Ipar udvar).

Nincs többé láb-fájás,

sem tyukszem, sem izzadás, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem fagyos láb, sem lábégés

rövid időn viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Högym-fale az egész világon szabadalmazott **Asbest-talpbélással** látja el. Párja egyszerre — 60 kr. kettős vasgáncsú 120 frt. Az asbest talpbélés károssegít legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22500 pár szállították. Székküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges be-küldése és külön 10 kr. franco. Felvilágosítások és prospektusok külföldi nyitvánnyal ingyen. **Asbest-talpbélés készítő és elosztó, VII., Sár-utca 18. — Bón, L., Ernye József-utca 1.**

Shadalmakat

eszközöl a világ összes államaiban

Kalmár J.

mérnök és hitales szabaldalmi ügyvivő, ezelőtt
Pompéry
(Bonedek L. és Tsa)
Budapest,
VII., Kerepesi-ut 44.

Az általánosban ismert, jó hírnevet örvendő s több dalulag kitüntetétt sósbor-szesz-készítményem — kelendőségénel fogva — sok utasznak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czümjegyeimet megbeszéltem s arra kért nyomatban saját házam kúszó alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyzserőmind védjegyként a budapesti iparkamaránál. (518)

Sósbor-szesz

Általánosban elismert kitűnő háziszisz: különösen a **bedrúntó kúszó-gyógy-módból (massage)** igen jó hatású. Ajánlható egyzserőmind **fogásztétősszerül is**, a mennyiben a **fogak fényét** elősegíti, a **fog-kaut erősbít** és a **száj tiszta, szagátalan** tet nyer a szesz elparolgása után, ugyanígy **fejmosásra is a hajfedegek erősbítésére, a fejborshépvédés megakadályozására és annak meggyógyítására.**

Védjegy 19. és 20. sz.
Egy nagy üveg ára 90 kr., egy kisebb üveg ára 45 kr.
BRÁZAY KÁLMÁN, Budapest, Múzeum-körút 23.

Dr. Budai Emil gyógyszerésztől.
 E pastillák előlírják, erősítik az ideget, a szervezetet nagyobb energiával, nagyobb munka elvégzésére képesítik. Különösen hatásos **férfiak, migrálna** és idegességnek. Váladékot tisztít és erősíti. Hasznosnak, mint ilyen felette ajánlható turistáknak, borsosítáknak, szomokozóknak, szomszokóknak és munkásoknak.
← Egy dohoz ára 1 forint. →
 Kapható Budapesten a
VÁROSI GYÓGYSZERTÁRBAN
 Városháztér.

Katonai ügyi iroda.
 Budapest, VII., Kerpesi-ut 6. sz.
 Eljár mindenféle törvényes katonai ügyben gyorsan, olcsón és sikeresen. Előterjeszt reklámkiadványokat, megszerez utóleveleket s korm. jóváhagyásra engedélyeket. Kiszámlázza a fegyvergyorsítók elhasználatát stb.
Dominke János,
 v. cs. és kir. százados.

Katonai előkészítő tanintézet
Kolozsvárrott.

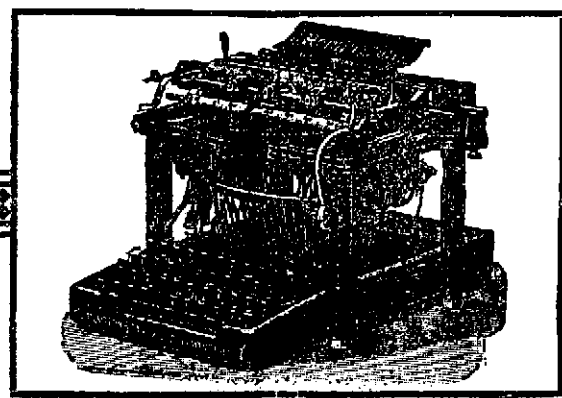
Alki egyrészt önkéntes önjafi lemi és a megkívánt képzettséggel nem bír. Légyon be az
„Önkéntes-jelöltek tanfolyama”
 név alatt már két éve fennálló intézetbe. Előképzettsegnek elegendő néhány osztály. Az intézet most egészen újítottorvott és majas ban új kurzust nyit. Rövidebb felvilágosítást az igazgatóvárosai nyervehető

!! Rendkívüli meglepő újdonság !!
Tűzveszélytelen
 mert feldöntés esetén sem ömlik ki a szesz
 a „RECORD”
 szabadalmazott gyorsító
 hajsütő állványnyal kombinálva.
 5% szeszmegetakarítás.
 63 szabadalm.
 Eredeti magyar találmány
 Bárminek különbözően praktikus. Minden háztartásban nélkülözhetetlen. Utasoknál és püldökelyeken kényelmes és ezüstözve. Erős meleg fejlesztés, nagy szeszmegetakarításal.
 Csinos és tartós. Ára színezve 1 frt, rézből 2 frt.
 Megrendelhető a
 Gyakorlati értékű újdonságokat terjesztő betéti társaság-nál
BUDAPEST V., Bathory-utca 15.
 Ügynököknek és ismételőknak megfelelő engedély.

„Remington”
 irógépek.

Világhirűek. Világhirűek.

VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI magy. kir. miniszter. **Kivonat a „Hivatalos Közlöny”-ből.**
 „A vallás- és közoktatásügyi magy. kir. miniszter a Remington-irógépet (kapható Glogowski és Társa budapesti cég-nél Erzsébet-tér 16. szám) az állami és egyáltalában a hazai tanintézetek részére leendő beszerzésre ajánlja.”
Festékpárna mellőzve. Központi vezeték nélkül.
4-szeres billentyű 8-szoros helyett. Teljes magy. és ném. billentyűzet.
Legfinomabb acélszerkezet. Minden betűnek csak 1 billentyűje.
Közismert nagy tartósság. Legnagyobb sokszorosító képességgel.

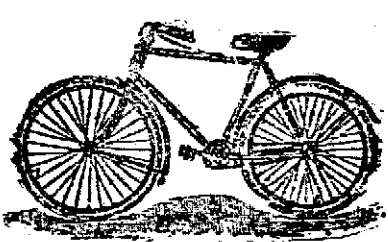
A REMINGTON nagy sikerrel használják:
 A magyar, bosnyák, horvát, osztrák, francia, angol, orosz és az amerikai kormányok.
 Magy. kir. belügyminiszterium.
 Magy. kir. közoktatásügyi miniszterium.
 Magy. kir. földmívelésügyi miniszterium.
 Magy. kir. honvédelmi miniszterium.
 Magy. kir. igazságügyi miniszterium.
 Fiumei kormányzóságnál.
 Hadtestparancsnokság Sarajevo.
 Királyi főügyészség, Budapest.
 Továbbá számtalan pénzügyintézetnél, gyárban, kereskedőknél, iparkamaránál, ügyvédeknel, megyéknel, városoknál, közjegyzőknél, erdészeknél, íróknál, tanároknál, iskolákban, uradalmaknál stb. stb.
 Magyar parlament.
 Magy. kir. államvasutak igazgatósága.
 Magy. kir. államvasutak tüzletvezetőségei.
 Magy. kir. államvasutak gépgyárjai.
 Magyar általános hitelbank.
 Ganz és Társa.
 Budapest székes főváros.
 Királyi tábla Budapest, Győr stb.
 Rimamurány-salgótarjáni vasmű r.-t.
 Hernádvölgyi vasgyár r.-t.

Remington-irógépet
 kívánatra vételkötelezettség nélkül küldünk saját költségünkre az ország bármely részébe díjmentes bemutatásra és az egyszerű kezelés begyakorlására bárhová ugyancsak saját költségünkre küldjük ki tisztviselőinket.
— Arjegyzék bérmentve és ingyen. — 1117

GLOGOWSKI és TÁRSA Budapest, Erzsébet-tér 16.
 Remington-irógépek és Edison-mimeographok kiz. jogosított eladási telepe.

Néhány év óta több százezer darab Remington-irógépet használnak.

A legtekételesebb irógép!

Kumber

Most és marad mindenkor a legfinomabb gyártmány a világon a olvítázhatatlanul konkurrenzia nélkül. Magyarországi egyedüli képviselője
Herbster Károly
 Budapest, Károly-körut 9.
 Bécsben:
CURJEL H. ALBERT
 Elisabethstrasse 5.